DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Høringsnotat 3

NY FORSKRIFT OM INNKJØPSREGLER I FORSYNINGSSEKTORENE

1 Direktiv om innkjøpsregler i forsyningssektorene

Nytt direktiv om innkjøpsregler i forsyningssektorene (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester), direktiv 2014/25/EU[1], avløser dagens forsyningsdirektiv 2004/17/EF. Direktivet ble vedtatt 26. februar 2014 samtidig med et nytt direktiv for klassisk sektor (direktiv 2014/24/EU) og nytt direktiv om konsesjonskontrakter (direktiv 2014/23/EU). Dette høringsnotatet omtaler departementets forslag til gjennomføring i form av en ny forskrift om innkjøpsregler i forsyningssektorene (ny forsyningsforskrift), som skal avløse dagens forskrift av 7. april 2006 nr. 403.

Mange av bestemmelsene i direktivet for forsyningssektorene er sammenfallende med reglene for klassisk sektor. I slike tilfeller viser departementet nedenfor til høringsnotatet til ny forskrift om offentlige anskaffelser (foa). I dette høringsnotatet omtales primært regulering som er særskilt for forsyningssektorene.

Bestemmelsene i direktivet for forsyningssektorene er gjennomgående mer fleksible enn for klassisk sektor, og det er ikke gitt like omfattende prosedyreregler. En del av forslagene til endringer i prosedyrereglene for klassisk sektor er derfor ikke relevante for forsyningssektorene. Det gjøres enkelte endringer som kun gjelder forsyningsforskriften, blant annet i reglene om rammeavtaler og avvisning på grunn av forhold ved leverandører.

Departementets forslag til gjennomføring av disse og andre bestemmelser i det nye direktivet er beskrevet i det følgende.

2 Gjennomføring av direktivet i norsk rett

Som det fremgår av høringsnotat til anskaffelsesloven punkt 6.2, har departementet et generelt ønske om å harmonisere reglene i de forskjellige forskriftene. Departementet foreslår derfor å tilpasse ordlyden i flere av bestemmelsene i forsyningsforskriften til

[1] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.094.01.0243.01.ENG

Postadresse
Postboks 8004
Dep
N-0030 OSLO

Besøksadresse
Akersg. 59

Telefon*
22 24 90 90

Org.nr.
912 660 680

Konkurransepolitisk
avdeling

Telefaks

Saksbehandler
Liv Lunde
22 24 46
45postmottak@nfd.dep.nowww.nfd.dep.no

bestemmelsene i klassisk sektor, når bestemmelsene i forskriftene har samme materielle innhold. Samtidig mener departementet at det er viktig å beholde den fleksibiliteten som forsyningsdirektivet gir. En generell samkjøring av reglene vil imidlertid bety at det også vil komme tydeligere frem når det faktisk er forskjeller mellom reglene, blant annet når oppdragsgivere i forsyningssektorene har mer fleksibilitet enn i klassisk sektor.

Hittil har Norge ikke utnyttet den fulle fleksibiliteten som ligger i forsyningsdirektivet. Både dagens direktiv og det nye direktivet gjelder for alle oppdragsgivere som utøver forsyningsaktiviteter – også statlige, fylkeskommunale og kommunale oppdragsgivere. I 2005 valgte Norge imidlertid å innføre strengere regler for offentlige myndigheter i forsyningssektorene enn det som følger av forsyningsdirektivet. Staten, fylkeskommunale og kommunale myndigheter ble da overført til foa. Slike myndigheter skal følge reglene i klassisk sektor, uansett om anskaffelsen skjer som ledd i utøvelsen av forsyningsvirksomhet eller ikke. Det er således bare offentligrettslige organer, offentlige foretak og private som utøver forsyningsaktiviteter på bakgrunn av en enerett eller særrett som i dag er omfattet av forsyningsforskriften. Bakgrunnen for dette var et ønske om å stille samme krav til konkurranse til offentlige myndigheter uavhengig av hvilken aktivitet de utøver. Departementet uttalte i høringsbrevet at regelverket ikke burde "*være slik at en del av kommunen skal ha svakere krav til å sikre konkurranse om innkjøpene enn en annen del av kommunen. Hensynet til å sikre konkurransen om oppdrag, en effektiv ressursbruk og å forhindre korrupsjon og lignende atferd, gjør seg gjeldende i samme grad for alle deler av stat, fylkeskommune og kommune*". Det primære praktiske formålet med å overføre de offentlige myndighetene til foa var å sikre at anskaffelser som oversteg den nasjonale terskelverdien ble kunngjort.

Departementet ønsker nå å løfte dette spørsmålet på nytt. Departementet ser at de argumentene som ble brukt for å overføre de offentlige myndighetene til foa i 2005, også vil kunne anføres for å foreslå en videreføring av dagens løsning. Samtidig er det også en rekke argumenter for å føre de statlige myndigheter som utøver forsyningsaktiviteter tilbake til forsyningsforskriften.

For det første er dagens ordning i utgangspunktet i motstrid med bakgrunnen for skillet mellom reglene i klassisk sektor og forsyningssektorene. Dette skillet er, ifølge NOU 1997:2, bl.a. begrunnet i at aktivitetene innen forsyningssektorene normalt er mer konkurranseorienterte enn klassisk statlig og kommunal virksomhet. Behovet for detaljerte regler for å sikre effektive innkjøp er dermed mindre, mens behovet for fleksibilitet er større. Virksomheter i forsyningssektorene vil i utgangspunktet være basert på forretningsmessig drift. Det vil her være større behov for eksempelvis raske beslutninger for å møte markedets krav til løsninger, uavhengig av organisasjonsform.

For det andre innebærer dagens løsning at virksomheter innen samme sektor får ulike rammevilkår, avhengig av organisasjonsform. Dette kan føre til urimelig forskjellsbehandling. Valget av organisasjonsform vil ofte være betinget av ulike lokale, politiske

og forvaltningsmessige hensyn og ikke bare av forretningsmessige hensyn. Det er ikke den juridiske organisering av virksomheten som begrunner særlige regler, men heller den typen aktivitet som oppdragsgiver er involvert i. Det er uheldig om anskaffelses-regelverket legger føringer for hvilken organisasjonsform som velges. Etter dagens regelverk vil en oppdragsgiver for eksempel kunne velge å skille ut en aktivitet i et særskilt selskap for å unngå at de strengere regler i foa kommer til anvendelse.

For det tredje vil det være mer forutsigbart for leverandørene å forholde seg til at én sektor er undergitt særregulering, enn at visse virksomheter i en sektor er underlagt ett sett regler, mens andre er underlagt et annet.

Hensynene til effektiv ressursbruk, konkurranse, likebehandling osv. vil delvis bli ivaretatt gjennom bestemmelsene i loven og forskriftens del I. Det er således ikke fritt frem under EØS-terskelverdiene for oppdragsgivere som omfattes av forsyningsforskriften. Samtidig foreslår departementet å innføre en ny nasjonal kunngjøringsplikt for bygge- og anleggsarbeider og særlige tjenester over 3,1 millioner kroner, jf. nærmere i hhv. notatets punkt 4 og 7. Behovet for å videreføre dagens løsning er derfor ikke lenger det samme.

På denne bakgrunnen foreslår departementet å tilbakeføre de offentlige myndighetene til forsyningsforskriften. Siden departementet ser at det er gode argumenter også for en videreføring av dagens ordning, oppfordres høringsinstansene særlig til å gi innspill på dette.

3 Alminnelige bestemmelser

3.1.1 Virkeområde

Det foreslås enkelte materielle endringer i gjeldende §§ 1-2 og 1-6 om forskriftens virkeområde. Disse endringene innebærer først og fremst at offentlige myndigheter (staten, fylkeskommunale og kommunale myndigheter) nå også skal omfattes av forsyningsforskriften, jf. omtalen under punkt 2. Videre foreslås det en rekke endringer som følger direkte av det nye forsyningsdirektivet: Leting etter olje og gass vil ikke lenger være omfattet. Forskriften skal heller ikke lenger gjelde for en rekke tjenester tilknyttet posttjenester, for eksempel visse logistikktjenester og filatelitjenester. Det gjøres også visse presiseringer når det gjelder definisjonen av særlige og eksklusive rettigheter.

Endelig gjøres det noen endringer for å gjøre forskriften mer oversiktlig og brukervennlig: Departementet foreslår innledningsvis å ta inn en generell bestemmelse om virkeområde, der de forskjellige forsyningsaktiviteter listes opp. Innholdet i de omfattede aktiviteter er deretter detaljert definert i etterfølgende egne bestemmelser.

Departementets forslag til gjennomføring fremgår av forslag til ny forskrift §§ 1-1 til 1-9.

3.1.2 Unntak

Forsyningsdirektivets unntaksbestemmelser er i hovedsak identiske med bestemmelsene i det nye anskaffelsesdirektivet. Det vises til omtalen i høringsnotatet til ny foa punkt 2.2. Forsyningsdirektivet inneholder i tillegg enkelte særlige unntak, som videreføre og presiserer unntak i direktiv 2004/17/EF. Det nye direktivet opphever unntaket for visse busstransporttjenester, jf. dagens § 1-4 første ledd.

Departementets forslag til gjennomføring av direktivets unntaksbestemmelser fremgår av forslag til ny forskrift §§ 2-1 til 2-9.

3.1.3 Unntak for samarbeid i offentlig sektor

EU-domstolen har akseptert at visse typer samarbeid mellom offentlige organer kan likestilles med egenregitilfellene og dermed unntas fra anskaffelsesregelverket. Det nye direktivet inneholder en regulering av både utvidet egenregi (vertikalt samarbeid) og samarbeidsavtaler (horisontalt samarbeid). Bestemmelsene er likelydende bestemmelsene i klassisk sektor, og det vises til høringsnotatet til ny foa punkt 2.3 for nærmere omtale. Det er verdt å merke seg at dette unntaket kun gjelder offentlige oppdragsgivere. Offentlige foretak eller virksomheter som driver forsyningsvirksomhet på grunnlag av en særrett, kan med andre ord ikke påberope seg disse unntaksbestemmelsene.

I tillegg videreføres reglene om kontrakter tildelt tilknyttede foretak og kontrakter som tildeles av eller til et fellesforetak, med kun små justeringer fra dagens forskrift. Disse bestemmelsene kommer til anvendelse på alle oppdragsgivere som utøver aktivitet som omfattes av forsyningsforskriften.

Departementets forslag til regulering av unntak for samarbeid i offentlig sektor fremgår av forslag til ny forskrift §§ 2-10 til 2-15.

3.1.4 Blandede anskaffelser

Nye direktivbestemmelser om blandede anskaffelser, for eksempel en kontrakt som omfatter både varer og tjenester, er delvis en videreføring av någjeldende bestemmelser, delvis kodifisering av praksis fra EU-domstolen og delvis nye bestemmelser. De nye bestemmelsene forsøker å klargjøre hvilket regelsett som skal gjelde når oppdragsgiver foretar en blandet anskaffelse og ytelsene faller delvis under virkeområdet til forsyningsdirektivet og delvis utenfor.

Departementets forslag til gjennomføring av de nye direktivbestemmelsene om blandede anskaffelser fremgår av forslag til ny forskrift §§ 4-5 til 4-10.

3.1.5 Regler som gjelder for alle anskaffelser

3.1.6 Generelt

Gjeldende forsyningsforskrift kapittel 3 inneholder en del bestemmelser som gjelder for alle anskaffelser. Mange av dem er identiske med bestemmelser foa.

Forenklingsutvalget har foreslått å fjerne bestemmelsene i foa om grunnleggende krav til alle anskaffelser og språkkrav. Departementet har foreløpig ikke tatt stilling til dette forslaget. Dersom departementet beslutter å fjerne eller endre en eller begge bestemmelsene i foa, vil det være naturlig å gjøre det samme med de tilsvarende bestemmelsene i forsyningsforskriften.

Videre har utvalget foreslått å flytte bestemmelsen om fristberegning fra del I til del II. Ettersom denne reglen får anvendelse for frister i alle forskriftens deler foreslår imidlertid departementet å beholde regelen i del I, se forslag til § 5-3.

Når det gjelder bestemmelsene om taushetsplikt og pålegg, foreslår departementet å ta dem inn i loven, se høringsnotat til anskaffelsesloven punkt 4 og 6. Bestemmelsene om rådgiverhabilitet og innkjøpssentraler foreslår departementet foreløpig å ta inn i del III, som i foa, men ønsker innspill på plasseringen av disse bestemmelsene.

Mens gjeldende foa inneholder bestemmelser om skatteattest, HMS-egenerklæring og bruk av kontraktsstandarder, har forsyningsforskriften ikke tilsvarende bestemmelser. Forenklingsutvalget har foreslått å oppheve disse bestemmelsene. Departementet har foreløpig ikke besluttet hvordan forslagene skal følges opp. Dersom departementet skulle beslutte å videreføre en eller flere av bestemmelsene i foa, vil det være naturlig å vurdere om forsyningsforskriften skal inneholde tilsvarende regler. Departementet ber om innspill til dette.

3.1.7 Kontraktsvilkår

Det nye forsyningsdirektivet inneholder i artikkel 87 en bestemmelse om kontraktsvilkår. Denne bestemmelsen er materielt identisk med bestemmelsen i anskaffelsesdirektivet. Departementet foreslår derfor likelydende bestemmelser i de to forskriftene. Det vises til høringsnotatet til ny foa punkt 2.6.2 for en nærmere omtale av bestemmelsen. Forslag til ny bestemmelse fremgår av § 5-4.

3.1.8 Reserverte kontrakter

Direktivets bestemmelse om reserverte kontrakter er endret på tilsvarende måte som ny bestemmelse i klassisk sektor, se høringsnotat til ny foa punkt 2.6.4. Departementets forslag til bestemmelse om dette fremgår av § 5-5.

4 Anskaffelser av bygge- og anleggsarbeider under EØS-terskelverdiene

Forsyningsforskriften inneholder ikke i dag nasjonale prosedyreregler for anskaffelser under EØS-terskelverdiene (3,1 millioner kroner for varer og tjenester og 39 millioner kroner for bygge- og anleggsarbeider). Det gjelder således ingen kunngjøringsplikt under disse verdier for offentligrettslige organer, offentlige foretak og "private" som utøver forsyningsaktiviteter på bakgrunn av en enerett eller særrett. Som omtalt under punkt 2 har Norge imidlertid valgt en todelt løsning, der offentlige myndigheter som utøver forsyningsaktiviteter omfattes av foa. Dette innebærer en kunngjøringsplikt for

slike oppdragsgivere for anskaffelser over den nasjonale terskelverdien på 500 000 kroner.

Når departementet nå foreslår å føre de offentlige myndighetene som utøver forsyningsaktiviteter tilbake til forsyningsforskriften, er det også naturlig å vurdere om det skal innføres nasjonal kunngjøringsplikt og prosedyreregler for anskaffelser under EØS-terskelverdiene i forsyningssektorene.

Begrunnelsen for at forsyningsdirektivet har en høyere terskelverdi og mer fleksible regler enn anskaffelsesdirektivet, er som omtalt under punkt 2 at aktivitetene innen forsyningssektorene normalt er mer konkurranseorientert enn klassisk statlig og kommunal virksomhet. Dersom det innføres nasjonal kunngjøringsplikt med terskelverdi tilsvarende klassisk sektor (500 000 kroner), vil det fjerne mye av denne fleksibiliteten. Departementet ønsker ikke å foreslå en slik løsning. Departementet finner det heller ikke hensiktsmessig å innføre en nasjonal kunngjøringsplikt i forsyningsforskriften kun for offentlige myndigheter, men ikke for andre oppdragsgivere. Begrunnelsen for å samle alle oppdragsgivere innen forsyningssektorene i én forskrift er nettopp at disse skal være underlagt lik regulering.

Samtidig ser departementet at terskelverdien for bygge- og anleggskontrakter er svært høy. Det er viktig å sikre tilstrekkelig åpenhet og konkurranse om kontrakter også under denne størrelsesorden. På denne bakgrunn foreslås å innføre en nasjonal kunngjøringsplikt for kontrakter over 3,1 millioner kroner. Denne kunngjøringsplikten skal gjelde for alle oppdragsgivere som er omfattet av forskriften.

Departementet har ikke noe godt empirisk grunnlag for å slå fast akkurat hvilket nivå som er det samfunnsøkonomisk optimale, dvs. på akkurat hvilket nivå gevinsten ved økt åpenhet og konkurranse overstiger transaksjonskostnadene forbundet med en kunngjøring og overholdelse av ev. andre prosedyrekrav i forsyningssektorene. Departementet vil derfor lyse ut et oppdrag om å utrede dette spørsmålet nærmere. En slik utredning vil styrke beslutningsgrunnlaget. Den verdien som foreløpig foreslås, er imidlertid valgt med henblikk på ikke å innføre altfor mange ulike terskelverdier, og den innebærer at kunngjøringsplikten slår inn på 3,1 millioner kroner for alle kontraktstyper. Departementet ønsker særlig innspill på størrelsen på denne terskelverdien.

Departementet foreslår også å innføre enkelte prosedyrekrav til kunngjorte anskaffelser mellom kr 3,1 og 39 millioner kroner. Dette er en minimumsregulering som også skal gjelde for særlige tjenester, jf. punkt 7. Foruten kravet om kunngjøring skal det gjelde en plikt til å overholde visse grunnleggende prinsipper om likebehandling, gjennomsiktighet og forholdsmessighet under prosessen med å tildele kontraktene.

For å sikre gjennomsiktigheten foreslår departementet også å innføre bestemmelser om meddelelse om kontraktstildeling og begrunnelse. Leverandørenes mulighet til å kontrollere oppdragsgivers beslutninger og vurdere om det er grunnlag for å klage,

avhenger i stor grad av hvilke opplysninger de mottar om anskaffelsesprosessen. Departementet ønsker imidlertid særlig innspill på om det er nødvendig og hensiktsmessig med slike regler. Departementet har også foreslått å ta med bestemmelser om oppdragsgivers karensperiode før inngåelse av kontrakt og suspensjon, jf. omtalen under punkt 7. Departementet ønsker også innspill på om det er hensiktmessig med slike regler, som ytterligere skal sikre leverandørenes klageadgang.

Departementet ønsker også særlig innspill på om det er andre prosedyreregler som bør tas med i en slik ny nasjonal del II.

Endelig foreslås bestemmelser om sanksjoner. Dersom det innføres en plikt til å kunngjøre, bør denne plikten også kunne håndheves. Her foreslår departementet samme sanksjoner som i foa del II for ulovlige direkte anskaffelser, dvs. avkortning av kontrakt og gebyr. Det foreslås derimot ikke å innføre bestemmelser om at kontrakten skal kunne kjennes uten virkning. Det vises til at denne sanksjonen heller ikke er innført i foa del II.

Departementets forslag til bestemmelser fremgår av ny del II om anskaffelser av bygge- og anleggsarbeider under EØS-terskelverdien og av særlige tjenester, jf. forslag til §§ 6-1 til 6-9. Bestemmelsene om sanksjoner vil bli sendt ut på høring sammen med øvrige endringer i håndhevelsesreglene, jf. omtalen i høringsbrevet til anskaffelsesloven punkt 5.

5 Anskaffelser over EØS-terskelverdiene

5.1.1 Planlegging av anskaffelsen

5.1.2 Dialog med markedet før konkurranse

Direktivet inneholder nye bestemmelser om forberedende markedsundersøkelser og rådgiverhabilitet som tilsvarer reglene i klassisk sektor, se høringsnotat til ny foa punkt 3.2.1 for nærmere omtale. Departementets forslag til bestemmelser om dette fremgår av §§ 7-1 og 7-2.

5.1.3 Konkurransegrunnlag

Departementet foreslår at det innføres en bestemmelse konkurransegrunnlaget, tilsvarende bestemmelsen som foreslås i foa. Det vises til omtalen av bestemmelsen i høringsbrevet til foa, punkt 3.2.2.

Departementets forslag til gjennomføring av bestemmelsen fremgår av forslag til ny forskrift § 8-1.

5.1.4 Rettelse, supplering eller endring av konkurransegrunnlaget

Departementet foreslår å innføre den samme bestemmelsen om endringer i konkurransegrunnlaget som i foa, jf. høringsbrevet til foa punkt 3.2.3. Departementets forslag er angitt i § 8-2.

5.1.5 Elektronisk tilgang til konkurransegrunnlaget

Departementet foreslår å innføre den samme bestemmelsen om elektronisk tilgang til konkurransegrunnlaget som i foa, jf. høringsbrevet til foa punkt 3.2.4. Departementets forslag er angitt i § 8-3.

5.1.6 Valg av anskaffelsesprosedyre

Det nye forsyningsdirektivet videreføre dagens regel om at anskaffelsen kan foretas ved åpen eller begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling, jf. artikkel 44. Det åpnes videre for at prosedyren konkurransepreget dialog også kan benyttes i forsyningssektorene. I tillegg innfører direktivet det som kalles en ny prosedyre; innovasjonspartnerskap. Etter departementets oppfatning er dette å anse som en ny kontraktstype, ikke en ny prosedyre. Det vises til omtalen i punkt 5.6.2.

Det er til forskjell fra anskaffelsesdirektivet ikke gitt noen begrensninger for når de ulike prosedyrene kan benyttes. Oppdragsgiver står derfor fritt til å velge mellom prosedyrene ved gjennomføringen av en anskaffelse.

Videre angir direktivet at prosedyren konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring kan benyttes i tilfellene angitt i artikkel 50. Dette er en prosedyreform som medlemsstatene ikke er pålagt å innføre, men som finnes i forskriftens § 8-2 tredje ledd i dag. I det nye direktivet er det kun foretatt mindre endringer i vilkårene for når prosedyren kan benyttes. Departementets oppfatning er at hensynet til effektiv ressursbruk tilsier at prosedyren bør videreføres. Departementet foreslår her tilsvarende regler som i klassisk sektor, jf. høringsnotatet til ny foa punkt 3.2.5. Forslag til bestemmelse om valg av prosedyre fremgår av §§ 9-1 til 9-3.

5.1.7 Frister

Det nye direktivet inneholder minimumsfrister for gjennomføringen av de ulike anskaffelsesprosedyrene. I likhet med klassisk sektor, jf. høringsbrev til ny foa punkt 3.2.6, foreslår departementet å redusere fristene i samsvar med de nye minimumsfristene i direktivet.

Departementet foreslår også, i likhet med klassisk sektor, en egen bestemmelse om fastsettelse av frister som gjelder generelt for alle prosedyrene, uavhengig av de angitte minimumsfristene.

Departementets forslag til gjennomføring av bestemmelsene om frister fremgår av forslag til ny forskrift §§ 10-1 til 10-5.

5.1.8 Kravspesifikasjoner og merkeordninger

Bestemmelser om kravspesifikasjoner og merkeordninger tilsvarer reguleringen av disse temaene i klassisk forskrift, se høringsnotat til ny foa punkt 3.2.7 og 3.2.8 for nærmere omtale. Departementets forslag til bestemmelser om dette fremgår av §§ 11-1 til 11-3. Forslag til bestemmelse om krav om testrapporter med mer fremgår av § 11-4.

Forsyningsdirektivet inneholder en egen bestemmelse om interesserte leverandørers forespørsler om tilgang til kravspesifikasjoner, jf. artikkel 63. Forslag til gjennomføring av denne bestemmelsen finnes i § 11-5.

5.1.9 Kvalifikasjonskrav

Reglene om kvalifikasjonskrav i artikkel 78 er en videreføring av dagens regler. Oppdragsgiver skal kvalifisere leverandørene på bakgrunn av objektive kriterier og regler som skal være tilgjengelige for alle interesserte leverandører.

I henhold til artikkel 80 nr. 2 *kan* de objektive reglene og kriteriene for kvalifisering av leverandører omfatte kvalifikasjonskravene i artikkel 58 i anskaffelsesdirektivet. Oppdragsgivere i forsyningssektorene har således i utgangspunktet noe mer fleksibilitet enn oppdragsgivere i klassisk sektor, også med hensyn til hvilken dokumentasjon som etterspørres. Dersom en oppdragsgiver i forsyningssektorene velger å benytte krav fra anskaffelsesdirektivet, må dette imidlertid skje på de vilkår og betingelser som er fastsatt der, særlig begrensningene på årlig omsetning, som angitt i artikkel 58 nr. 3.

Dersom oppdragsgiver ønsker å benytte kriteriene angitt i anskaffelsesdirektivet, skal dette direktivets regler om det europeiske egenerklæringsskjema og dokumentasjons-bevis også få anvendelse.

Hovedspørsmålet her er om den nye forsyningsforskriften skal vise til reglene i ny foa eller ta inn de samme reglene i forsyningsforskriften som vi foreslår i foa. Departementet har utarbeidet et forslag hvor vi viser til reglene i foa, jf § 12-1.

Direktivet inneholder imidlertid egne bestemmelser om kvalitetssikringsstandarder og miljøledelsesstandarder, krav til leverandørenes organisering, støtte fra andre virksomheter og deltakelse i fellesskap som svarer til bestemmelsene i anskaffelsesdirektivet. Forslag til gjennomføring av disse bestemmelsene er lik bestemmelsene i foa, og finnes i §§ 12-2 til 12-5.

Vi ber særlig om høringsinstansenes innspill på hvordan bestemmelsene om kvalifikasjons- og dokumentasjonskrav i forsyningsdirektivet bør gjennomføres.

5.1.10 Utvelgelseskriterier

Det følger av artikkel 78 nr. 2 at oppdragsgiver ved en begrenset anbudskonkurranse, en konkurranse med forhandling, en konkurransepreget dialog eller et innovasjons-partnerskap kan begrense antallet deltakere som blir invitert til å levere tilbud eller forhandle for å sikre en passende balanse mellom de særskilte egenskapene ved anskaffelsesprosedyren og ressursene som er påkrevd for å gjennomføre den. Han må i så fall fastsette objektive regler og kriterier for en slik kvalitativ utvelgelse. Departementet synes at direktivets regel er unødvendig komplisert formulert. Departementet foreslår derfor her å harmonisere regelen i forsyningsforskriften og i foa. Departementets forslag kan finnes i § 12-6.

5.1.11 Kvalifikasjonsordninger

Bestemmelsene om kvalifikasjonsordninger videreføres i stor grad i artikkel 77 i det nye direktivet med noen justeringer og endringer. Herunder presiseres det at dersom konkurranse utlyses gjennom en kunngjøring av en kvalifikasjonsordning, skal spesifikke kontrakter for bygge- og anleggsarbeider, varer og tjenester som er omfattet av ordningen, tildeles ved begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling. Videre fremgår det at alle kostnader som faktureres i forbindelse med anmodninger om kvalifikasjoner eller i forbindelse med oppdateringer eller bevaring av kvalifikasjoner, skal være proporsjonale med de genererte kostnadene.

Departementet er kjent med at mange oppdragsgivere bruker kvalifikasjonsordninger som administreres av en ekstern leverandør. Departementet foreslår derfor å presisere i forskriften at det ikke bare er oppdragsgiver som kan etablere en kvalifikasjonsordning, men også andre aktører, og at en oppdragsgiver kan slutte seg til en allerede etablert kvalifikasjonsordning som oppfyller hans krav. En slik tilslutning skal kunngjøres i samsvar med forskriftens kunngjøringsbestemmelser.

Departementets forslag til bestemmelser om kvalifikasjonsordninger finnes i §§ 13-1 til 13-3.

5.1.12 Tildelingskriterier

I det nye forsyningsdirektivet har det skjedd en rekke endringer i bestemmelsene om tildelingskriterier fra direktiv 2004/17/EU Blant annet inneholder direktivet en ny bestemmelse om beregning av livssykluskostnader. Endringene tilsvarer de som er foretatt i anskaffelsesdirektivet. Vi viser derfor til punkt 3.2.10 og 3.2.11 i høringsnotatet til ny foa for nærmere omtale av disse bestemmelsene.

Forslag til gjennomføring av bestemmelser om tildelingskriterier fremgår av forslag til ny forskrift §§ 14-1 og 14-2.

5.1.13 Oppdeling av kontrakt

Nytt forsyningsdirektiv inneholder i artikkel 65 en bestemmelse om oppdeling av kontrakt. Denne bestemmelsen svarer langt på vei til bestemmelsen i anskaffelses-direktivet, og det vises derfor generelt til punkt 3.2.12 i høringsnotatet til ny foa for en omtale av innholdet i bestemmelsen.

På ett punkt skiller imidlertid bestemmelsen i forsyningsdirektivet seg fra bestemmelsen i klassisk sektor: Det innføres ikke en plikt for oppdragsgivere i forsyningssektorene til å gi en begrunnelse i de tilfeller han velger ikke å oppdele kontrakten. Departementet foreslår heller ikke å innføre en slik begrunnelsesplikt i forsyningsforskriften. Bortsett fra denne forskjellen foreslår departementet bestemmelser med samme ordlyd i henholdsvis foa og forsyningsforskriften.

Departementets forslag til gjennomføring av bestemmelsen om oppdeling av kontrakt fremgår av forslag til ny forskrift § 15-1.

5.1.14 Bruk av underleverandører

Nytt forsyningsdirektiv inneholder i artikkel 88 en bestemmelse om bruk av underleverandører som stort sett er identisk med bestemmelsen i anskaffelsesdirektivet. Det vises derfor til omtalen i høringsnotatet til ny foa punkt 3.2.13. Departementets forslag til bestemmelser som har samme ordlyd som forslaget til foa, fremgår av § 15-2 .

5.1.15 Krav om bruk av elektronisk kommunikasjon

Forsyningsdirektivets bestemmelser om elektronisk kommunikasjon er identiske med bestemmelsene i klassisk direktiv (2014/24/EU). Det vises til det som er skrevet i høringsnotatet til ny foa punkt 3.2.14. Departementets forslag til bestemmelser om dette fremgår av §§ 16-1 til 16-4 .

5.1.16 Bruk av elektroniske signaturer mv.

Forsyningsdirektivets bestemmelser om elektronisk signatur er identiske med bestemmelsene i klassisk direktiv (2014/24/EU). Det vises til det som er skrevet i høringsnotatet til ny foa punkt 3.2.15. Departementets forslag til bestemmelser om dette fremgår av § 16-5.

5.1.17 Kunngjøring

Det nye direktivet inneholder ingen endringer i kunngjøringsreglene fra dagens direktiv. Som i foa foreslår departementet å sondre mellom veiledende kunngjøringer og forhåndskunngjøringer, og å samle bestemmelsene om kunngjøring av konkurransen på forskjellige måter i en og samme paragraf, jf. omtalen i høringsbrevet til foa punkt 3.2.16. Se forslag til bestemmelser om kunngjøring i §§ 17-1 til 17-6.

5.1.18 Gjennomføring av konkurransen

5.1.19 Fremgangsmåte ved valg av leverandører

I artikkel 76 gis det noen generelle prinsipper for valget av leverandører og tildeling av kontrakt. En av de nye reglene er at oppdragsgiver i gjennomføringen av en åpen anbudskonkurranse kan evaluere tilbudene før han kontrollerer om kvalifikasjonskravene er oppfylt og om det foreligger grunner for avvisning.

Her foreslår departementet å samordne foa og forsyningsforskriften. Departementet foreslår å innføre en tilsvarende bestemmelse i forsyningsforskriften som foreslått i foa, jf. punkt 3.3.1 i høringsnotat til ny foa. Formålet er å gi en klar anvisning på hvordan oppdragsgiver skal gå frem ved gjennomføringen av konkurransen.

Departementets forslag til bestemmelser om dette fremgår av § 18-1.

5.1.20 Invitasjon til å gi tilbud eller bekrefte interesse

Forsyningsdirektivet inneholder en bestemmelse om invitasjoner til å gi tilbud eller bekrefte interesse for å delta i konkurransen som svarer til bestemmelsen i anskaffelsesdirektivet, jf. omtalen i høringsbrevet til foa punkt 3.3.2.

Departementets forslag til bestemmelser om dette fremgår av § 18-2.

5.1.21 Tilbud

Gjeldende forsyningsforskrift inneholder en bestemmelse om utforming av tilbud. Tilsvarende bestemmelse er gitt i foa. Forenklingsutvalget har foreslått å slette bestemmelsen i foa og erstatte den med en regel om at tilbudet skal være skriftlig og bindende, og at leverandøren skal ha risikoen for uklarheter i tilbudet. I tillegg har Forenklingsutvalget foreslått å slette bestemmelser om avvik, tilbakekall og endring av tilbud, registrering av innkomne tilbud og tilbudsåpning – bestemmelser som ikke finnes i gjeldende forsyningsforskrift.

Departementet har foreløpig ikke tatt stilling til Forenklingsutvalgets forslag. Dersom departementet beslutter å endre eller videreføre en eller flere av bestemmelsene i foa, vil det være naturlig å vurdere om reguleringen skal være lik i forsyningsforskriften.

5.1.22 Alternative tilbud

Nytt forsyningsdirektiv inneholder i artikkel 64 en bestemmelse om alternative tilbud. Bestemmelsen har en noe annerledes ordlyd enn den tilsvarende bestemmelsen i anskaffelsesdirektivet, men bestemmelsene har langt på vei samme materielle innhold. Det vises derfor til omtalen i høringsnotatet til ny foa punkt 3.3.4.

Den eneste materielle forskjellen er at anskaffelsesdirektivet krever at opplysninger om alternative tilbud tas med i kunngjøringen eller oppfordringen til å bekrefte interesse. I forsyningsdirektivet er det derimot tilstrekkelig at slike opplysninger tas med i anskaffelsesdokumentene. Her kan oppdragsgiver altså velge om opplysningene skal angis i kunngjøringen eller først tas med i konkurransegrunnlaget.

I forsyningsdirektivet fremgår det heller ikke at "alternative tilbud ikke er tillatt uten at det er angitt" og at "alternative tilbud skal ha tilknytning til leveransen". Dette må imidlertid uansett også gjelde for alternative tilbud i forsyningssektorene.

Bortsett fra forskjellen med hensyn til hvor opplysningene skal angis, foreslår departementet like bestemmelser om alternative tilbud for hhv. foa og forsyningsforskriften. Departementets forslag til bestemmelser om fremgår av § 18-4.

5.1.23 Ettersending av opplysninger og dokumentasjon

Direktivet innfører i likhet med anskaffelsesdirektivet en ny regel om oppdragsgivers rett til å be om ettersending av dokumentasjon, jf. artikkel 76 nr. 4. Det vises til omtalen av denne bestemmelsen i punkt 3.3.5 i høringsnotatet til ny foa.

Forslag til gjennomføring av bestemmelser om ettersending av opplysninger og dokumentasjon fremgår av forslag til ny forskrift § 18-5.

5.1.24 Gjennomføring av anskaffelsesprosedyrene

Det nye forsyningsdirektivet innfører helt nye regler om gjennomføringen av konkurransepreget dialog. Disse er tilnærmet like bestemmelsene om konkurransepreget dialog i anskaffelsesdirektivet. Også øvrige bestemmelser om gjennomføringen av de ulike anskaffelsesprosedyrene er like bestemmelsene i

anskaffelsesdirektivet. Det vises derfor til omtalen i punkt 3.3.6 i høringsnotatet til ny foa. Departementets forslag til gjennomføring av bestemmelsene kan finnes i §§ 18-6 til 18-12.

5.1.25 Avvisning

Dagens regelverk for klassisk sektor inneholder ganske detaljerte regler om avvisning, både avvisning på grunn av forhold ved leverandøren og ved tilbudet. Til sammenligning inneholder regelverk for forsyningssektorene bare korte bestemmelser om avvisning av leverandører. Her fremgår det bare at kriteriene for å velge leverandører kan omfatte de avvisningsgrunnene som er angitt i anskaffelsesdirektivets artikkel 45 på de vilkår og betingelser som er fastsatt der.

Denne systematikken videreføres i det nye forsyningsdirektivets artikkel 77 nr. 2, artikkel 78 nr. 1 og artikkel 80. Det følger av disse bestemmelsene at oppdragsgivere i forsyningssektorene skal fastlegge objektive regler og kriterier for avvisning av leverandører, og at disse skal være tilgjengelige for interesserte leverandører. Videre følger det at slike regler og kriterier kan omfatte avvisningsgrunnene i anskaffelsesdirektivet på de vilkår og betingelser som er fastsatt i anskaffelsesdirektivet. Dette innebærer blant annet at reglene knyttet til avvisningsperiode, muligheten til å gjøre opp for seg (self cleaning), dokumentasjon osv. gjelder når anskaffelsesdirektivets avvisningsgrunner anvendes. Når oppdragsgiver har fastsatt slike regler og kriterier for avvisning, skal de avvise leverandører i tråd med disse.

Ut fra ordlyden kan det synes som oppdragsgivere i forsyningssektorene generelt har noe mer fleksibilitet med hensyn til avvisning enn i klassisk sektor. Oppdragsgivere som er offentlige myndigheter og offentligrettslige organer, er imidlertid også forpliktet til å anvende avvisningsgrunnene i anskaffelsesdirektivet. Dette innebærer at det for slike oppdragsgivere i utgangspunktet gjelder en plikt til å avvise straffedømte leverandører.

Dagens bestemmelser om avvisning er imidlertid uklare på en rekke punkter, og dette er usikkerhetsmomenter som ikke blir avklart med det nye direktivet. For det første fremgår det ikke uttrykkelig om det kan fastsettes andre utelukkelsesgrunner enn de som er listet opp i anskaffelsesdirektivet. Ifølge ordlyden kan det synes som om dette er mulig. EU-domstolen har imidlertid i sin avgjørelse i C-465/11 (Forposta) slått fast at listen i anskaffelsesdirektivet over mulige utelukkelsesgrunner knyttet til leverandørenes faglige kvalifikasjoner og integritet er uttømmende også for oppdragsgivere i forsyningssektorene.

Videre kan ordlyden tyde på at oppdragsgiver ikke vil kunne avvise en leverandør med mindre den spesifikke avvisningsgrunnen er angitt i konkurransegrunnlaget. Dette er uheldig, og avviker fra systematikken i klassisk sektor. Oppdragsgiver i klassisk sektor vil alltid kunne avvise hvis en av avvisningsgrunnene er oppfylt, uavhengig av om han har angitt dette i konkurransegrunnlaget.

Slik departementet ser det, ligger fleksibiliteten altså først og fremst i at offentlige foretak og "private" som utøver forsyningsaktiviteter på grunnlag av en enerett eller særrett aldri vil være forpliktet til å avvise straffedømte leverandører. De kan imidlertid velge å avvise slike leverandører.

Departementet ønsker derfor å løfte spørsmålet om det heller bør innføres eksplisitte bestemmelser om avvisning på grunn av forhold ved leverandørene – og ikke bare videreføre uklare henvisninger til foa.

Når det gjelder avvisning på grunn av forhold ved tilbudet, viderefører det nye forsyningsdirektivet langt på vei bestemmelsen om unormalt lave tilbud i artikkel 84, men det gjøres her de samme materielle endringene som i anskaffelsesdirektivet. Det innføres også en tilsvarende ny rett til å avvise tilbud som ikke oppfyller regler om miljø, arbeidsforhold og sosiale forhold som følger av nasjonalt regelverk, EØS-regelverk, tariffavtaler eller bestemte internasjonale avtaler, jf. artikkel 36 nr. 2. Det må derfor innføres likelydende bestemmelser i forsyningsforskriften.

Verken dagens regelverk for forsyningssektorene eller det nye forsyningsdirektivet inneholder bestemmelser om avvisning på grunn av andre forhold ved tilbudet eller formalfeil. Departementet mener imidlertid at det uansett vil følge av de generelle prinsippene, særlig prinsippene om likebehandling og gjennomsiktighet, at det i visse tilfeller uansett vil foreligge en plikt til å avvise. Disse prinsippene vil også sette grenser for i hvilke tilfeller oppdragsgiver har rett til å avvise.

Spørsmålet er derfor om det er hensiktsmessig å innføre tilsvarende avvisningsregler på grunn av forhold ved tilbudet og formalfeil som Forenklingsutvalget har foreslått til foa del II, jf. NOU 2014: 4 kapittel 25. Departementet vil ta stilling til den endelige utformingen av bestemmelsene i forbindelse med oppfølgningen av NOUen.

De bestemmelser som er foreslått i foa om avvisning på grunn av forhold ved leverandøren, forhold ved tilbudet og formalfeil samt fremgangsmåten ved avvisning, er ganske omfattende. Dersom det innføres eksplisitte avvisningsbestemmelser i forsyningsforskriften, kan det således fremstå som om regelverket blir mer komplisert. Slik departementet ser det, er disse bestemmelsene likevel langt på vei bare en presisering av hva som allerede følger av en tolkning av direktivene og de generelle prinsippene. Eksplisitte regler vil i et slikt tilfelle gjøre det klarere for brukerne hva som er gjeldende rett. På denne måten vil man også unngå den usikkerheten som oppstår ved tolkningen av dagens bestemmelser, og det kommer tydeligere frem hva som er forskjellig fra foa. Endelig unngår man henvisninger som innebærer at oppdragsgiverne må forholde seg både til reglene i forsyningsforskriften og foa. Samtidig ønsker departementet i utgangspunktet ikke å innskrenke oppdragsgivers handlingsrom.

På denne bakgrunnen ønsker departementet særlig innspill på om høringsinstansene foretrekker eksplisitte avvisningsbestemmelser i forsyningssektorene som foreslått av

departementet, eller om de foretrekker dagens løsning der det bare tas inn de direktivbestemmelsene som Norge er forpliktet til å gjennomføre.

Det vises for øvrig generelt til høringsnotatet til ny foa pkt. 3.4 for en nærmere omtale av avvisningsbestemmelsene.

Departementets forslag til nye avvisningsbestemmelser fremgår av §§ 19-1 til 19-10.

5.1.26 Meddelelse og begrunnelse, karens og suspensjon

Reglene om meddelelse og begrunnelse i det nye direktivet er tilsvarende som i anskaffelsesdirektivet. Det vises til omtalen i høringsnotat til foa punkt 3.5. Bestemmelsene om karens og suspensjon videreføres. Departementets forslag til bestemmelser fremgår av §§ 20-1 til 20-3, samt i §§ 12-6 fjerde ledd, 18-12 femte ledd, 19-10 tredje ledd og 20-4 annet ledd.

5.1.27 Oppbevaring av opplysninger om kontrakten

Forsyningsdirektivet artikkel 100 inneholder regler om plikt for oppdragsgiver til å oppbevare opplysninger om kontrakter som blir inngått i henhold til direktivets regler. I hovedsak viderefører bestemmelsen gjeldende direktivbestemmelse.

Selv om direktivet ikke eksplisitt krever at oppdragsgiver fører en anskaffelses-protokoll, er direktivets krav til oppdragsgivers dokumentasjon av anskaffelses-prosessen temmelig omfattende. Departementet foreslår derfor å ta inn en bestemmelse om protokollplikt som svarer til den foreslåtte bestemmelsen i foa. Dette skal sikre at dokumentasjonsplikten blir overholdt i praksis og at leverandører lett kan få tilgang til disse opplysningene.

Direktivets artikkel 83 nr. 6 innfører en regel om at oppdragsgiver skal gi innsyn i kontrakter over visse terskelverdier. Denne er identisk med bestemmelsen i anskaffelsesdirektivet, og det vises derfor til omtalen i høringsnotatet til foa, jf. punkt 3.6.

Departementets forslag til bestemmelser fremgår av §§ 21-1 til 21-3.

5.1.28 Rammeavtaler, innovasjonspartnerskap og dynamisk innkjøpsordning

5.1.29 Rammeavtaler

Det nye forsyningsdirektivet inneholder i artikkel 51 en noe enklere bestemmelse enn anskaffelsesdirektivet artikkel 33, særlig når det gjelder prosedyren for avrop. Bestemmelsen inneholder likevel noen nye elementer sammenlignet med dagens bestemmelse for forsyningssektorene, jf. forsyningsforskriften kapittel 6. Det presiseres i den nye bestemmelsen at avrop skal skje på bakgrunn av objektive regler og kriterier som skal fremgå av konkurransegrunnlaget for rammeavtalen, og at dette for eksempel kan skje ved gjenåpning av konkurransen. Videre innføres det nå en maksimal varighet på 8 år for rammeavtaler i forsyningssektorene. Departementets forslag til gjennomføring av bestemmelsen om rammeavtaler fremgår av § 22-1.

5.1.30 Innovasjonspartnerskap

Forsyningsdirektivet inneholder nye regler om innovasjonspartnerskap i artikkel 49. Reglene er like reglene om innovasjonspartnerskap i anskaffelsesdirektivet, og det vises til høringsnotatet til ny foa punkt 3.7.2 for nærmere omtale. Departementets forslag til bestemmelse om dette fremgår av § 22-2.

5.1.31 Dynamisk innkjøpsordning

Forsyningsdirektivets bestemmelser om dynamisk innkjøpsordning er identiske med bestemmelsene i anskaffelsesdirektivet. Det vises til høringsnotatet til ny foa punkt 3.7.3. Departementets forslag til bestemmelser om dette fremgår av §§ 22-3 til 22-6.

5.1.32 Elektroniske verktøy

Forsyningsdirektivets bestemmelser om elektroniske auksjoner og elektroniske kataloger er identiske med bestemmelsene i anskaffelsesdirektivet. Det vises til høringsnotatet til ny foa punkt 3.8. Departementets forslag til bestemmelser om dette fremgår av §§ 23-1 til 23-5.

5.1.33 Endringer i kontrakt

Nytt forsyningsdirektiv inneholder i artikkel 89 en bestemmelse om endring av kontrakt som nesten tilsvarer bestemmelsen i anskaffelsesdirektivet. Det er likevel en forskjell: I anskaffelsesdirektivet gjelder det en økonomisk begrensning for endringer som tillates ved supplerende leveranser og ved uforutsette omstendigheter. Prisen på tilleggsleveransen må ikke overstige 50 prosent av den opprinnelige kontraktverdien. En slik økonomisk begrensning gis ikke i forsyningsdirektivet. Her kan slike endringer foretas uavhengig av verdi.

Bortsett fra denne forskjellen, foreslår departementet å innføre likelydende bestemmelser i henholdsvis foa og forsyningsforskriften. Det vises derfor til høringsnotatet til ny foa punkt 3.9 for en nærmere omtale.

Departementets forslag til bestemmelser om endringer i kontrakt fremgår av §§ 24-1 til 24-3.

5.1.34 Oppsigelse av kontrakt i særskilte tilfeller

Forsyningsdirektivet har den samme bestemmelsen om oppdragsgiveres adgang til å si opp kontrakter i særlige tilfeller som direktivet for klassisk sektor. Se omtale av denne bestemmelsen i høringsnotat til ny foa punkt 3.10. Departementets forslag til bestemmelser om dette fremgår av § 24-4 .

5.1.35 Samordnede innkjøp

Bestemmelser om samordnede innkjøp, dvs. regler om innkjøpssentraler og felles innkjøp, tilsvarer reguleringen av disse temaene i foa, se høringsnotat til ny foa punkt 3.11 for nærmere omtale. Departementets forslag til bestemmelser om dette fremgår av §§ 25-1 til 25-3.

5.1.36 Sanksjoner

Dagens forsyningsforskrift inneholder bestemmelser om sanksjoner i kapittel 12A. Dette gjelder bestemmelser om søksmål om å kjenne kontrakt uten virkning, søksmål om å avkorte kontrakt eller om å idømme overtredelsesgebyr og tidsfrister for slike søksmål.

Som følge av de nye forsyningsdirektivet må det gjøres visse endringene i disse reglene. Det skylde at skillet mellom prioriterte og uprioriterte tjenester oppheves. Slike endringer vil imidlertid bli sendt på høring sammen med øvrige endringer i håndhevelsesreglene, jf. omtalen i høringsbrevet til anskaffelsesloven punkt 5.

6 Plan- og designkonkurranser

Plan- og designkonkurranser er regulert i forsyningsdirektivets artikkel 95-98. Bestemmelsene gjelder anvendelsesområde (artikkel 95), kunngjøringer (artikkel 96), organiseringen av designkonkurranser og utvelgelsen av deltakere og juryen (artikkel 97) og juryens avgjørelser (artikkel 98).

Bestemmelsene er svært like de tilsvarende bestemmelsene i anskaffelsesdirektivet, jf. punkt 4 i høringsnotat til ny foa. Departementet foreslår her like regler i både foa og forsyningsforskriften.

Departementets forslag kan finnes i del IV, §§ 27-1 til 27-5.

7 Sosiale og andre spesifikke tjenester

Det nye direktivet opphever skillet mellom prioriterte og uprioriterte tjenester. Det innfører i stedet helt overordnede prosedyrekrav for flere av tjenestene som tidligere var uprioriterte. Disse bestemmelsene fremgår i et eget kapittel for sosiale og andre spesifikke tjenester (særlige tjenester), se direktivets artikkel 91–94. Hvilke tjenester som omfattes av dette regelverksregimet, fremgår av direktivets vedlegg XVII. Direktivet innfører her tilnærmet like bestemmelser som i anskaffelsesdirektivet. Forenklingsutvalget har foreslått regler for gjennomføring av disse bestemmelsene i foa, se NOU 2014: 4 kapittel 27. Departementet har ikke tatt stilling til hvordan dette forslaget skal følges opp ennå.

En av forskjellene fra anskaffelsesdirektivet er at terskelverdien for å kunngjøre anskaffelser av særlige tjenester er høyere i forsyningsdirektivet. I forsyningssektoren har oppdragsgiver plikt til å kunngjøre slike anskaffelser først når verdien overstiger 8 millioner kroner. Den andre forskjellen fra anskaffelsesdirektivet er at utlysning av konkurranse kan foretas gjennom en kunngjøring av en kvalifikasjonsordning.

Departementet foreslår at anskaffelser av særlige tjenester skal reguleres etter de samme reglene som gjelder for nasjonale anskaffelser av bygge- og anleggsarbeider, jf. punkt 4. For særlige tjenester gjelder dette alle kontrakter over 3,1 millioner kroner,

også der verdien av kontrakten overstiger EØS-terskelverdien på 8 millioner kroner. Denne løsningen skiller seg altså fra reguleringen av bygge- og anleggskontrakter over EØS-terskelverdien, som omfattes av del III. Dette fremgår av forslag til § 4-1, jf. § 4-3. Anskaffelser av særlige tjenester over EØS-terskelverdi skal kunngjøres i TED-databasen.

Forslaget om å innføre samme nasjonale terskelverdi for alle anskaffelser som er underlagt nasjonal kunngjøringsplikt, samsvarer med den løsningen som Forenklingsutvalgets flertall har foreslått for klassisk sektor (nasjonal terskelverdi på 500 000 kroner for alle anskaffelser, inkl. de særlige tjenestene). Dersom departementet etter en gjennomgang av høringsinnspillene til NOU 2014: 4 skulle beslutte å innføre en høyere terskelverdi i foa for noen eller alle av de særlige tjenestene, vil det være naturlig å vurdere å heve terskelverdien for disse tjenestene også i forsynings-forskriften.

Departementet foreslår imidlertid noen spesialregler for anskaffelser av de særlige tjenestene.

For det første presiseres i direktivets artikkel 93 at oppdragsgiver kan ta i betraktning særtrekkene ved tjenestene ved tildelingen av kontrakt, herunder brukerens behov for kvalitet, kontinuitet, universell utforming, akseptable priser, tilgjengelighet og et helhetlig tjenestetilbud, samt brukermedvirkning. Videre åpnes det for at tildeling av kontrakt ved anskaffelser av helse- og sosialtjenester kan skje på bakgrunn av bruker-valg. For nærmere omtale av særtrekkene ved anskaffelser av helse- og sosialtjenester viser vi til NOU 2014: 4 kapittel 27. Departementet foreslår tilsvarende regulering i forslag til § 6-4.

Direktivet gir også i likhet med anskaffelsesdirektivet medlemslandene adgang til å reservere konkurransen om bestemte helse-, sosial- og kulturtjenester til visse særlige organisasjoner, se artikkel 94. Departementet viser her til omtalen i høringsnotatet til ny foa punkt 2.6.4. Det foreslås å gjennomføre en tilsvarende bestemmelse i forsyningsforskriften, jf. departements forslag til § 6-3.

Håndhevelsesdirektivet for forsyningssektorene(direktiv 92/13/EØF som endret ved direktiv 2007/66 EF) gjelder også for kontrakter om særlige tjenester. Dette betyr at de generelle kravene til effektiv håndhevelse gjelder, og utgangspunktet må også være at reglene om sanksjoner for ulovlige direkte anskaffelser gjelder. Det fremgår derimot ikke klart om reglene om karens og suspensjon (med tilhørende sanksjons-bestemmelser) får anvendelse for kontrakter om særlige tjenester. Det fremgår av håndhevelsesdirektivets artikkel 2a at kravet til karens gjelder ved kontraktsinngåelse etter beslutning om tildeling av kontrakt. Dette må i utgangspunktet også omfatte særlige tjenester. Håndhevelsesdirektivet viser imidlertid samtidig til forsynings-direktivets bestemmelser om begrunnelse som ikke gjelder for særlige tjenester.

Departementet heller i retning av at kravene til karens og suspensjon også må gjelde for kontrakter om særlige tjenester, og foreslår derfor å innføre slike bestemmelser, jf. forslag til §§ 6-8 og 6-9. Departementet ønsker særlig innspill på denne forståelsen og på om det under enher omstendighet er fornuftig å innføre slike bestemmelser.

Bestemmelser om sanksjoner vil bli sendt ut på høring sammen med øvrige endringer i håndhevelsesreglene, jf. omtalen i høringsbrevet til anskaffelsesloven punkt 5.

8 Ikraftsetting, overgangsregler og verneting

Departementet foreslår samme regler om ikraftsetting og overgangsregler som i foa. Det vises til høringsnotat til foa punkt 5. Forslag til bestemmelser finnes i §§ 28-2 og 28-3.

Departementet foreslår å videreføre dagens bestemmelse om verneting for oppdragsgivere i olje- og gassektoren, jf. forslag til § 28-1. Ettersom det er gitt fritak fra anskaffelsesregelverket for store deler av olje- og gassektoren, vil dette i praksis bare gjelde oppdragsgivere som transporterer naturgass gjennom oppstrøms gassrørledningsnett fra norsk kontinentalsokkel til markedet. Departementet ber om innspill fra berørte høringsinstanser på om det fortsatt er behov for en slik bestemmelse om tvungent verneting.

9 Økonomiske og administrative konsekvenser

Det vises til høringsnotat til foa for en generell redegjørelse for økonomiske og administrative konsekvenser forbundet med regelverket om offentlige anskaffelser.

Departementet foreslår i dette høringsnotatet å overføre offentlige myndigheter i forsyningssektorene fra foa til forsyningsforskriften, som dermed får et utvidet virkeområde, se punkt 2. Samtidig foreslås innført en nasjonal kunngjøringsplikt og enkelte grunnleggende prosedyrekrav for bygge- og anleggskontrakter og kontrakter om særlige tjenester med verdi over 3,1 millioner kroner, jf. pkt 4 og 7. Bygge- og anleggskontrakter har en EØS-terskelverdi på 39 millioner kroner, mens særlige tjenester har en EØS-terskelverdi på 8 millioner kroner.

For offentlige myndigheter som overføres fra foa til forsyningsforskriften, vil denne endringen innebære at de underlegges et mindre detaljert og mer fleksibelt regelverk. Dette må forventes å innebære reduserte transaksjonskostnader for dem. For andre oppdragsgivere i forsyningssektorene, vil endringen innebære økte kostnader forbundet med en kunngjøring og enkelte andre prosedyrekrav for de aktuelle kontraktene. På den andre siden må økt konkurranse om disse kontraktene forventes å ha en gunstig effekt på anskaffelsenes pris og kvalitet.

Departementet har som nevnt ikke noe godt empirisk grunnlag for å slå fast akkurat hvilket nivå som er det samfunnsøkonomisk optimale, dvs. på akkurat hvilket nivå

gevinsten ved økt åpenhet og konkurranse overstiger transaksjonskostnadene forbundet med en kunngjøring og overholdelse av andre prosedyrekrav i forsyningssektorene. Departementet vil derfor lyse ut et oppdrag om å utrede dette spørsmålet nærmere.

FORSLAG TIL NY FORSKRIFT OM INNKJØPSREGLER I FORSYNINGSSEKTORENE

Del I. Alminnelige bestemmelser

Kapittel 1. Virkeområde

Virkeområde

§ 1-1. ***Virkeområde***

Denne forskriften gjelder når oppdragsgivere som nevnt i § 1-2 inngår kontrakter om varer, tjenester eller bygge- og anleggsarbeider eller gjennomfører plan- og designkonkurranser knyttet til utøvelsen av følgende forsyningsaktiviteter:

a) gass og varme som definert i § 1-3,
b) elektrisitet som definert i § 1-4,
c) drikkevann som definert i § 1-5,
d) transport som definert i § 1-6,
e) havner og lufthavner som definert i § 1-7,
f) post som definert i § 1-8 eller
g) olje, gass, kull og andre typer fast brensel som definert i § 1-9.

§ 1-2. ***Oppdragsgivere som er omfattet av forskriften***

(1) Denne forskriften gjelder for
a) statlige myndigheter,
b) fylkeskommunale og kommunale myndigheter,
c) offentligrettslige organer,
d) offentlige foretak og
e) andre virksomheter som utøver forsyningsaktiviteter på grunnlag av en enerett eller særrett.

(2) Et offentligrettslig organ er et organ som
a) er opprettet for å tjene allmennhetens behov og ikke er av industriell eller forretningsmessig karakter,
b) er et selvstendig rettsubjekt og
c) har tilknytning til det offentlige ved at
    1. organet hovedsakelig er finansiert av offentlige myndigheter eller andre offentligrettslige organer,
    2. organets forvaltning er underlagt slike myndigheters eller organers ledelsesmessige kontroll eller
    3. organet har et administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan der over halvparten av medlemmene er oppnevnt av slike myndigheter eller organer.

(3) Et offentlig foretak er et foretak som offentlige myndigheter direkte eller indirekte kan utøve avgjørende innflytelse over i kraft av eierforhold, kapitalinnskudd eller reglene som gjelder for foretaket. Avgjørende innflytelse antas å foreligge når slike myndigheter enten direkte eller indirekte

a) eier majoriteten av foretakets tegnede kapital,
b) kontrollerer flertallet av stemmene knyttet til andeler utstedt av foretaket eller
c) kan utpeke mer enn halvparten av medlemmene i foretakets administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan.

(4) Med enerett eller særrett menes rettigheter som er tildelt av kompetent myndighet ved lov, forskrift eller forvaltningsvedtak, og som medfører at utøvelsen av en forsyningsaktivitet begrenses til en eller flere virksomheter, og dermed i vesentlig grad påvirker muligheten for andre virksomheter til å utøve en slik aktivitet. Rettigheter som er tildelt etter en prosedyre som sikrer tiltrekkelig gjennomsiktighet og er basert på objektive kriterier, inkludert prosedyrer som nevnt i vedlegg 1, utgjør ikke en enerett eller særrett.

(5) Departementet kan endre vedlegg 1.

Omfattede aktiviteter

§ 1-3. *Gass og varme*

(1) Denne forskriften gjelder for aktiviteter som har til formål

a) å stille til rådighet eller drive faste nettverk beregnet på å yte tjenester til offentligheten i forbindelse med produksjon, transport eller distribusjon av gass og varme, eller
b) å forsyne slike nettverk med gass eller varme.

(2) Forskriften gjelder likevel ikke for aktiviteter som definert i første ledd bokstav b som en oppdragsgiver som nevnt i § 1-2 første ledd bokstav d eller e utøver, når

a) oppdragsgivers produksjon av gass eller varme er en uunngåelig følge av utøvelsen av en annen aktivitet enn dem som er definert i første ledd eller §§ 1-4, 1-5 eller 1-6, og
b) forsyningen til nettverket bare tar sikte på en økonomisk utnyttelse av denne produksjonen og ikke overstiger 20 prosent av oppdragsgivers omsetning. Omsetningen beregnes på grunnlag av gjennomsnittet for de siste tre årene medregnet inneværende år.

(3) Forsyning av gass og varme omfatter produksjon, grossistsalg og detaljsalg.

§ 1-4. *Elektrisitet*

(1) Denne forskriften gjelder for aktiviteter som har til formål

a) å stille til rådighet eller drive faste nettverk beregnet på å yte tjenester til offentligheten i forbindelse med produksjon, transport eller distribusjon av elektrisitet, eller
b) å forsyne slike nettverk med elektrisitet.

(2) Forskriften gjelder likevel ikke for aktiviteter som definert i første ledd bokstav b som en oppdragsgiver som nevnt i § 1-2 første ledd bokstav d eller e utøver, når

a) oppdragsgivers produksjon av elektrisitet er nødvendig for å utøve en annen aktivitet enn dem som er definert i første ledd eller §§ 1-3, 1-5 eller 1-6, og
b) forsyningen til nettverket skyldes overskuddskapasitet som avhenger av oppdragsgivers eget forbruk, og ikke overstiger 30 prosent av oppdragsgivers samlede energiproduksjon. Produksjonen beregnes på grunnlag av gjennomsnittet for de siste tre årene medregnet inneværende år.

(3) Forsyning av elektrisitet omfatter produksjon, grossistsalg og detaljsalg.

§ 1-5. *Drikkevann*

(1) Denne forskriften gjelder for aktiviteter som har til formål

a) å stille til rådighet eller drive faste nettverk beregnet på å yte tjenester til offentligheten i forbindelse med produksjon, transport eller distribusjon av drikkevann, eller
b) å forsyne slike nettverk med drikkevann.

(2) Forskriften gjelder også når en oppdragsgiver som utøver en aktivitet som nevnt i første ledd, inngår kontrakter knyttet til

a) vannbyggingsprosjekter, irrigasjon eller drenering, forutsatt at vannmengden som er beregnet på forsyning av drikkevann, utgjør mer enn 20 prosent av den totale vannmengden som stilles til rådighet, eller
b) å lede bort eller rense avløpsvann.

(3) Forskriften gjelder likevel ikke for aktiviteter som definert i første ledd bokstav b som en oppdragsgiver som nevnt i § 1-2 første ledd bokstav d eller e utøver, når

a) oppdragsgivers produksjon av drikkevann er nødvendig for å utøve en annen aktivitet enn dem som er definert i første eller annet ledd eller §§ 1-3, 1-4 eller 1-6, og
b) forsyningen til nettverket skyldes overskuddskapasitet som avhenger av oppdragsgivers eget forbruk, og ikke overstiger 30 prosent av oppdragsgivers samlede produksjon av drikkevann. Produksjonen beregnes på grunnlag av gjennomsnittet for de siste tre årene medregnet inneværende år.

(4) Forsyning av drikkevann omfatter produksjon, grossistsalg og detaljsalg.

§ 1-6. *Transport*

(1) Denne forskriften gjelder for aktiviteter som har til formål å stille til rådighet eller drive rutenett beregnet på å yte transporttjenester til offentligheten med jernbane, automatiserte systemer, sporvei, trolleybuss, buss eller kabel.

(2) Et rutenett antas å foreligge dersom driftsvilkårene for tjenesten er fastlagt av en offentlig myndighet. Driftsvilkår kan for eksempel være krav til hvilke ruter som skal betjenes, hvor stor kapasiteten skal være, og hvor ofte rutene skal betjenes.

§ 1-7. ***Havner og lufthavner***

Denne forskriften gjelder for aktiviteter som har til formål å utnytte et geografisk område for å stille til rådighet luft-, sjø- eller innlandshavner eller andre terminalanlegg for luft-, sjø- eller elvetransportører.

§ 1-8. ***Post***

(1) Denne forskriften gjelder for aktiviteter som har til formål å yte

a) posttjenester eller

b) andre tjenester enn posttjenester dersom de leveres av en oppdragsgiver som også leverer posttjenester, og vilkårene i direktiv 2014/25/EU artikkel 34 nr. 1 ikke er oppfylt for slike tjenester.

(2) I denne bestemmelsen menes med

a) posttjenester: tjenester som består i innsamling, sortering, transport og utdeling av postsendinger. Dette gjelder både tjenester som er omfattet og tjenester som ikke er omfattet av en enerett som fastsatt i forskrift om formidling av postsendinger;

b) postsending: en adressert sending i den endelige formen som den har på innleveringstidspunktet, uansett vekt. I tillegg til brev omfatter slike sendinger for eksempel bøker, kataloger, aviser, tidsskrifter og postpakker som inneholder varer med eller uten kommersiell verdi, uansett vekt;

c) andre tjenester enn posttjenester:

    1. forvaltning av kurertjenester, både før og etter forsendelse, for eksempel postromforvaltning, og
    2. tjenester knyttet til postsendinger som ikke er omfattet av bokstav b, for eksempel uadressert reklame.

§ 1-9. ***Olje, gass, kull og andre typer fast brensel***

Denne forskriften gjelder for aktiviteter som har til formål å utnytte et geografisk område til

a) utvinning av olje eller gass, inkludert gassproduksjon, eller

b) leting etter eller utvinning av kull eller andre typer fast brensel.

Kapittel 2. Unntak

Unntak for anskaffelser som er omfattet av andre regler

§ 2-1. ***Unntak for anskaffelser som er omfattet av andre regler***

(1) Reglene i denne forskriften gjelder ikke for

a) anskaffelser på forsvars- og sikkerhetsområdet som definert i forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser § 1-3 første ledd eller

b) konsesjonskontrakter.

(2) Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder ikke for kontrakter om offentlig persontransport som er omfattet av forskrift om offentlig persontransport.

(3) Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder ikke for anskaffelser som oppdragsgiver

a) er forpliktet til å gjennomføre etter anskaffelsesregler

1. i en internasjonal avtale med offentlige myndigheter utenfor EØS-området, og som omfatter ytelser som er beregnet på et felles prosjekt som avtalepartene gjennomfører eller utnytter,
2. i en internasjonal avtale i forbindelse med stasjonering av tropper eller
3. som er fastsatt av en internasjonal organisasjon, eller

b) velger å gjennomføre etter anskaffelsesregler som er fastsatt av en internasjonal organisasjon eller finansieringsinstitusjon, forutsatt at organisasjonen eller institusjonen fullt ut finansierer anskaffelsen. Hvis en slik organisasjon eller institusjon finansierer hoveddelen av anskaffelsen, skal partene avtale hvilke regler som skal gjelde.

(4) Oppdragsgiver skal underrette departementet om internasjonale avtaler som nevnt i tredje ledd bokstav a nr. 1.

Særlige unntak for tjenestekontrakter

§ 2-2. *Unntak for tjenestekontrakter som inngås på grunnlag av en enerett*

Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder ikke for tjenestekontrakter som oppdragsgiver inngår med en annen oppdragsgiver som nevnt i § 1-2 første ledd bokstav a til c som har en enerett til å utføre tjenesten. Dette gjelder bare når eneretten er tildelt ved lov eller kunngjort forvaltningsvedtak som er forenlig med EØS-avtalen.

§ 2-3. *Unntak for visse tjenestekontrakter*

Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder ikke for kontrakter om

a) erverv eller leie av jord, eksisterende bygninger eller annen fast eiendom, eller om rettigheter til slik eiendom,

b) sendetider eller programtilbud som oppdragsgiver inngår med en kringkaster eller tilbyder av audiovisuelle bestillingstjenester,

c) voldgifts- og meklingstjenester,

d) følgende juridiske tjenester:

1. representasjon ved advokat i tvistesaker for nasjonale eller internasjonale domstoler, nemnder, offentlige myndigheter eller institusjoner, eller ved nasjonal eller internasjonal voldgift eller mekling,

2. juridisk rådgivning ved advokat til forberedelse av sak som nevnt i nr. 1 eller der det er klar sannsynlighetsovervekt for at spørsmål rådgivningen gjelder, vil bli gjenstand for slik sak,
3. notarialforretninger eller
4. tjenester som blir utført av en formuesforvalter, verge eller annen person som er oppnevnt av en domstol eller nemnd eller ved lov til å utføre bestemte oppgaver under tilsyn fra domstoler eller nemnder,

e) følgende finansielle tjenester:
1. lån,
2. tjenester i forbindelse med emisjon, salg, kjøp eller annen overdragelse av verdipapirer eller andre finansielle instrumenter eller
3. prosjekter som oppdragsgiver utfører sammen med European Financial Stability Facility eller European Stability Mechanism,

f) ansettelser,

g) sivilforsvars-, beredskaps- eller forebyggingstjenester som oppdragsgiver inngår med ideelle organisasjoner, og som er omfattet av CPV-kodene 75250000-3 (brannvesen og redningstjenester), 75251000-0 (tjenester utført av brannvesenet), 75251100-1 (brannbekjempelse), 75251110-4 (brannforebygging), 75251120-7 (bekjempelse av skogbranner), 75252000-7 (redningstjenester), 75222000-8 (sivilforsvarstjenester), 98113100-9 (kjernefysiske sikkerhetstjenester) eller 85143000-3 (ambulansetjenester), unntatt pasienttransport med ambulanse, eller

h) tjenester som innebærer utøvelse av offentlig myndighet som er unntatt EØS-avtalen etter artikkel 39, jf. artikkel 32.

§ 2-4. ***Unntak for kontrakter om forsknings- og utviklingstjenester***

(1) Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder for kontrakter om forsknings- og utviklingstjenester som er omfattet av CPV-kodene 73000000-2 (forsknings- og utviklingsvirksomhet og tilhørende konsulenttjenester), 73100000-3 (forskning og eksperimentell utvikling), 73110000-6 (forskning), 73111000-3 (forskningslaboratorietjenester), 73112000-0 (havforskning), 73120000-9 (eksperimentell utvikling), 73300000-5 (planleggingsarbeid og utførelse av forskning og utvikling), 73420000-2 (tidlig gjennomførlighetsundersøkelse og teknologisk demonstrasjon) eller 73430000-5 (test og evaluering), bare når

a) utbyttet fullt ut tilfaller oppdragsgiver til bruk i sin virksomhet og
b) oppdragsgiver fullt ut betaler for tjenesten.

(2) Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder ikke for kontrakter om forsknings- og utviklingstjenester som er omfattet av andre CPV-koder enn dem som er nevnt i første ledd.

Unntak på særlige områder

§ 2-5. ***Unntak for anskaffelser knyttet til utøvelsen av aktiviteter i tredjeland***

Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder ikke for anskaffelser knyttet til utøvelsen av forsyningsaktiviteter i en stat som ikke er part i EØS-avtalen. Dette gjelder bare når aktiviteten ikke innebærer fysisk utnyttelse av et nettverk eller et geografisk område i en stat som er part i EØS-avtalen.

§ 2-6. *Unntak for anskaffelser som gjelder sikkerhetsmessige forhold*

(1) Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder ikke for anskaffelser

a) som oppdragsgiver kan unnta etter EØS-avtalen artikkel 123, eller
b) som er erklært hemmelige eller bare kan utføres under særlige sikkerhetstiltak etter sikkerhetsloven eller beskyttelsesinstruksen.

(2) Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder heller ikke hvis de vil forhindre oppdragsgiver fra å ivareta vesentlige sikkerhetsinteresser. Reglene gjelder likevel hvis oppdragsgiver kan ivareta disse interessene ved mindre inngripende tiltak, for eksempel ved å pålegge leverandørene taushetsplikt.

§ 2-7. *Unntak for kontrakter som inngås med sikte på videresalg eller utleie til tredjeperson*

Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder ikke for kontrakter som oppdragsgiver inngår med sikte på videresalg eller utleie til tredjeperson. Dette gjelder bare når oppdragsgiver ikke har en enerett eller særrett til å selge eller leie ut de ytelser kontrakten gjelder, og andre virksomheter har adgang til å selge eller leie dem ut på samme vilkår som oppdragsgiver.

§ 2-8. *Unntak for kontrakter om kjøp av vann, levering av energi og levering av brensel til energiproduksjon*

Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder ikke for kontrakter om

a) kjøp av vann som en oppdragsgiver som utøver aktiviteter som nevnt i § 1-5 første ledd, inngår, eller
b) levering av energi, eller brensel til energiproduksjon, som en oppdragsgiver som utøver aktiviteter som nevnt i §§ 1-3 første ledd, 1-4 første ledd eller 1-9, inngår.

§ 2-9. *Fritak for liberaliserte sektorer*

(1) Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder ikke for anskaffelser som oppdragsgiver gjennomfører knyttet til utøvelsen av en forsyningsaktivitet, dersom EFTAs overvåkingsorgan har fattet vedtak om å unnta aktiviteten etter direktiv 2014/25/EU artikkel 34 og 35 fordi den er konkurranseutsatt og det er fri adgang til markedet.

(2) Oppdragsgiver kan sende søknad om fritak til EFTAs overvåkingsorgan i samsvar med kravene i direktivet og krav fastsatt av overvåkingsorganet.

(3) Søknaden skal inneholde en uttalelse fra Konkurransetilsynet. Tilsynet skal avgi uttalelse innen 60 virkedager fra oppdragsgivers forespørsel.

Unntak for samarbeid i offentlig sektor

§ 2-10. ***Utvidet egenregi***

(1) Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder ikke når en oppdragsgiver som nevnt i § 1-2 første ledd bokstav a til c tildeler kontrakter til et annet rettssubjekt

a) som oppdragsgiver utøver en kontroll over som svarer til den kontroll han utøver over sin egen virksomhet,
b) som utfører mer enn 80 prosent av sin aktivitet for oppdragsgiver eller andre rettssubjekter som oppdragsgiver kontrollerer, og
c) som det ikke er direkte private kapitalandeler i.

(2) Kravet til kontroll i første ledd bokstav a er oppfylt når oppdragsgiver utøver bestemmende innflytelse over både strategiske mål og viktige beslutninger i det kontrollerte rettssubjektet. Slik kontroll kan også utøves gjennom andre rettssubjekter som oppdragsgiver kontrollerer på samme måte.

(3) Når vilkårene i første ledd er oppfylt, gjelder reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften heller ikke når det kontrollerte rettssubjektet tildeler kontrakter til det kontrollerende rettssubjektet eller andre rettssubjekter som det kontrollerende rettssubjektet kontrollerer. Dette gjelder bare når det heller ikke er direkte private kapitalandeler i rettssubjektet som blir tildelt kontrakten.

§ 2-11. ***Felles kontroll***

(1) Selv om en oppdragsgiver som nevnt i § 1-2 første ledd bokstav a til c alene ikke oppfyller vilkårene i § 2-10 første ledd, gjelder reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften heller ikke når han tildeler kontrakter til et annet rettssubjekt

a) som oppdragsgiver og andre oppdragsgivere i fellesskap utøver en kontroll over som svarer til den kontroll de utøver over sin egen virksomhet,
b) som utfører mer enn 80 prosent av sin aktivitet for oppdragsgiverne eller andre rettssubjekter som oppdragsgiverne kontrollerer, og
c) som det ikke er direkte private kapitalandeler i.

(2) Kravet til felles kontroll i første ledd bokstav a er oppfylt når

a) det kontrollerte rettssubjektets styrende organer er sammensatt av representanter for alle oppdragsgiverne. En representant kan representere flere av eller alle oppdragsgiverne;
b) oppdragsgiverne i fellesskap utøver bestemmende innflytelse over både strategiske mål og viktige beslutninger i det kontrollerte rettssubjektet; og
c) det kontrollerte rettssubjektet ikke forfølger interesser som er i strid med oppdragsgivernes interesser.

§ 2-12. ***Samarbeidsavtaler***

Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder ikke for kontrakter som inngås utelukkende mellom to eller flere oppdragsgivere som nevnt i § 1-2 første ledd bokstav a til c, og som etablerer eller gjennomfører et samarbeid

a) som har til formål å sikre at offentlige oppgaver blir utført for å oppnå felles mål,

b) som blir utført utelukkende av hensyn til offentlige interesser, og
c) der mindre enn 20 prosent av aktivitetene som samarbeidet omfatter, blir utført for andre enn oppdragsgiverne.

§ 2-13. *Beregning av aktivitet*

(1) Beregningen av prosentvis aktivitet etter §§ 2-10 første ledd bokstav b, 2-11 første ledd bokstav b og 2-12 bokstav c skal baseres på enten gjennomsnittlig omsetning eller annen egnet aktivitetsbasert metode, for eksempel kostnader som er pådratt i tilknytning til varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene.

(2) Beregningen skal baseres på virksomhetens aktiviteter de siste tre årene før kontrakten blir inngått. Dette gjelder ikke dersom det ikke finnes relevante omsetningstall eller andre opplysninger for den aktuelle perioden fordi virksomheten ble stiftet eller aktivitetene ble igangsatt eller endret i perioden. Det er tilstrekkelig å vise at beregningen av fremtidig aktivitet er sannsynlig, særlig ved hjelp av forventet forretningsutvikling.

§ 2-14. *Kontrakter som tildeles et tilknyttet foretak*

(1) Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder ikke for kontrakter
a) som en oppdragsgiver tildeler et tilknyttet foretak, eller
b) som et fellesforetak som er sammensatt utelukkende av oppdragsgivere for å utøve forsyningsaktiviteter, tildeler et foretak som er tilknyttet en av disse oppdragsgiverne.

(2) Et tilknyttet foretak er et foretak
a) som har årsregnskaper som er konsolidert med oppdragsgivers årsregnskaper i samsvar med reglene i direktiv 2013/34/EU,
b) som oppdragsgiver direkte eller indirekte kan utøve avgjørende innflytelse over,
c) som kan utøve avgjørende innflytelse over oppdragsgiver, eller
d) som sammen med oppdragsgiver er under avgjørende innflytelse fra et annet foretak i kraft av eierskap, kapitalinnskudd eller reglene for virksomheten.

Begrepet avgjørende innflytelse har samme betydning som i § 1-2 tredje ledd.

(3) Første ledd gjelder bare når minst 80 prosent av det tilknyttede foretakets gjennomsnittlige omsetning av enten varer, tjenester eller bygge- og anleggsarbeider skriver seg fra kontrakter om henholdsvis varer, tjenester eller bygge- og anleggsarbeider som er utført for oppdragsgiver eller andre foretak det er tilknyttet.

(4) Beregningen skal baseres på virksomhetens aktiviteter de siste tre årene før kontrakten blir inngått. Dette gjelder ikke dersom det ikke finnes relevante omsetningstall for den aktuelle perioden fordi virksomheten ble stiftet eller aktivitetene ble igangsatt i perioden. Det er tilstrekkelig å vise at beregningen av fremtidig aktivitet er sannsynlig, særlig ved hjelp av forventet forretningsutvikling.

(5) Dersom flere tilknyttede foretak som sammen danner en økonomisk gruppe, leverer de samme eller lignende varer, tjenester eller bygge- og anleggsarbeider, skal beregningen baseres på den samlede omsetningen av henholdsvis varer, tjenester eller bygge- og anleggsarbeider i de tilknyttede foretakene.

§ 2-15. *Kontrakter som tildeles av eller til et fellesforetak*

(1) Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder ikke for kontrakter

a) som et fellesforetak inngår med oppdragsgiverne som fellesforetaket er satt sammen av, eller

b) som en oppdragsgiver inngår med et fellesforetak som han er en del av.

(2) Første ledd gjelder bare fellesforetak som er etablert for å utøve forsyningsaktiviteter i minst tre år, og der oppdragsgiverne har angitt i stiftelsesdokumentet at de vil være en del av fellesforetaket i minst den samme perioden.

Kapittel 3. Definisjoner

§ 3-1. *Kontraktstyper*

I denne forskriften menes med

a) kontrakt: gjensidig bebyrdende avtale som en eller flere oppdragsgivere inngår skriftlig med en eller flere leverandører;

b) varekontrakt: kontrakt som gjelder kjøp, avbetalingskjøp, leasing eller leie med eller uten rett til kjøp av varer. En varekontrakt kan inkludere monterings- og installasjonsarbeid;

c) tjenestekontrakt: kontrakt som gjelder tjenester, unntatt kontrakter som nevnt i bokstav d;

d) bygge- og anleggskontrakt: kontrakt som gjelder

   1. utførelse eller både utførelse og planlegging av bygge- og anleggsarbeider i forbindelse med aktiviteter som nevnt i vedlegg 2,
   2. utførelse eller både utførelse og planlegging av et bygge- og anleggsarbeid, eller
   3. utførelse på en hvilken som helst måte av et bygge- og anleggsarbeid som oppfyller krav som er satt av en oppdragsgiver som har avgjørende innflytelse på arbeidets art eller planlegging;

e) bygge- og anleggsarbeid: resultatet av et sett av bygge- og anleggsaktiviteter som i sin helhet er tilstrekkelig til å oppfylle en økonomisk eller teknisk funksjon;

f) særlige tjenester: tjenester som nevnt i vedlegg 3;

g) konsesjonskontrakt: kontrakt som gjelder tjenester eller bygge- og anleggsarbeider, der vederlaget består enten utelukkende av retten til å utnytte tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene eller en slik rett sammen med betaling. Driftsrisikoen knyttet til tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene, enten etterspørsels- eller leveringsrisikoen eller begge deler, skal være overført fra oppdragsgiver til leverandøren. Driftsrisikoen anses overført når leverandøren under normale driftsforhold ikke er garantert å tjene inn sine investeringer eller få dekket kostnader som påløper i driften. Risikoen som overføres til leverandøren, skal innebære en reell

eksponering for svingningene i markedet, slik at anslåtte potensielle tap for leverandøren ikke skal være ubetydelige;

h) rammeavtale: avtale som en eller flere oppdragsgivere inngår med en eller flere leverandører, og som har til formål å fastsette kontraktsvilkårene for de kontrakter som oppdragsgiver skal inngå i løpet av en bestemt periode, særlig om pris og mengde.

§ 3-2. *Dokumenter*

I denne forskriften menes med

a) konkurransegrunnlag: alle dokumenter, unntatt kunngjøringen, som oppdragsgiver utformer eller henviser til for å beskrive eller fastlegge elementene i anskaffelsen eller konkurransen, inkludert dokumenter som beskriver ytelsene som skal anskaffes, kontraktsvilkårene og hvordan oppdragsgiver skal gjennomføre konkurransen, kvalifikasjonsgrunnlag og eventuelle supplerende dokumenter og tilleggsopplysninger;

b) anskaffelsesdokumentene: fellesbetegnelse for kunngjøringen og konkurransegrunnlaget.

§ 3-3. *Samordnede innkjøp*

I denne forskriften menes med

a) innkjøpssentral: oppdragsgiver som foretar samordnede innkjøp og eventuelt utfører tilknyttede innkjøpstjenester;

b) samordnede innkjøp: aktiviteter som på permanent grunnlag utføres på en av følgende måter:
    1. anskaffelser av varer og tjenester til bruk for oppdragsgivere eller
    2. inngåelse av kontrakter eller rammeavtaler om varer, tjenester eller bygge- og anleggsarbeider for oppdragsgivere;

c) tilknyttede innkjøpstjenester: støtte til innkjøpsaktiviteter, særlig i form av
    1. å stille til rådighet teknisk infrastruktur som gjør det mulig for oppdragsgivere å inngå kontrakter eller rammeavtaler,
    2. å gi råd om gjennomføringen eller utformingen av anskaffelser og
    3. å forberede og gjennomføre anskaffelser på vegne av oppdragsgivere.

§ 3-4. *Standarder og spesifikasjoner*

I denne forskriften menes med

a) standard: en offentlig tilgjengelig teknisk spesifikasjon som er godkjent av et anerkjent nasjonalt, europeisk eller internasjonalt standardiseringsorgan;

b) europeisk teknisk bedømmelse: en bedømmelse av vesentlige egenskaper ved en byggevares ytelse i samsvar med et europeisk bedømmelsesdokument som definert i Europaparlaments- og rådsforordning nr. 305/2011 (byggevareforordningen) artikkel 2 nr. 12;

c) felles teknisk spesifikasjon: en teknisk spesifikasjon for IKT som er utarbeidet i samsvar med Europaparlaments- og rådsforordning nr. 1025/2012 artikkel 13 og 14;

d) teknisk referanse: et produkt fra europeiske standardiseringsorganer, unntatt europeiske standarder, som er utarbeidet etter prosedyrer som er innført med tanke på utvikling av markedets behov;
e) CPV-kode: referansenummer som viser til EU-kommisjonens felles klassifikasjon for offentlige innkjøp;
f) CPC-kode: referansenummer som viser til De forente nasjoners sentrale produktnomenklatur.

§ 3-5. *Andre definisjoner*

I denne forskriften menes med

a) Doffin: den norske offisielle databasen for kunngjøringer;
b) TED-databasen: den europeiske offisielle databasen for kunngjøringer;
c) forsyningsaktiviteter: aktiviteter som definert i §§ 1-3 til 1-9;
d) livssyklus: alle faser i hele varens, tjenestens eller bygge- og anleggsarbeidets levetid fra anskaffelse av råvarer eller opparbeiding av ressurser til avhending, kassering eller opphør. Dette inkluderer blant annet forskning og utvikling, produksjon, handel, transport, bruk og vedlikehold;
e) merkeordning: dokumenter, sertifikater eller attester som bekrefter at varene, tjenestene, bygge- og anleggsarbeidene, prosessene eller prosedyrene oppfyller etterspurte krav;
f) merkekrav: krav som varene, tjenestene, bygge- og anleggsarbeidene, prosessene eller prosedyrene skal oppfylle for å oppnå vedkommende merkeordning;
g) alternativt tilbud: et tilbud som på oppdragsgivers oppfordring beskriver en annen løsning enn den som er beskrevet i anskaffelsesdokumentene;
h) uakseptabelt tilbud: tilbud som inneholder avvik fra anskaffelsesdokumentene, ikke er levert innen tilbudsfristen, er unormalt lavt eller overstiger oppdragsgivers budsjett som fastsatt og dokumentert før iverksettelse av konkurransen, hvor det foreligger bevis for ulovlig tilbudssamarbeid eller korrupsjon, som er levert av en leverandør som ikke oppfyller kvalifikasjonskravene, eller hvor det foreligger liknende forhold ved tilbudet;
i) berørte leverandører: leverandører som har levert forespørsel om å delta i konkurransen og ikke har fått meddelelse om at forespørselen er avvist eller forkastet, og alle leverandører som har gitt tilbud;
j) karensperiode: tidsrommet mellom meddelelse om valg av leverandør og det tidspunktet oppdragsgiver tidligst kan inngå kontrakten;
k) ulovlig direkte anskaffelse: en anskaffelse hvor oppdragsgiver i strid med reglene i denne forskriften ikke har kunngjort konkurranse, eller en anskaffelse hvor oppdragsgiver bare har kunngjort konkurranse i Doffin når det etter denne forskriften foreligger en plikt til å kunngjøre konkurranse i TED-databasen.

Kapittel 4. Anvendelsesområde for de ulike delene i forskriften

Anvendelsesområdet og terskelverdier

§ 4-1. *Anvendelsesområde*

(1) Reglene i del I gjelder for alle anskaffelser som er omfattet av denne forskriften.

(2) Reglene i del II gjelder for

a) bygge- og anleggskontrakter med en anslått verdi på minst 3,1 millioner kroner ekskl. mva., men som ikke overstiger EØS-terskelverdien i § 4-3 første ledd bokstav a, og

b) kontrakter om særlige tjenester med en anslått verdi på minst 3,1 millioner kroner ekskl. mva.

(3) Reglene i del III gjelder for kontrakter med en anslått verdi som er lik eller overstiger EØS-terskelverdiene i § 4-3, unntatt kontrakter om særlige tjenester, jf. annet ledd bokstav b.

(4) Reglene i del IV gjelder for plan- og designkonkurranser med en anslått verdi som er lik eller overstiger EØS-terskelverdien i § 4-3 første ledd bokstav a.

§ 4-2. *Unntak*

(1) Reglene i del II gjelder ikke for kontrakter

a) som oppdragsgiver bare kan inngå med en bestemt leverandør i markedet,

b) som oppdragsgiver kan inngå på grunnlag av et usedvanlig fordelaktig tilbud som gjør det mulig å anskaffe ytelsene til en pris som ligger vesentlig under normale markedspriser,

c) som oppdragsgiver på grunn av uforutsette omstendigheter ikke kan utsette inngåelsen av i den tiden det vil ta å gjennomføre en konkurranse,

d) som gjelder tilleggsytelser som på grunn av uforutsette omstendigheter er strengt nødvendig å utføre for å fullføre en kontrakt, forutsatt at oppdragsgiver inngår kontrakten om tilleggsytelser med samme leverandør,

e) som oppdragsgiver inngår etter en mislykket konkurranse, forutsatt at oppdragsgiver ikke gjør vesentlige endringer i konkurransegrunnlaget, eller

f) om dekningskjøp som er nødvendig fordi en konkurranse må avlyses, eller fordi det har oppstått en tvist som forsinker en kontraktsinngåelse, forutsatt at oppdragsgiver ikke inngår kontrakten om dekningskjøp for en lengre periode enn det som er nødvendig for å gjennomføre en konkurranse.

(2) Første ledd gjelder ikke for kontrakter om særlig tjenester med en anslått verdi som er lik eller overstiger EØS-terskelverdien i § 4-3 annet ledd.

§ 4-3. *EØS-terskelverdier*

(1) EØS-terskelverdien er

a) 3,1 millioner kroner ekskl. mva. for vare- og tjenestekontrakter og plan- og designkonkurranser og

b) 39 millioner kroner ekskl. mva. for bygge- og anleggskontrakter.

(2) EØS-terskelverdien er 8 millioner kroner ekskl. mva. for kontrakter om særlige tjenester.

(3) Departementet kan endre terskelverdiene i denne forskriften.

§ 4-4. *Beregning av anskaffelsens anslåtte verdi*

(1) Oppdragsgiver skal beregne anskaffelsens verdi på grunnlag av et anslag over samlet betaling, ekskl. mva., inkludert enhver form for opsjon som er fastsatt i anskaffelsesdokumentene. Eventuell betaling eller premie til deltakere i konkurransen skal tas med i beregningen.

(2) Beregningen av anskaffelsens verdi skal være forsvarlig på tidspunktet for utsendelse av kunngjøringen. For anskaffelser som ikke krever kunngjøring, skal beregningen være forsvarlig på det tidspunktet oppdragsgiver innleder anskaffelsesprosessen.

(3) Dersom en oppdragsgiver består av flere atskilte driftsenheter, skal den samlede anslåtte verdien for alle driftsenheter legges til grunn for beregningen. Dette gjelder likevel ikke hvor en driftsenhet selv er ansvarlig for sine anskaffelser eller visse kategorier anskaffelser.

(4) Oppdragsgiver skal ikke velge beregningsmåte, eller dele opp en kontrakt, med det formål å hindre at regler i denne forskriften kommer til anvendelse.

(5) Ved rammeavtaler og dynamiske innkjøpsordninger skal oppdragsgiver legge til grunn maksimal verdi av alle kontrakter som forventes tildelt i løpet av avtalens eller ordningens løpetid.

(6) Ved innovasjonspartnerskap skal oppdragsgiver legge til grunn maksimal verdi av forsknings- og utviklingsaktivitetene som skal utføres i løpet av alle stadier i partnerskapet. I tillegg skal oppdragsgiver ta verdien av varer, tjenester eller bygge- og anleggsarbeider som forventes utviklet eller anskaffet ved det planlagte partnerskapets opphør, med i beregningen.

(7) Ved bygge- og anleggskontrakter skal oppdragsgiver ta hensyn til verdien av både bygge- og anleggsarbeidene og alle varer og tjenester som oppdragsgiver stiller til leverandørens rådighet, og som er nødvendige for å utføre arbeidene.

(8) Dersom oppdragsgiver planlegger å anskaffe tjenester, bygge- og anleggsarbeider eller ensartede varer ved separate delkontrakter, skal den samlede verdien av alle delkontraktene legges til grunn. Dersom den samlede verdien av delkontraktene er lik eller overstiger en terskelverdi i § 4-1, skal denne terskelverdien legges til grunn ved avgjørelsen av hvilke regler som gjelder for hver enkelt delkontrakt. For delkontrakter med en anslått verdi under 600 000 kroner for varer og tjenester eller under 8 millioner kroner for bygge- og anleggsarbeider, gjelder likevel bare del I når verdien av delkontrakter som tildeles etter reglene i del I ikke overstiger 20 prosent av den samlede verdien av alle delkontrakter som anskaffelsen er delt opp i.

(9) Ved vare- og tjenestekontrakter som inngås regelmessig eller skal fornyes innenfor et bestemt tidsrom, skal oppdragsgiver beregne kontraktens verdi på grunnlag av

a) den samlede faktiske verdien av liknende kontrakter som er tildelt i løpet av de foregående 12 månedene eller det foregående regnskapsåret, om mulig

justert for forventede endringer i løpet av de 12 etterfølgende månedene, eller

b) den samlede anslåtte verdien av de kontrakter som vil bli tildelt i løpet av 12 måneder fra den første leveransen, eller i løpet av regnskapsåret hvis dette er lengre enn 12 måneder.

(10) Ved kontrakter om leasing eller leie av varer, med eller uten forkjøpsrett, gjelder følgende beregningsmetode:

a) for tidsbegrensede kontrakter med varighet på 12 måneder eller kortere skal verdien beregnes på grunnlag av kontraktens samlede verdi,
b) for tidsbegrensede kontrakter med varighet over 12 måneder skal verdien beregnes på grunnlag av kontraktens samlede verdi, inkludert anslått restverdi, og
c) for tidsubegrensede kontrakter eller kontrakter der varigheten ikke kan fastsettes nærmere, skal verdien beregnes på grunnlag av den månedlige verdien multiplisert med 48.

(11) Ved beregningen av verdien av visse tjenestekontrakter skal følgende verdier inkluderes:

a) forsikringstjenester: premie og andre former for vederlag;
b) banktjenester og andre finansielle tjenester: gebyrer, provisjoner, renter og andre former for vederlag; og
c) kontrakter vedrørende prosjektering: honorarer, provisjoner og andre former for vederlag.

(12) Ved tjenestekontrakter uten en fastsatt samlet pris gjelder følgende beregningsmetode:

a) for tidsbegrensede kontrakter med en løpetid på 48 måneder eller mindre skal verdien beregnes på grunnlag av den samlede verdien for hele løpetiden, og
b) for tidsubegrensede kontrakter eller kontrakter med løpetid over 48 måneder skal verdien beregnes på grunnlag av den månedlige verdien multiplisert med 48.

(13) Ved plan- og designkonkurranser skal oppdragsgiver beregne verdien på grunnlag av betaling eller premie til deltakere i konkurransen, samt verdien av en eventuell kontrakt.

Blandede anskaffelser

§ 4-5. *Blandede anskaffelser knyttet til utøvelsen av samme aktivitet og som bare er omfattet av denne forskriften*

(1) Kontrakter om minst to typer ytelser (varer, tjenester eller bygge- og anleggsarbeider) som er knyttet til utøvelsen av samme aktivitet, skal inngås etter reglene som gjelder for ytelsen som utgjør kontraktens hovedelement.

(2) I en blandet kontrakt om særlige tjenester og andre tjenester, eller tjenester og varer, utgjør ytelsene som har den høyeste verdien, kontraktens hovedelement.

§ 4-6. ***Blandede anskaffelser knyttet til utøvelsen av samme aktivitet og som bare delvis er omfattet av denne forskriften***

(1) En oppdragsgiver som skal anskaffe ytelser som kan skilles fra hverandre på en objektiv måte, er knyttet til utøvelsen av samme aktivitet og bare delvis er omfattet av denne forskriften, kan velge å inngå

a) separate kontrakter etter reglene som gjelder for den enkelte kontrakt, eller
b) en blandet kontrakt etter reglene i denne forskriften. Dette gjelder likevel ikke når §§ 4-7 eller 4-8 gjelder.

(2) En oppdragsgiver som skal anskaffe ytelser som ikke kan skilles fra hverandre på en objektiv måte, er knyttet til utøvelsen av samme aktivitet og bare delvis er omfattet av denne forskriften, skal inngå en blandet kontrakt etter reglene som gjelder for ytelsen som utgjør kontraktens hovedelement. Dette gjelder likevel ikke når § 4-8 gjelder.

§ 4-7. ***Blande anskaffelser knyttet til utøvelsen av samme aktivitet og som delvis er omfattet av denne forskriften og delvis innebærer en konsesjon***

Når oppdragsgiver inngår en blandet kontrakt om ytelser som kan skilles fra hverandre på en objektiv måte, er knyttet til utøvelsen av samme aktivitet og delvis er omfattet av denne forskriften og delvis innebærer en konsesjon, gjelder reglene i denne forskriften. Konsesjonskontraktforskriften gjelder likevel når ytelsen som er omfattet av denne forskriften, ikke overstiger EØS-terskelverdiene i § 4-3, mens ytelsen som er omfattet av konsesjonskontraktforskriften, overstiger EØS-terskelverdien i den forskriftens § 4-3.

§ 4-8. ***Blandede anskaffelser knyttet til utøvelsen av samme aktivitet og som delvis er omfattet av denne forskriften og delvis inneholder forsvars- eller sikkerhetselementer***

(1) En oppdragsgiver som skal anskaffe ytelser knyttet til utøvelsen av samme aktivitet og som delvis er omfattet av denne forskriften og delvis inneholder forsvars- eller sikkerhetselementer, kan inngå en blandet kontrakt om ytelser som kan skilles fra hverandre på en objektiv måte. Dette forutsetter at valget om ikke å skille ytelsene fra hverandre er objektivt begrunnet og ikke tas med sikte på å unnta kontrakten fra virkeområdet til denne forskriften eller forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser.

(2) Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder ikke for blandede kontrakter som nevnt i første ledd eller blandede kontrakter om ytelser som ikke kan skilles fra hverandre på en objektiv måte, og som delvis er omfattet av EØS-avtalen artikkel 123.

(3) Reglene i forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser gjelder for blandede kontrakter som nevnt i første ledd og blandede kontrakter om ytelser som ikke kan skilles fra hverandre på en objektiv måte, og som delvis er omfattet av den forskriften. Dette gjelder likevel ikke når annet ledd gjelder.

§ 4-9. ***Blandede anskaffelser knyttet til utøvelsen av flere aktiviteter***

(1) En oppdragsgiver som skal anskaffe ytelser knyttet til utøvelsen av flere aktiviteter, kan inngå separate kontrakter eller en blandet kontrakt. Valget kan ikke tas med sikte på å unnta kontrakter fra virkeområdet til denne forskriften, forskrift om offentlige anskaffelser eller konsesjonskontraktforskriften.

(2) Separate kontrakter skal inngås etter reglene som gjelder for den enkelte aktivitet.

(3) En blandet kontrakt skal inngås etter reglene som gjelder for aktiviteten som er kontraktens hovedgjenstand. Dette gjelder likevel ikke når § 4-10 gjelder.

(4) Dersom den ene aktiviteten er omfattet av denne forskriften og den andre aktiviteten er omfattet av forskrift om offentlige anskaffelser, og det er objektivt umulig å avgjøre hvilken aktivitet som er kontraktens hovedgjenstand, skal kontrakten inngås etter reglene i forskrift om offentlige anskaffelser. Denne forskriften gjelder likevel når ytelsen som er omfattet av forskrift om offentlige anskaffelser, ikke overstiger EØS-terskelverdiene i den forskriftens § 4-2, mens ytelsen som er omfattet av denne forskriften, overstiger EØS-terskelverdiene i § 4-3.

(5) Dersom den ene aktiviteten er omfattet av denne forskriften og den andre aktiviteten er omfattet av konsesjonskontraktforskriften, og det er objektivt umulig å avgjøre hvilken aktivitet som er kontraktens hovedgjenstand, skal kontrakten inngås etter reglene i denne forskriften. Konsesjonskontraktforskriften gjelder likevel når ytelsen som er omfattet av denne forskriften, ikke overstiger EØS-terskelverdiene i § 4-3, mens ytelsen som er omfattet av konsesjonskontraktforskriften, overstiger EØS-terskelverdien i den forskriftens § 4-3.

(6) Dersom den ene aktiviteten er omfattet av denne forskriften og den andre aktiviteten verken er omfattet av denne forskriften, forskrift om offentlige anskaffelser eller konsesjonskontraktforskriften, og det er objektivt umulig å avgjøre hvilken aktivitet som er kontraktens hovedgjenstand, skal kontrakten inngås etter reglene i denne forskriften.

§ 4-10. *Blandede anskaffelser knyttet til utøvelsen av flere aktiviteter og som delvis er omfattet av denne forskriften og delvis inneholder forsvars- eller sikkerhetselementer*

(1) Reglene i anskaffelsesloven og denne forskriften gjelder ikke for blandede kontrakter som nevnt i § 4-9 dersom den ene aktiviteten er omfattet av EØS-avtalen artikkel 123.

(2) Reglene i forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser gjelder for blandede kontrakter som nevnt i § 4-9 dersom den ene aktiviteten er omfattet av denne forskriften og den andre aktiviteten er omfattet av forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser. Dette gjelder likevel ikke når første ledd gjelder.

(3) Valget om å inngå en blandet kontrakt skal være objektivt begrunnet og kan ikke tas med sikte på å unnta kontrakten fra virkeområdet til denne forskriften eller forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser.

Kapittel 5. Krav til alle anskaffelser

§ 5-1. ***Grunnleggende krav for alle anskaffelser***
[FU har foreslått å oppheve tilsvarende bestemmelse i forskrift om offentlige anskaffelser.]

§ 5-2. ***Språkkrav***
[FU har foreslått å oppheve tilsvarende bestemmelse i forskrift om offentlige anskaffelser.]

§ 5-3. ***Fristberegning***
Frister skal beregnes i samsvar med forskrift om tidsfrister i EØS-avtalen.

§ 5-4. ***Kontraktsvilkår***
Oppdragsgiver kan fastsette kontraktsvilkår, inkludert kontraktsvilkår som vedrører økonomi, innovasjon, miljø, sysselsetting og sosiale hensyn. Kontraktsvilkårene skal ha tilknytning til leveransen og angis i konkurransedokumentene.

§ 5-5. ***Reserverte kontrakter***
Oppdragsgiver kan begrense konkurransen til virksomheter eller programmer som har til hovedformål å integrere funksjonshemmede eller vanskeligstilte personer i arbeidslivet. Dette gjelder bare når minst 30 prosent av de ansatte i virksomheten eller programmet har en funksjonshemming eller er vanskeligstilte. Dersom oppdragsgiver benytter denne muligheten, skal han angi dette i kunngjøringen.

Del II. Anskaffelser av bygge- og anleggsarbeider under EØS-terskelverdien og særlige tjenester

Kapittel 6. Anskaffelser av bygge- og anleggsarbeider under EØS-terskelverdien og særlige tjenester

§ 6-1. ***Kunngjøring av konkurranse***
(1) Oppdragsgiver som skal inngå en kontrakt eller en rammeavtale, skal kunngjøre konkurranse i Doffin på en av følgende måter, i samsvar med skjema fastsatt av departementet:

a) i en alminnelig kunngjøring,
b) i en forhåndskunngjøring eller
c) i en kunngjøring av en kvalifikasjonsordning.

(2) Kunngjøringen skal minst inneholde en beskrivelse av hvilken ytelse som skal anskaffes, og en frist for mottak av forespørsler om å delta i konkurransen, å melde interesse, opptak i en kvalifikasjonsordning eller mottak av tilbud.

(3) En forhåndskunngjøring skal i tillegg angi at kontraktene vil bli inngått uten annen kunngjøring av konkurransen, og at interesserte leverandører inviteres til å melde sin interesse.

(4) Ved kontrakter om særlige tjenester med en anslått verdi som er lik eller overstiger EØS-terskelverdien i § 4-3 annet ledd, gjelder i tillegg reglene i § 17-1.

Kunngjøringsplikten gjelder likevel ikke for slike kontrakter når vilkårene i §§ 9-2 eller § 9-3 er oppfylt.

§ 6-2. ***Intensjonskunngjøring***

Oppdragsgiver som mener å ha hjemmel til å inngå en kontrakt uten å kunngjøre konkurransen i samsvar med § 6-1, kan etter at valg av leverandør er besluttet, kunngjøre i Doffin at kontrakt vil bli inngått, i samsvar med skjema fastsatt av departementet. For kontrakter om særlige tjenester med en anslått verdi som er lik eller overstiger EØS-terskelverdien i § 4-3 annet ledd, gjelder i tillegg reglene i § 17-1.

§ 6-3. ***Reserverte kontrakter for visse særlige tjenester***

(1) Oppdragsgiver kan reservere retten til å delta i konkurranser om helse-, sosial-, utdannings- og kulturtjenester som nevnt i vedlegg 4 til organisasjoner som oppfyller følgende vilkår:

a) organisasjonens formål er å utføre offentlige oppdrag knyttet til slike tjenester;
b) alle ansatte eier eller medvirker i ledelsen av organisasjonen, eller de ansatte, brukere eller interessenter deltar aktivt i ledelsen;
c) organisasjonens overskudd blir brukt til å oppnå organisasjonens mål. Eventuell utdeling eller omfordeling av overskudd skal skje i tråd med kravene til medvirkning eller deltakelse som nevnt i bokstav b; og
d) organisasjonen er ikke blitt tildelt kontrakt for de samme tjenestene i løpet av de siste tre årene av den samme oppdragsgiveren etter denne bestemmelsen.

(2) Kontraktslengden skal ikke overstige tre år.

(3) Kunngjøringen av konkurranse skal vise til denne bestemmelsen.

§ 6-4. ***Gjennomføring av konkurransen***

(1) Oppdragsgiver skal gjennomføre konkurransen på en måte som innebærer at leverandørene behandles likt og gis mulighet til å bli kjent med de forhold oppdragsgiver vil vektlegge ved valgt av leverandører til å delta i konkurransen og valg av tilbud.

(2) Oppdragsgiver kan ta i betraktning særtrekkene ved ytelsene. Ved anskaffelse av særlige tjenester gjelder dette spesielt brukerens behov for kvalitet, kontinuitet, universell utforming, akseptable priser, tilgjengelighet og et helhetlig tjenestetilbud, samt brukermedvirkning.

(3) Kontrakter om helse- og sosialtjenester kan tildeles ved brukervalg.

(4) Reglene i kapittel 16 om kommunikasjon gjelder tilsvarende.

§ 6-5. ***Meddelelse om og begrunnelse for avvisning, forkastelse og avlysning***

(1) Oppdragsgiver skal snarest mulig gi en skriftlig meddelelse med en kort begrunnelse dersom han

a) avviser en leverandør eller et tilbud,
b) forkaster en forespørsel om å delta i konkurransen når oppdragsgiver har satt grenser for antallet leverandører som skal velges ut til å gi tilbud, eller

c) avlyser konkurransen.

(2) Meddelelsen i første ledd bokstav c skal gis samtidig til alle leverandørene som deltar i konkurransen.

§ 6-6. ***Meddelelse om valg av leverandør og begrunnelse for valget***

(1) Oppdragsgiver skal skriftlig og samtidig gi berørte leverandører en meddelelse om valget av leverandør før kontrakten inngås. Oppdragsgiver skal gi en begrunnelse for valget og angi karensperioden i meddelelsen.

(2) Begrunnelsen skal inneholde navnet på den valgte leverandøren og en redegjørelse for det valgte tilbudets egenskaper og relative fordeler i samsvar med tildelingskriteriene.

(3) Oppdragsgiver kan unnta visse opplysninger fra begrunnelsen dersom utsendelse vil

a) hindre håndhevelse av regler eller på annen måte være i strid med offentlige interesser,
b) skade bestemte offentlige eller private virksomheters legitime økonomiske interesser eller
c) skade konkurransen mellom leverandørene.

(4) Dersom oppdragsgiver finner at beslutningen om valg av leverandør er i strid med reglene i denne forskriften, kan beslutningen omgjøres frem til kontrakten er inngått.

(5) Kontrakten eller rammeavtalen anses inngått når begge parter har signert kontrakten eller rammeavtalen.

§ 6-7. ***Karensperiode før inngåelse av kontrakt***

(1) Oppdragsgiver kan tidligst inngå kontrakt etter utløpet av en karensperiode fastsatt av oppdragsgiver. Karensperioden skal være minst 10 dager regnet fra dagen etter at meddelelsen om valget av leverandør er sendt. Dersom oppdragsgiver har gjort unntak fra kravet om bruk av elektronisk kommunikasjon, skal karensperioden være minst 15 dager.

(2) Kravet om karensperiode gjelder ikke når oppdragsgiver ikke har plikt til å kunngjøre konkurranse, jf. § 6-1 fjerde ledd, eller når den valgte leverandøren er den eneste berørte leverandøren.

§ 6-8. ***Suspensjon av oppdragsgivers adgang til å inngå kontrakt***

(1) Ved begjæring om midlertidig forføyning etter oppdragsgivers valg av leverandør suspenderes oppdragsgivers adgang til å inngå kontrakt

a) når oppdragsgiver har fastsatt en karensperiode etter § 6-7 og begjæringen er fremsatt innen utløpet av karensperioden, eller
b) når oppdragsgiver har publisert en intensjonskunngjøring etter § 6-2 og begjæringen er fremsatt innen ti dager regnet fra dagen etter datoen for kunngjøringen.

(2) Suspensjonen inntrer når begjæringen er forkynt for saksøkte. Saksøkte informeres om suspensjonsvirkningen ved forkynnelsen.

(3) Tingretten skal samtidig som begjæringen sendes til forkynnelse, beramme muntlig forhandling til behandling av begjæringen. Partene kan samtykke i at behandlingen i stedet skal være skriftlig.

(4) Suspensjonen varer inntil tingretten har tatt stilling til begjæringen. Suspensjonen opphører likevel tidligst ved utløpet av karensperioden eller etter ti dager regnet fra dagen etter datoen for intensjonskunngjøringen.

(5) Det inntrer ikke suspensjon ved anke over tingrettens avgjørelse.

§ 6-9. *Kunngjøring av inngåelse av kontrakter om særlige tjenester*

(1) Oppdragsgiver som har inngått en kontrakt eller en rammeavtale om særlige tjenester med en anslått verdi som er lik eller overstiger EØS-terskelverdien i § 4-3 annet ledd, skal kunngjøre kontraktsinngåelsen i Doffin etter reglene i § 17-1.

(2) Oppdragsgiver skal kunngjøre kontraktsinngåelsen senest 30 dager etter utløpet av det kvartal kontrakten ble inngått.

§ 6-10. *Søksmål om å avkorte kontrakt eller ilegge oppdragsgiver overtredelsesgebyr*

§ 6-11. *Tidsfrister ved søksmål etter § 6-10*

Del III. Anskaffelser over EØS-terskelverdiene

Kapittel 7. Dialog med markedet før konkurransen

§ 7-1. *Forberedende markedsundersøkelser*

(1) Oppdragsgiver kan gjennomføre markedsundersøkelser for å forberede anskaffelsen og gi informasjon til leverandører om sine planer og behov.

(2) Oppdragsgiver kan søke eller motta råd fra uavhengige eksperter, myndigheter, leverandører eller andre markedsaktører. Rådene kan brukes i planleggingen og gjennomføringen av konkurransen. Forutsetningen er at rådene ikke har konkurransevridende effekt eller fører til brudd på prinsippene om likebehandling og gjennomsiktighet.

§ 7-2. *Dialog med leverandører før konkurransen*

(1) Når en leverandør, eller en virksomhet tilknyttet leverandøren, har gitt råd til oppdragsgiver forut for en konkurranse, skal oppdragsgiver treffe egnede tiltak for å sikre at leverandøren ikke får en urimelig konkurransefordel dersom han deltar i konkurransen. Det samme gjelder dersom leverandøren har vært involvert i planleggingen av konkurransen på annen måte.

(2) Oppdragsgiver skal sørge for at de andre leverandørene som deltar i konkurransen mottar de samme relevante opplysningene som er utvekslet i dialogen med en leverandør i planleggingen av konkurransen. Oppdragsgiver skal fastsette en tilstrekkelig frist for mottak av tilbud for å utjevne eventuelle fordeler.

Kapittel 8. Konkurransegrunnlaget

§ 8-1. *Konkurransegrunnlag*

(1) Oppdragsgiver skal utarbeide et konkurransegrunnlag.

(2) Konkurransegrunnlaget skal inneholde følgende opplysninger, med mindre de allerede er tilstrekkelig beskrevet i kunngjøringen:

a) hvilken ytelse som skal anskaffes, inkludert eventuelle kravspesifikasjoner og merkekrav, jf. kapittel 11, og absolutte krav som alle leverandører må oppfylle,
b) hvilke kontraktsvilkår som gjelder for oppdraget, jf. § 5-4,
c) hvorvidt oppdragsgiver vil inngå en rammeavtale eller et innovasjonspartnerskap eller etablere en dynamisk innkjøpsordning, jf. kapittel 22,
d) hvordan oppdragsgiver skal gjennomføre konkurransen, inkludert
    1. hvilken anskaffelsesprosedyre som er valgt, jf. kapittel 9,
    2. hvilke frister som gjelder, jf. kapittel 10,
    3. hvilke kvalifikasjonskrav og utvelgelseskriterier leverandørene må oppfylle, jf. kapittel 12,
    4. hvilke tildelingskriterier som gjelder, jf. kapittel 14,
    5. krav til kommunikasjon, jf. kapittel 16, og
    6. hvorvidt elektroniske verktøy vil bli benyttet, jf. kapittel 23,
e) hvilke krav som gjelder for innhold og utforming av forespørsler om å delta i konkurransen eller tilbud, og
f) andre opplysninger som er av betydning for utarbeidelsen av forespørsler om å delta i konkurransen eller tilbud.

(3) Ved inngåelse av innovasjonspartnerskap skal konkurransegrunnlaget i tillegg inneholde følgende opplysninger:

a) beskrivelse av behovet for den innovative varen, tjenesten eller bygge- og anleggsarbeidet og
b) hvilke ordninger som gjelder for de immaterielle rettighetene.

(4) Opplysningene i konkurransegrunnlaget skal være tilstrekkelig presise til å sette leverandørene i stand til å identifisere anskaffelsens karakter og omfang og vurdere om de ønsker å delta i konkurransen.

(5) Oppdragsgiver har risikoen for uklarheter i konkurransegrunnlaget.

§ 8-2. *Rettelser, suppleringer eller endringer av konkurransegrunnlaget*

(1) Før tilbudsfristens utløp kan oppdragsgiver foreta rettelser, suppleringer og endringer av konkurransegrunnlaget som ikke er vesentlige. Slike rettelser, suppleringer og endringer skal umiddelbart sendes til samtlige leverandører som har mottatt konkurransegrunnlaget.

(2) På forespørsel fra en leverandør skal oppdragsgiver gi supplerende opplysninger om konkurransegrunnlaget senest seks dager før tilbudsfristens utløp, forutsatt at leverandøren har bedt om dem i tide. I hastetilfeller, jf. § 10-2 tredje ledd, er fristen for å gi slike opplysninger fire dager. Opplysninger som gis på forespørsel fra en av leverandørene, skal sendes til samtlige leverandører som deltar i konkurransen.

(3) Ved rettelser, suppleringer og endringer av konkurransegrunnlaget skal oppdragsgiver forlenge tilbudsfristen i samsvar med § 10-1 tredje ledd.

§ 8-3. ***Elektronisk tilgang til konkurransegrunnlaget***

(1) Oppdragsgiver skal gi gratis, direkte og ubegrenset elektronisk tilgang til konkurransegrunnlaget fra den dagen konkurransen er kunngjort i TED-databasen eller oppdragsgiver sender invitasjon til å bekrefte interesse. Kunngjøringen eller invitasjonen skal inneholde internettadressen hvor konkurransegrunnlaget er tilgjengelig.

(2) Dersom oppdragsgiver ikke kan gi gratis, direkte og ubegrenset elektronisk tilgang til deler av konkurransegrunnlaget av grunner som angitt i § 16-4, skal han i samsvar med § 16-4 fjerde ledd angi i kunngjøringen eller invitasjonen til å bekrefte interesse hvordan disse dokumentene vil bli overført til leverandørene. Oppdragsgiver skal i så fall forlenge tilbudsfristen med fem dager, unntatt i hastetilfeller, jf. § 10-2 tredje ledd.

(3) Dersom oppdragsgiver ikke kan gi gratis, direkte og ubegrenset elektronisk tilgang til deler av konkurransegrunnlaget fordi det inneholder forretningshemmeligheter, jf. anskaffelsesloven § 7 b, skal han i kunngjøringen eller invitasjonen til å bekrefte interesse angi hvilke tiltak som er nødvendige for å sikre opplysningenes fortrolighet, og hvordan leverandørene kan få tilgang til dokumentene. Oppdragsgiver skal i så fall forlenge tilbudsfristen med fem dager, unntatt i hastetilfeller, jf. § 10-2 tredje ledd, og der tilbudsfristen er fastsatt ved felles avtale, jf. § 10-3 annet ledd.

Kapittel 9. Valg av anskaffelsesprosedyre

§ 9-1. *Tillatte anskaffelsesprosedyrer*

(1) Oppdragsgiver kan alltid bruke åpen anbudskonkurranse, begrenset anbudskonkurranse, konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring og konkurransepreget dialog.

(2) Oppdragsgiver kan bruke konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring bare når vilkårene i § 9-2 er oppfylt.

(3) Oppdragsgiver kan gjennomføre en anskaffelse uten konkurranse bare når vilkårene i § 9-3 er oppfylt.

§ 9-2. *Vilkår for bruk av konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring*

(1) Oppdragsgiver kan bruke konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring dersom

a) oppdragsgiver i en forutgående konkurranse som ble kunngjort etter reglene i § 6-1, ikke mottok forespørsler om å delta i konkurransen eller tilbud. Det samme gjelder dersom oppdragsgiver bare mottok forespørsler eller tilbud som skulle eller kunne avvises etter § 19-2, eller bare mottak tilbud som åpenbart ikke oppfylte oppdragsgivers behov eller krav som følge av vesentlige avvik fra anskaffelsesdokumentene. Oppdragsgiver kan ikke gjøre vesentlige endringer i kravspesifikasjonene eller kontraktsvilkårene;
b) oppdragsgiver skal inngå en kontrakt til forsknings-, forsøks-, undersøkelses- eller utviklingsformål, og ikke for å oppnå fortjeneste eller dekke forsknings- og utviklingskostnader. Dette gjelder likevel ikke dersom inngåelse av

kontrakten påvirker vilkårene for inngåelse av etterfølgende kontrakter som hovedsakelig har samme formål;

c) oppdragsgiver skal tildele en tjenestekontrakt til en av vinnerne av en plan- og designkonkurranse. Oppdragsgiver skal invitere alle vinnerne til forhandlinger;

d) det er nødvendig som følge av forhold som ikke skyldes oppdragsgiver, og som oppdragsgiver ikke kunne forutse, og dette gjør det umulig å overholde fristene for åpen anbudskonkurranse, begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring. Dette gjelder bare når kontraktens omfang ikke er større enn strengt nødvendig; eller

e) kontrakten gjelder dekningskjøp som er nødvendig fordi en kontrakt er kjent uten virkning etter § 26-1. Dette gjelder bare når det er umulig å overholde fristene for åpen anbudskonkurranse, begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring og oppdragsgiver ikke inngår kontrakt for en periode som er lengre enn nødvendig for å gjennomføre en slik konkurranse.

(2) Oppdragsgiver skal gjennomføre en konkurranse etter første ledd bare så langt det er mulig.

§ 9-3. *Vilkår for anskaffelse uten konkurranse*

Oppdragsgiver kan gjennomføre en anskaffelse uten konkurranse dersom

a) anskaffelsen gjelder ytelser som bare en bestemt leverandør kan levere fordi
   1. formålet er å skape eller anskaffe et unikt kunstnerisk verk eller en unik kunstnerisk fremføring,
   2. konkurranse er umulig av tekniske årsaker eller
   3. leverandøren har eneretter, inkludert immaterielle rettigheter.

   Nr. 2 og 3 gjelder bare når det ikke foreligger rimelige alternativer og den manglende konkurransen ikke skyldes at oppdragsgiver har tilpasset konkurransegrunnlaget til en bestemt leverandør;

b) oppdragsgiver skal inngå en varekontrakt om tilleggsleveranser med den opprinnelige leverandøren. Tilleggsleveransene skal være beregnet på enten delvis å erstatte leveranser eller installasjoner eller å utvide eksisterende leveranser eller installasjoner. Dette gjelder bare når et skifte av leverandør ville tvinge oppdragsgiver til å anskaffe varer med tekniske egenskaper som er uforenlige med de opprinnelige leveransene eller installasjonene, eller som ville gjøre drift og vedlikehold uforholdsmessig teknisk vanskelig. Varigheten av den opprinnelige kontrakten og kontrakten om tilleggsleveranser skal normalt ikke overstige tre år;

c) oppdragsgiver skal inngå en kontrakt om nye tjenester eller bygge- og anleggsarbeider som er en gjentakelse av lignende tjenester eller bygge- og anleggsarbeider som er utført i forbindelse med en tidligere kontrakt mellom oppdragsgiver og samme leverandør. Dette gjelder bare når den tidligere kontrakten er inngått etter en konkurranse som er kunngjort etter reglene i § 6-1, og de nye tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene er i samsvar med

det prosjektet som denne kontrakten gjaldt. Anskaffelsesdokumentene for den opprinnelige konkurransen skal angi omfanget av slike nye tjenester eller bygge- og anleggsarbeider, vilkårene for å inngå en ny kontrakt om disse ytelsene, og at oppdragsgiver forbeholder seg retten til å inngå kontrakten uten konkurranse. Oppdragsgiver skal inkludere den anslåtte verdien av de nye tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene i beregningen av verdien av den opprinnelige kontrakten. Oppdragsgiver kan inngå en slik kontrakt inntil tre år etter at den opprinnelige kontrakten ble inngått;

d) anskaffelsen gjelder varer som noteres og kjøpes på en varebørs;
e) oppdragsgiver kan anskaffe varer til en pris som ligger vesentlig under normale markedspriser, på grunnlag av et usedvanlig fordelaktig tilbud som foreligger i et meget begrenset tidsrom;
f) anskaffelsen gjelder varer eller tjenester som oppdragsgiver kan anskaffe på særlig fordelaktige vilkår hos en leverandør som har stanset forretningsførselen, eller en forvalter av et konkursbo, en gjeldsforhandling eller en tilsvarende prosess med hjemmel i lov eller forskrift; eller
g) oppdragsgiver skal tildele en tjenestekontrakt til vinneren av en plan- og designkonkurranse.

Kapittel 10. Frister

§ 10-1. *Fastsettelse av frister*

(1) Ved fastsettelse av frister for mottak av forespørsler om å delta i konkurransen og tilbud skal oppdragsgiver ta hensyn til kontraktens kompleksitet og tiden det tar for leverandørene å utarbeide forespørsler og tilbud.

(2) Oppdragsgiver skal sette en tilbudsfrist som er forholdsmessig lenger enn minimumsfristene, dersom tilbud bare kan utarbeides etter befaring eller en gjennomgang av anskaffelsesdokumentene på stedet.

(3) Oppdragsgiver skal forlenge tilbudsfristen forholdsmessig dersom

a) det foretas endringer i anskaffelsesdokumentene som innebærer at leverandørene behøver mer tid til å utarbeide tilbud, jf. § 8-2, eller
b) oppdragsgiver gir tilleggsopplysninger senere enn seks dager før tilbudsfristen, eller senere enn fire dager i hastetilfeller, jf. § 8-2 annet ledd.

(4) Oppdragsgiver er ikke forpliktet til å forlenge tilbudsfristen etter tredje ledd dersom opplysningene er ubetydelige for utarbeidelsen av tilbud eller leverandørene ikke har bedt om tilleggsopplysninger i rimelig tid før tilbudsfristens utløp.

§ 10-2. *Minimumsfrister i en åpen anbudskonkurranse*

(1) I en åpen anbudskonkurranse skal fristen for mottak av tilbud være minst 30 dager regnet fra den dagen den alminnelige kunngjøringen sendes til TED-databasen. Dersom oppdragsgiver gjør unntak fra plikten til å gi tilbud elektronisk, jf. § 16-4, skal tilbudsfristen være minst 35 dager.

(2) Oppdragsgiver kan forkorte tilbudsfristen i første ledd til minst 15 dager dersom

a) oppdragsgiver har publisert en veiledende kunngjøring etter reglene i § 17-2 tidligst 12 måneder og senest 35 dager før kunngjøringen,
b) den veiledende kunngjøringen ikke er benyttet som en forhåndskunngjøring og
c) den veiledende kunngjøringen inneholder alle opplysningene som skal fylles ut i kunngjøringsskjemaet for veiledende kunngjøringer, så langt disse opplysningene forelå på kunngjøringstidspunktet.

(3) Oppdragsgiver kan forkorte tilbudsfristen til minst 15 dager dersom det i hastetilfeller vil være umulig å anvende fristen i første ledd.

§ 10-3. *Minimumsfrister i en begrenset anbudskonkurranse, konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring og konkurransepreget dialog*

(1) I en begrenset anbudskonkurranse, konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring og konkurransepreget dialog skal fristen for mottak av forespørsler om å delta i konkurransen som hovedregel være minst 30 dager regnet fra den dagen den alminnelige kunngjøringen sendes til TED-databasen. Dersom oppdragsgiver har kunngjort konkurransen ved en forhåndskunngjøring, regnes fristen fra den dagen oppdragsgiver sender invitasjon til å bekrefte interesse. Fristen kan ikke være kortere enn 15 dager.

(2) Oppdragsgiver kan fastsette fristen for mottak av tilbud i samarbeid med leverandørene som vil bli invitert til å gi tilbud. Forutsetningen er at den samme tilbudsfristen gjelder for alle leverandørene. Dersom oppdragsgiver og leverandørene ikke blir enige om en frist, skal tilbudsfristen være minst 10 dager regnet fra den dagen oppdragsgiver sender invitasjon til å gi tilbud.

§ 10-4. *Vedståelsesfrist*

(1) Oppdragsgiver skal fastsette en vedståelsesfrist, som angir tiden tilbudene er bindende. Fristen skal angis med dato og klokkeslett. Den bør ikke settes lenger enn det som er nødvendig av hensyn til behandlingen av tilbudene.

(2) Dersom ikke annet fremgår av anskaffelsesdokumentene, utløper vedståelsesfristen kl. 24.00, 30 dager etter tilbudsfristens utløp.

(3) Reglene i første og annet ledd er ikke til hinder for at oppdragsgiver før vedståelsesfristens utløp spør leverandørene som har gitt tilbud og ikke er avvist, eller som ikke har fått tilbudet forkastet etter § 18-12 om å forlenge vedståelsesfristen. Oppdragsgiver kan også innen rimelig tid etter fristens utløp spørre disse leverandørene om å fastholde tilbudet. Forlengelse av vedståelsesfristen eller fastholdelse av tilbudet etter fristens utløp kan skje bare når den ikke fører til en vesentlig endring av grunnlaget for konkurransen eller leverandørenes opprinnelige tilbud.

§ 10-5. *Frist for begjæring om midlertidig forføyning*

(1) I en begrenset anbudskonkurranse, en konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring eller en konkurransepreget dialog fastsette en frist for når begjæring om midlertidig forføyning mot oppdragsgivers beslutning om å avvise en

forespørsel om å delta i konkurransen, jf. §§ 19-1 og 19-2, eller ikke velge ut en leverandør, jf. § 12-6, må settes frem for tingretten.

(2) Fristen skal være minst 15 dager regnet fra dagen etter oppdragsgiver sender en meddelelse etter §§ 19-10 tredje ledd eller 12-6 fjerde ledd.

(3) Oppdragsgiver skal angi fristen i anskaffelsesdokumentene og meddelelsen til leverandøren om at forespørselen er avvist eller forkastet.

Kapittel 11. Kravspesifikasjoner

§ 11-1. *Kravspesifikasjoner*

(1) Kravspesifikasjonene skal angi de krav som stilles til egenskapene til varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene som oppdragsgiver skal anskaffe.

(2) Kravspesifikasjonene skal ha tilknytning til leveransen og stå i forhold til anskaffelsens formål og verdi. De kan vise til alle sider av og trinn i livssyklusen til varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene som kontrakten gjelder, inkludert faktorer som inngår i produksjonsprosessen, leveringen av eller handelen med dem, eller en annen prosess i livssyklusen. Dette gjelder også når slike faktorer ikke påvirker deres egenskaper.

(3) Med mindre annet er fastsatt i rettslig bindende tekniske regler, skal kravspesifikasjonene utformes enten

a) som ytelses- eller funksjonskrav, inkludert miljøegenskaper;
b) ved henvisninger til tekniske spesifikasjoner og, i rangert rekkefølge, nasjonale standarder som gjennomfører europeiske standarder, europeiske tekniske bedømmelser, felles tekniske spesifikasjoner, internasjonale standarder eller andre tekniske referanser. Dersom ingen av disse finnes, skal kravspesifikasjonene vise til nasjonale standarder, tekniske godkjenninger eller tekniske spesifikasjoner for prosjektering, beregning og utførelse av bygge- og anleggsarbeidene og bruk av varene. Henvisninger skal følges av uttrykket ”eller tilsvarende”; eller
c) som kombinasjoner av bokstav a og b.

(4) Kravspesifikasjonene kan ikke vise til bestemte fabrikater, prosesser, varemerker, patenter eller typer eller en bestemt opprinnelse eller produksjon som fører til at visse leverandører eller produkter favoriseres eller utelukkes. En slik henvisning er likevel tillatt dersom

a) det er nødvendig ut fra anskaffelsens formål eller
b) det ikke er mulig for oppdragsgiver å beskrive anskaffelsen tilstrekkelig presist og forståelig etter tredje ledd. Henvisningen skal følges av uttrykket ”eller tilsvarende”.

(5) Dersom oppdragsgiver stiller ytelses- eller funksjonskrav etter tredje ledd bokstav a, kan han ikke avvise et tilbud dersom de tilbudte varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene oppfyller nasjonale standarder som nevnt i tredje ledd bokstav b første punktum og disse standardene er ment å dekke ytelses- eller funksjonskravene. Leverandøren skal på egnet måte påvise i tilbudet at varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene som oppfyller spesifikasjonene, oppfyller

ytelses- eller funksjonskravene. En egnet måte kan blant annet være fremleggelse av testrapporter, sertifikater og annen dokumentasjon etter § 11-4.

(6) Oppdragsgiver kan ikke avvise et tilbud med den begrunnelse at de tilbudte varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene ikke oppfyller spesifikasjoner som nevnt i tredje ledd bokstav b, dersom leverandøren på egnet måte påviser i tilbudet at de tilbudte løsningene oppfyller kravene i spesifikasjonene. En egnet måte kan blant annet være fremleggelse av testrapporter, sertifikater og annen dokumentasjon etter § 11-4.

§ 11-2. *Plikt til å ta hensyn til universell utforming i visse anskaffelser*

Kravspesifikasjonene skal ta hensyn til universell utforming når oppdragsgiver skal anskaffe ytelser som skal brukes av personer, enten allmennheten eller ansatte hos oppdragsgiver, med mindre unntak kan begrunnes særskilt. Dette gjelder særlig ved anskaffelser i sektorene bygg og anlegg, transport og informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), og ved andre anskaffelser innen arbeidsliv, skole og utdanning. Kravspesifikasjonene skal vise til eventuelle bestemmelser i lov eller forskrift som stiller krav til universell utforming, for eksempel for bygninger, transport og IKT.

§ 11-3. *Merkeordninger*

(1) Oppdragsgiver kan kreve en bestemt merkeordning som dokumentasjon for at varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene har miljømessige, sosiale eller andre egenskaper som angitt i kravspesifikasjonene, tildelingskriteriene eller kontraktsvilkårene dersom

a) samtlige merkekrav har tilknytning til leveransen og er egnet til å beskrive egenskaper ved varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene som oppdragsgiver skal anskaffe,
b) merkekravene er basert på etterprøvbare og ikke-diskriminerende kriterier,
c) merkeordningen er utviklet i en åpen og gjennomsiktig prosedyre hvor alle relevante interessenter kan delta,
d) merkeordningen er tilgjengelig for alle interesserte leverandører, og
e) merkekravene er fastsatt av en tredjepart som leverandøren som søker om merkeordningen, ikke utøver bestemmende innflytelse over.

Oppdragsgiver skal angi hvilke merkekrav varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene skal oppfylle, dersom han ikke krever alle kravene i en merkeordning oppfylt.

(2) Oppdragsgiver som krever en bestemt merkeordning, skal også godta

a) andre merkeordninger som bekrefter at varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene oppfyller tilsvarende merkekrav, og
b) annen dokumentasjon for at merkekravene er oppfylt, dersom leverandøren ikke har mulighet til å delta i merkeordningen eller en tilsvarende merkeordning innen fristen og dette ikke skyldes leverandøren selv. Annen dokumentasjon kan blant annet være teknisk dokumentasjon fra produsenten.

(3) Dersom en merkeordning bare oppfyller vilkårene i første ledd bokstav b til e, kan oppdragsgiver utforme kravspesifikasjonene ved henvisning til merkekravene som har tilknytning til leveransen og er egnet til å beskrive egenskapene til varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene som oppdragsgiver skal anskaffe.

§ 11-4. *Testrapporter, attester og annen dokumentasjon*

(1) Oppdragsgiver kan kreve at leverandørene fremlegger en testrapport fra et samsvarsvurderingsorgan, eller en attest som er utstedt av et slikt organ, som dokumentasjon for at de tilbudte varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene oppfyller kravspesifikasjonene, tildelingskriteriene eller kontraktsvilkårene. Med samsvarsvurderingsorgan menes et organ som utøver samsvarsvurderingsvirksomhet, inkludert kalibrering, testing, sertifisering og inspeksjon, og som er akkreditert etter EØS-vareloven § 2.

(2) Dersom oppdragsgiver krever fremlagt attester som er utstedt av et bestemt samsvarsvurderingsorgan, skal han også godta attester fra tilsvarende organer.

(3) Oppdragsgiver skal godta annen passende dokumentasjon, for eksempel teknisk dokumentasjon fra produsenten, dersom leverandøren ikke har tilgang til testrapporter eller attester som nevnt i første ledd, eller ikke har mulighet til å få dem utstedt innen fristen, og dette ikke skyldes leverandøren selv. Dokumentasjonen skal påvise at de tilbudte varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene oppfyller kravspesifikasjonene, tildelingskriteriene eller kontraktsvilkårene.

§ 11-5. *Forespørsler om tilgang til kravspesifikasjoner*

(1) Oppdragsgiver skal på forespørsel gi interesserte leverandører gratis, direkte og ubegrenset elektronisk tilgang til kravspesifikasjonene han regelmessig bruker i sine kontrakter, eller kravspesifikasjonene han planlegger å bruke i en anskaffelse som er omfattet av en forhåndskunngjøring.

(2) Oppdragsgiver skal gi tilgang på andre måter dersom han ikke kan gi slik elektronisk tilgang av grunner som nevnt i § 16-4 eller anskaffelsesloven § 7 b.

(3) Dersom kravspesifikasjonene er angitt i dokumenter som interesserte leverandører allerede har gratis, direkte og ubegrenset elektronisk tilgang til, kan oppdragsgiver i stedet henvise til disse dokumentene.

Kapittel 12. Kvalifikasjonskrav og utvelgelse av leverandører

Kvalifikasjonskrav

§ 12-1. *Kvalifikasjonskrav*

(1) Oppdragsgiver kan fastsette objektive regler og kriterier for kvalifiseringen av leverandører. Reglene og kriteriene skal gjøres tilgjengelige for alle interesserte leverandører.

(2) Oppdragsgiver kan stille krav til leverandørens kvalifikasjoner som angitt i forskrift om offentlige anskaffelser § 12-1 på de vilkår som er fastsatt i denne

bestemmelsen. I så fall gjelder forskrift om offentlige anskaffelser §§ 12-2 til 12-6, 12-11 og 12-12 tilsvarende.

(3) Ved begrenset anbudskonkurranse, konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring eller konkurransepreget dialog skal oppdragsgiver ikke stille administrative, tekniske eller finansielle krav til noen leverandører som ikke stilles til andre, eller kreve prøver eller bevis som dekkes av allerede tilgjengelig objektiv dokumentasjon.

(4) Ved inngåelse av innovasjonspartnerskap skal oppdragsgiver særlig stille krav til leverandørens kvalifikasjoner innenfor forskning og utvikling, inkludert utvikling og gjennomføring av innovative løsninger.

§ 12-2. *Kvalitetssikringsstandarder og miljøledelsesstandarder*

(1) Oppdragsgiver kan kreve fremlagt sertifikater utstedt av uavhengige organer som dokumentasjon for at leverandøren oppfyller visse kvalitetssikringsstandarder, inkludert krav til universell utforming. Slike kvalitetssikringsstandarder skal være basert på relevante europeiske standardserier som er sertifisert av akkrediterte organer. Oppdragsgiver skal godta tilsvarende sertifikater utstedt av organer i andre EØS-stater.

(2) Oppdragsgiver kan kreve fremlagt sertifikater utstedt av uavhengige organer som dokumentasjon for at leverandøren oppfyller visse miljøledelsessystemer eller -standarder. Oppdragsgiver skal vise til EU-ordningen for miljøstyring og miljørevisjon (EMAS), andre anerkjente miljøledelsessystemer i forordning nr. 1221/2009 artikkel 45 eller andre miljøledelsesstandarder basert på relevante europeiske eller internasjonale standarder fra akkrediterte organer. Oppdragsgiver skal godta tilsvarende sertifikater utstedt av organer i andre EØS-stater.

(3) Oppdragsgiver skal godta annen dokumentasjon for tilsvarende kvalitetssikringstiltak eller miljøledelsestiltak dersom leverandøren ikke har mulighet til å få slike sertifikater innen fristen og dette ikke skyldes leverandøren selv. Dette forutsetter at leverandøren dokumenterer at disse tiltakene tilsvarer de etterspurte kvalitetssikringsstandardene eller miljøledelsessystemene eller -standardene.

§ 12-3. *Krav til leverandørens organisering*

(1) Oppdragsgiver kan ikke avvise en leverandør med den begrunnelse at leverandøren må være enten en fysisk eller juridisk person etter norsk lovgivning, dersom leverandøren har rett til å levere ytelsene etter lovgivningen i den staten han er etablert.

(2) Oppdragsgiver kan kreve at en leverandør som er en juridisk person, oppgir navn på og faglige kvalifikasjoner til personene som skal være ansvarlige for å utføre kontrakten. Opplysningene skal gis i forespørselen om å delta i konkurransen eller tilbudet. Dette gjelder ikke ved anskaffelser av varer som ikke inkluderer tjenester eller monterings- og installasjonsarbeid.

Støtte fra andre virksomheter og deltakelse i fellesskap

§ 12-4. *Støtte fra andre virksomheter*

(1) En leverandør kan for en bestemt kontrakt eller for opptak i en kvalifikasjonsordning støtte seg på kapasiteten til andre virksomheter for å oppfylle krav til økonomisk og finansiell kapasitet og tekniske og faglige kvalifikasjoner. Dette gjelder uavhengig av den rettslige forbindelsen mellom dem.

(2) Dersom en leverandør støtter seg på kapasiteten til andre virksomheter for å oppfylle krav til utdanning og faglige kvalifikasjoner eller til relevant faglig erfaring, skal disse virksomhetene utføre tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene som krever slike kvalifikasjoner.

(3) Dersom en leverandør støtter seg på kapasiteten til andre virksomheter, skal han dokumentere at han råder over nødvendige ressurser, for eksempel ved å fremlegge en forpliktelseserklæring fra disse virksomhetene. Ved søknad om opptak i en kvalifikasjonsordning skal leverandøren kunne dokumentere at han vil råde over ressursene gjennom hele kvalifikasjonsordningens varighet.

(4) Oppdragsgiver skal kontrollere om virksomhetene leverandøren støtter seg på, oppfyller de relevante kvalifikasjonskravene, og om det for øvrig foreligger grunner for avvisning. Oppdragsgiver skal kreve at leverandøren skifter ut virksomheter som ikke oppfyller de relevante kvalifikasjonskravene. Oppdragsgiver kan kreve at leverandøren skifter ut virksomheter som er i en situasjon som nevnt i § 19-2 første ledd bokstav b eller c, annet ledd eller tredje ledd. En oppdragsgiver som nevnt i § 1-2 første ledd bokstav a til c skal kreve at leverandøren skifter ut virksomheter som er i en situasjon som nevnt i § 19-2 fjerde ledd.

(5) Dersom en leverandør støtter seg på kapasiteten til andre virksomheter for å oppfylle krav til økonomisk og finansiell kapasitet, kan oppdragsgiver kreve at de er solidarisk ansvarlige for utførelsen av kontrakten.

(6) Leverandører som deltar i fellesskap, jf. § 12-5, kan støtte seg på kapasiteten til deltakerne i fellesskapet, samt andre virksomheter. Ved anskaffelser av varer som inkluderer monterings- og installeringsarbeid, tjenester og bygge- og anleggsarbeider kan oppdragsgiver stille krav om at bestemte kritiske oppgaver utføres av en bestemt deltaker i fellesskapet.

§ 12-5. *Krav til leverandører som deltar i fellesskap*

(1) Flere leverandører kan delta i konkurransen i fellesskap. Oppdragsgiver kan kreve at slike fellesskap etablerer en bestemt foretaksform bare etter at kontrakt er tildelt, og bare så langt det er nødvendig for å sikre en tilfredsstillende utførelse av kontrakten.

(2) Oppdragsgiver kan stille egne kontraktsvilkår for fellesskap hvis de er objektivt begrunnet og forholdsmessige.

(3) Oppdragsgiver kan presisere hvordan krav til økonomisk og finansiell kapasitet og tekniske og faglige kvalifikasjoner vil bli anvendt på fellesskap. Presiseringen skal være objektivt begrunnet og forholdsmessig.

Utvelgelse av leverandører

§ 12-6. *Utvelgelse av leverandører*

(1) Ved begrenset anbudskonkurranse, konkurranse med forhandling etter forutågende kunngjøring og konkurransepreget dialog kan oppdragsgiver fastsette en nedre, eventuelt også øvre, grense for antallet leverandører som skal velges ut til å gi tilbud.

(2) Oppdragsgiver skal angi den nedre og øvre grensen i kunngjøringen eller invitasjonen til å bekrefte interesse, sammen med de objektive og ikke-diskriminerende kriterier eller regler for utvelgelsen av eventuelt overtallige kvalifiserte leverandører.

(3) Oppdragsgiver skal velge ut et antall deltakere som er tilstrekkelig til å sikre reell konkurranse. Dette er ikke til hinder for at oppdragsgiver velger ut færre leverandører enn oppgitt i kunngjøringen eller invitasjonen dersom det ikke foreligger et tilstrekkelig antall leverandører som oppfyller kvalifikasjonskravene, og som for øvrig ikke avvises.

(4) Oppdragsgiver skal snarest mulig gi leverandører som ikke blir valgt ut, en skriftlig meddelelse om utvelgelsen. Meddelelsen skal inneholde en kort begrunnelse.

Kapittel 13. Kvalifikasjonsordninger

§ 13-1. *Etablering av en kvalifikasjonsordning*

(1) En eller flere oppdragsgivere eller organer kan etablere en kvalifikasjonsordning hvor leverandører til enhver tid skal kunne søke om opptak. Etableringen av ordningen skal kunngjøres etter reglene i § 17-4.

(2) Kvalifikasjonsordningen kan omfatte ulike kvalifikasjonstrinn. Det skal fastsettes objektive regler og kriterier som omfatter

a) utvelgelse av leverandører som søker om opptak i ordningen,
b) forvaltning av ordningen, inkludert eventuelle oppdateringer av kvalifikasjoner og ordningens varighet, og
c) eventuelle kravsspesifikasjoner; i så fall gjelder reglene i §§ 11-1 til 12-4.

(3) Reglene og kriteriene skal gjøres tilgjengelig for interesserte leverandører og kan oppdateres ved behov. Leverandørene skal informeres om oppdateringer.

(4) Oppdragsgiver skal kunngjøre endringer i ordningens varighet

a) ved en kunngjøring som nevnt i første ledd dersom ordningen ikke avsluttes, eller
b) ved en kunngjøring av kontraktsinngåelse, jf. § 17-6, dersom ordningen avsluttes

§ 13-2. *Opptak i en kvalifikasjonsordning*

(1) Leverandørene skal innen rimelig tid underrettes om de er tatt opp i ordningen. Dersom det vil ta lenger tid enn fire måneder å behandle søknaden, skal leverandøren senest to måneder etter at oppdragsgiver har mottatt søknaden, underrettes om når avgjørelsen vil bli tatt, samt grunnen til at en forlenget saksbehandlingstid er nødvendig. Saksbehandlingstiden kan ikke overstige seks måneder.

(2) Leverandører som ikke blir tatt opp i ordningen, skal snarest mulig, og senest 15 dager etter avgjørelsen, gis en skriftlig meddelelse om avslaget. Meddelelsen skal inneholde en kort begrunnelse.

(3) Det skal føres en liste over leverandører som er tatt opp i ordningen. Listen kan deles inn i kategorier etter hvilke typer kontrakter ordningen gjelder.

(4) En leverandør kan fjernes fra ordningen dersom han ikke lenger er kvalifisert. Leverandøren skal underrettes og gis en begrunnelse for avgjørelsen senest 15 dager før leverandøren vil bli fjernet.

(5) Det kan kreves gebyr for søknad om opptak i ordningen eller for oppdatering eller opprettholdelse av en allerede oppnådd kvalifikasjon. Gebyrene skal stå i forhold til de faktiske kostnadene.

(6) En oppdragsgiver kan slutte seg til en allerede etablert kvalifikasjonsordning. Tilslutningen skal kunngjøres etter reglene i § 17-4.

§ 13-3. *Anskaffelser som gjennomføres ved bruk av en kvalifikasjonsordning*

Oppdragsgiver som vil gjennomføre en anskaffelse ved bruk av en kvalifikasjonsordning, skal tildele kontrakt etter reglene for begrenset anbudskonkurranse, konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring eller konkurransepreget dialog. Oppdragsgiver skal bare invitere leverandører som er tatt opp i ordningen, til å gi tilbud.

Kapittel 14. Tildelingskriterier

§ 14-1. *Tildelingskriterier*

(1) Oppdragsgiver skal velge tilbud på grunnlag av

a) laveste pris,
b) laveste kostnad eller
c) beste forhold mellom pris og kvalitet.

(2) Ved valg av tilbud på grunnlag av laveste kostnad skal oppdragsgiver basere valget på en kostnadseffektivitetsberegning, for eksempel en beregning av livssykluskostnader etter § 14-2.

(3) Ved valg av tilbud på grunnlag av beste forhold mellom pris og kvalitet skal oppdragsgiver fastsette tildelingskriterier som har tilknytning til leveransen. Tildelingskriteriene har tilknytning til leveransen når de relaterer seg til varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene som kontrakten gjelder. Dette omfatter alle sider av og trinn i deres livssyklus, inkludert faktorer som inngår i produksjonsprosessen, leveringen av eller handelen med dem eller en annen prosess i livssyklusen. Dette gjelder også når slike faktorer ikke påvirker deres egenskaper.

(4) Tildelingskriterier som nevnt i tredje ledd kan gjelde kvalitative, miljømessige og sosiale sider ved tilbudene, i tillegg til enten pris eller kostnad. Slike kriterier kan for eksempel være

a) kvalitet, inkludert tekniske, estetiske og funksjonelle egenskaper, tilgjengelighet, universell utforming og miljømessige, sosiale og innovative egenskaper,

b) den tilbudte bemanningens organisering, kvalifikasjoner og erfaringer, forutsatt at kvaliteten på bemanningen er av stor betydning for uførelsen av kontrakten, og
c) kundeservice, teknisk bistand og leveringsbetingelser, for eksempel leveringsmåte og tid for levering eller ferdigstillelse.

(5) Tildelingskriteriene kan ikke være så skjønnspregete at de gir oppdragsgiver ubegrenset valgfrihet.

(6) Oppdragsgiver kan fastsette en fast pris eller kostnad, og velge tilbud på grunnlag av bare kvalitative, miljømessige eller sosiale tildelingskriterier.

(7) Ved valg av tilbud på grunnlag av beste forhold mellom pris og kvalitet skal oppdragsgiver angi tildelingskriterienes relative vekt. Oppdragsgiver kan angi vekten innenfor et område med et passende maksimalt utslag. Dersom det av objektive grunner ikke er mulig å vekte tildelingskriteriene, skal oppdragsgiver angi dem i prioritert rekkefølge.

(8) Oppdragsgiver skal angi krav til dokumentasjon for hvert tildelingskriterium. Kravene til dokumentasjon skal sørge for at oppdragsgiver effektivt kan kontrollere hvor godt tilbudene oppfyller tildelingskriteriene.

(9) Ved konkurransepreget dialog og inngåelse av innovasjonspartnerskap kan oppdragsgiver velge tilbud bare på grunnlag av beste forhold mellom pris og kvalitet.

§ 14-2. *Beregning av livssykluskostnader*

(1) Hvis oppdragsgiver skal beregne livssykluskostnadene ved varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene, skal han angi i anskaffelsesdokumentene hvilke opplysninger leverandørene skal gi, og hvilken beregningsmetode han skal bruke.

(2) I beregningen av livssykluskostnadenene skal alle eller noen av følgende kostnader inngå så langt de er relevante:

a) kostnader som oppdragsgiver eller andre brukere dekker, for eksempel
    1. kostnader knyttet til anskaffelsen,
    2. driftskostnader, for eksempel forbruk av energi og andre ressurser,
    3. vedlikeholdskostnader og
    4. kostnader ved livssyklusens slutt, for eksempel innsamlings- og gjenvinningskostnader, og
b) kostnader som skyldes miljøbelastninger knyttet til varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene gjennom livssyklusen, inkludert kostnader ved utslipp av klimagasser og andre forurensende utslipp og andre klimatiltakskostnader. Dette gjelder bare hvis verdien kan tallfestes og etterprøves.

(3) Metoden for å beregne kostnader som nevnt i første ledd bokstav b skal være

a) basert på objektivt etterprøvbare og ikke-diskriminerende kriterier,
b) tilgjengelig for alle interesserte parter og
c) basert på opplysninger som leverandørene skal kunne fremskaffe med rimelig innsats.

(4) Oppdragsgiver skal bruke felles metoder for beregning av livssykluskostnader som angitt i vedlegg 5 når det er relevant. Departementet kan endre vedlegget.

Kapittel 15. Oppdeling av anskaffelser og bruk av underleverandører

§ 15-1. *Oppdeling av anskaffelser*

(1) Oppdragsgiver kan velge å dele opp en anskaffelse i delkontrakter. Oppdragsgiver bestemmer selv størrelsen på og innholdet i delkontraktene.

(2) Dersom oppdragsgiver deler opp en anskaffelse i delkontrakter, skal han angi om leverandørene kan gi tilbud på en, flere eller alle delkontrakter i kunngjøringen eller invitasjonen til å bekrefte interesse.

(3) Oppdragsgiver kan begrense antallet delkontrakter som kan tildeles til en leverandør. Dette gjelder også når leverandørene kan gi tilbud på flere eller alle delkontraktene. Oppdragsgiver skal angi det maksimale antallet delkontrakter som han kan tildele til en leverandør, i kunngjøringen eller invitasjonen til å bekrefte interesse. Oppdragsgiver skal fastsette objektive og ikke-diskriminerende kriterier i anskaffelsesdokumentene for vurderingen av hvilke delkontrakter som skal tildeles hvilke leverandører, dersom evalueringen av tilbudene etter tildelingskriteriene ellers ville ført til at en leverandør ville fått tildelt flere enn det maksimale antallet delkontrakter.

(4) Dersom oppdragsgiver har tillatt leverandørene å gi tilbud på flere delkontrakter, kan han likevel tildele en samlet kontrakt til en leverandør. Dette gjelder selv om leverandøren ikke har levert det beste tilbudet for hver av delkontrakt, når det samlede tilbudet fra denne leverandøren totalt sett oppfyller tildelingskriteriene bedre. Dersom oppdragsgiver vil forbeholde seg retten til å gjøre dette, skal han angi dette i kunngjøringen eller invitasjonen til å bekrefte interesse. Han skal også angi hvilke delkontrakter som kan slås sammen i en samlet kontrakt.

§ 15-2. *Bruk av underleverandører*

(1) Oppdragsgiver kan kreve at leverandøren angir i tilbudet hvilke deler av kontrakten han planlegger at underleverandører skal utføre, og hvilke underleverandører han planlegger å bruke. Bruk av underleverandører har ikke betydning for leverandørens kontraktsansvar overfor oppdragsgiver.

(2) Ved anskaffelse av varer som inkluderer monterings- og installasjonsarbeid, tjenester og bygge- og anleggsarbeider, kan oppdragsgiver stille krav om at bestemte kritiske oppgaver utføres av leverandøren selv.

(3) Oppdragsgiver kan fastsette i kontrakten at leverandøren skal gi kontaktopplysninger til og opplysninger om hvem som har signaturrett for underleverandørene, før kontraktsoppstart. Oppdragsgiver kan også stille krav om å bli informert om endringer i slike opplysninger under kontraktens løpetid, inkludert opplysninger om nye underleverandører.

(4) Ved anskaffelser av tjenester som skal leveres på steder som er under oppdragsgivers direkte tilsyn, og bygge- og anleggsarbeider, skal oppdragsgiver kreve opplysninger som nevnt i tredje ledd for underleverandører som har kontrakt direkte med leverandøren, og som skal delta i utførelsen tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene.

Kapittel 16. Kommunikasjon

§ 16-1. *Krav om bruk av elektronisk kommunikasjon*

(1) All kommunikasjon og informasjonsutveksling mellom oppdragsgiver og leverandørene skal skje ved bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler etter reglene i dette kapittelet.

(2) Muntlig kommunikasjon kan likevel brukes, unntatt i forbindelse med utveksling av konkurransegrunnlaget, forespørsler om å delta i konkurransen, bekreftelser av interesse og tilbud. Muntlig kommunikasjon skal dokumenteres i tilstrekkelig grad, for eksempel i form av skriftlig referat eller sammendrag av hovedelementene i kommunikasjonen eller lydopptak. Oppdragsgiver skal tilpasse omfanget av dokumentasjonen til den betydning innholdet i den muntlige kommunikasjonen kan ha for forståelsen av anskaffelsesdokumentene.

§ 16-2. *Generelle krav til verktøy og løsninger som brukes til elektronisk kommunikasjon*

(1) Verktøy og løsninger som brukes til elektronisk kommunikasjon, skal være ikke-diskriminerende og alminnelig tilgjengelige og ikke begrense leverandørenes mulighet for å delta i konkurransen. De skal også kunne fungere sammen med alminnelig brukte IKT-produkter.

(2) Spesifikasjoner og andre opplysninger som er nødvendige for å kunne levere forespørsler om å delta i konkurransen eller tilbud elektronisk, inkludert opplysninger om kryptering og tidsstempling, skal være tilgjengelige for alle leverandører.

(3) Oppdragsgiver kan kreve bruk av bestemte verktøy og løsninger som ikke er alminnelig tilgjengelige, dersom de er nødvendige for å utveksle relevante dokumenter. Oppdragsgiver skal i så fall tilby alternative tilgangsmuligheter eller oppfyllelsesmåter. Oppdragsgiver anses å ha tilbudt tilfredsstillende alternative tilgangsmuligheter eller oppfyllelsesmåter dersom han

a) gir gratis, direkte og ubegrenset elektronisk tilgang til de aktuelle verktøy og løsninger fra kunngjøringstidspunktet eller den dagen oppdragsgiver sender invitasjon til å bekrefte interesse. Oppdragsgiver skal angi internettadressen hvor verktøyene og løsningene er tilgjengelige, i kunngjøringen eller invitasjonen;
b) gir leverandørene mulighet til å delta i konkurransen ved bruk av midlertidige passord eller andre midlertidige adgangstegn som han gratis stiller til disposisjon for leverandørene. Oppdragsgiver er likevel ikke forpliktet til å gi slik tilgang hvis en leverandør selv er skyld i at han ikke får tilgang; eller

c) tilbyr en alternativ kanal eller oppfyllelsesmåte for å gi tilbud elektronisk, for eksempel postforsendelse med en elektronisk versjon av tilbudet vedlagt på en fysisk informasjonsbærer.

§ 16-3. ***Krav til mottak og oppbevaring av forespørsler om å delta i konkurransen og tilbud mv.***

(1) Oppdragsgiver skal sikre at forespørsler om å delta i konkurransen og tilbud holdes fortrolig, og at innholdet beskyttes mot endringer og uautorisert innsyn under overføring og lagring.

(2) Ingen skal ha tilgang til innholdet i forespørslene om å delta i konkurransen eller tilbudene før fristen for mottak har løpt ut. Bare autoriserte personer skal kunne fastsette eller endre datoene for åpning av forespørslene eller tilbudene.

(3) Bare autoriserte personer skal ha tilgang til de mottatte opplysningene.

(4) Tidspunktet for mottak og åpning av forespørsler om delta i konkurransen og tilbud skal kunne fastslås nøyaktig.

(5) Oppdragsgiver skal i tilfredsstillende grad sikre at overtredelse eller forsøk på overtredelse av denne bestemmelsen klart kan spores.

§ 16-4. ***Unntak fra kravet om bruk av elektronisk kommunikasjon***

(1) Oppdragsgiver er ikke forpliktet til å kreve bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler til levering av tilbud dersom han ikke kan tilby alternative tilgangsmuligheter eller oppfyllelsesmåter som nevnt i § 16-2 tredje ledd og

a) anskaffelsens art innebærer at bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler ville kreve særlige verktøy, løsninger eller filformater som ikke er alminnelig tilgjengelige eller ikke kan behandles av alminnelig tilgjengelig programvare,
b) de filformater som ville vært egnet for utforming av tilbudene, ikke kan behandles av åpen eller alminnelig tilgjengelig programvare, eller er omfattet av en lisensordning og ikke kan lastes ned av oppdragsgiver eller gjøres tilgjengelig over internett eller på annen lett tilgjengelig måte, eller
c) opplysningene som skal utveksles, forventes å være av en slik art eller et slikt format at bruk av elektronisk kommunikasjonsmidler ville kreve særlig kontorutstyr som ikke er alminnelig tilgjengelig for oppdragsgiver.

(2) Oppdragsgiver er heller ikke forpliktet til å kreve bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler til levering av fysiske modeller eller skalamodeller som ikke kan leveres ved hjelp av elektroniske kommunikasjonsmidler.

(3) Oppdragsgiver kan ikke tillate bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler til levering av tilbud hvis det er nødvendig å bruke andre kommunikasjonsmidler

a) som følge av sikkerhetsbrudd i den elektroniske kommunikasjonsløsningen eller
b) fordi sensitive opplysninger ikke kan beskyttes på tilfredsstillende måte ved bruk av elektroniske verktøy og løsninger som er alminnelig tilgjengelig for leverandørene, eller som kan gjøres tilgjengelig på alternativ måte som nevnt i § 16-2 tredje ledd.

(4) Dersom oppdragsgiver ikke krever bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler, skal tilbud leveres med ordinær postgang eller på andre egnede forsendelsesmåter, eventuelt kombinert med elektroniske hjelpemidler.

§ 16-5. *Bruk av elektroniske signaturer mv.*

(1) Oppdragsgiver kan ikke kreve at leverandørene skal bruke elektronisk signatur eller elektroniske identifikasjonsbevis for å få tilgang til konkurransegrunnlaget eller for å melde interesse.

(2) Oppdragsgiver kan kreve at leverandørene ved levering av forespørsler om å delta i konkurransen og tilbud bruker løsninger som gir tilfredsstillende sikkerhet for at han kan sannsynliggjøre hvilken leverandør som har levert den enkelte forespørsel og det enkelte tilbud, og knytte avsenderen til innholdet. Oppdragsgiver kan kreve bruk av

a) elektronisk signatur,
b) elektronisk segl eller
c) elektronisk identitetsbevis eller midlertidige adgangstegn dersom det benyttes tredjeparts innsendingsløsninger som støtter dette og kan knytte avsenderen til innholdet i forespørselen eller tilbudet.

(3) Oppdragsgiver skal i konkurransegrunnlaget angi kravene til sikkerhetsnivå for elektronisk signatur, elektronisk segl, elektronisk identitetsbevis og øvrige sikkerhetstiltak ved bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler. Sikkerhetsnivået skal ikke være høyere enn det som er nødvendig av hensyn til relevante risikofaktorer.

(4) Når oppdragsgiver krever bruk av elektronisk signatur, skal han godta avanserte elektroniske signaturer som er understøttet av et kvalifisert sertifikat som er utstedt av et organ som er oppført på en liste over registrerte sertifikatutstedere i henhold til EU-kommisjonens beslutning 2009/767/EF.

(5) Oppdragsgiver kan etter en risikovurdering kreve bruk av avansert elektronisk signatur. Når oppdragsgiver krever bruk av slik signatur eller elektronisk segl, skal kravene til formater for signatur eller segl være basert på formater som er fastsatt i EU-kommisjonens beslutning 2011/130/EU. Oppdragsgiver skal iverksette tiltak som er nødvendige for å kunne behandle formatene teknisk. Oppdragsgiver kan velge å akseptere andre formater for signatur og segl som han er i stand til å validere på grunnlag av opplysninger i signaturen, seglet eller tilknyttet informasjon.

(6) Departementet kan fastsette nærmere regler om bruk av elektronisk signatur, elektronisk segl, elektroniske identitetsbevis, tredjeparts innsendingsløsninger og øvrige sikkerhetstiltak ved bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler.

Kapittel 17. Kunngjøring

§ 17-1. *Fremgangsmåten ved kunngjøringer*

(1) Oppdragsgiver skal utarbeide kunngjøringer i Doffin i samsvar med skjemaer fastsatt av departementet.

(2) Oppdragsgiver skal utarbeide kunngjøringer på norsk og minst et av de offisielle EU-språkene. Oppdragsgiver kan benytte oversettingstjenesten til operatøren av Doffin.

(3) Operatøren av Doffin kan avvise kunngjøringer som ikke er i samsvar med reglene i kapittel 17 og kapittel 10 eller de fastsatte kunngjøringsskjemaene.

(4) Operatøren av Doffin skal videresende kunngjøringene på det eller de offisielle EU-språk til TED-databasen. Det er bare kunngjøringene på disse EU-språkene som er autentiske.

(5) Oppdragsgiver skal kunne dokumentere datoen for utsendelse av kunngjøringer. TED-databasen, gjennom Doffin, skal bekrefte mottak av kunngjøring og dato for publisering.

(6) Kunngjøringer eller opplysninger i dem skal ikke publiseres i Doffin eller på annen måte gjøres kjent nasjonalt før den dagen de publiseres i TED-databasen, med mindre TED-databasen ikke har publisert innen 48 timer etter at oppdragsgiver har mottatt bekreftelse på mottak av kunngjøringen. Nasjonal offentliggjøring skal ikke inneholde andre opplysninger enn dem som blir publisert i TED-databasen eller på en kjøperprofil.

§ 17-2. *Veiledende kunngjøring*

(1) Oppdragsgiver kan gjøre sine planlagte anskaffelser kjent ved å publisere en veiledende kunngjøring i Doffin. Kunngjøringen skal blant annet inneholde en kort beskrivelse av anskaffelsene med angivelse av hvilke ytelser som skal anskaffes, og omfanget av dem.

(2) Oppdragsgiver kan i stedet for å publisere den veiledende kunngjøringen i Doffin publisere den på sin kjøperprofil, jf. § 17-3.

§ 17-3. *Kunngjøring på kjøperprofil*

(1) Oppdragsgiver kan opprette en kjøperprofil på sine internettsider som kan inneholde opplysninger om oppdragsgivers anskaffelser, inkludert opplysninger om

a) oppdragsgiver og kontaktopplysninger,
b) pågående konkurranser,
c) planlagte anskaffelser,
d) inngåtte kontrakter og
e) avlyste konkurranser.

(2) Når oppdragsgiver bruker sin kjøperprofil til å publisere veiledende kunngjøringer, jf. § 17-2 annet ledd, skal han publisere en kunngjøring av bruk av kjøperprofil i Doffin. Oppdragsgiver kan ikke publisere veiledende kunngjøringer på sin kjøperprofil før den dagen kunngjøringen av bruk av kjøperprofil sendes til TED-databasen. Oppdragsgiver skal angi datoen for oversendelsen av kunngjøringen til TED-databasen på kjøperprofilen.

§ 17-4. *Kunngjøring av konkurranse*

(1) Oppdragsgiver som skal inngå en kontrakt, en rammeavtale eller et innovasjonspartnerskap ved åpen anbudskonkurranse, begrenset anbudskonkurranse,

konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring eller konkurransepreget dialog eller innføre en dynamisk innkjøpsordning, skal kunngjøre konkurransen i en alminnelig kunngjøring i Doffin.

(2) Ved begrenset anbudskonkurranse og konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring kan oppdragsgiver i stedet kunngjøre konkurransen i en forhåndskunngjøring i Doffin. En forhåndskunngjøring er en veiledende kunngjøring som

a) angir presist hvilke varer, tjenester eller bygge- og anleggsarbeider kontraktene omfatter,
b) angir at kontraktene vil bli inngått uten annen kunngjøring av konkurransen, og at interesserte leverandører inviteres til å melde sin interesse, og
c) er sendt til publisering tidligst 12 måneder og senest 35 dager før den dagen oppdragsgiver inviterer leverandørene til å bekrefte sin interesse.

Oppdragsgiver kan ikke publisere en forhåndskunngjøring på en kjøperprofil i stedet for i Doffin.

(3) Når oppdragsgiver benytter en kvalifikasjonsordning, jf. § 13-1, vil kravet til kunngjøring av konkurranse være oppfylt gjennom en kunngjøring av en kvalifikasjonsordning i Doffin. I kunngjøringen av kvalifikasjonsordningen skal oppdragsgiver angi formålet med ordningen, varigheten og hvordan interesserte leverandører kan få tilgang til reglene som gjelder for ordningen.

§ 17-5. *Intensjonskunngjøring*

Oppdragsgiver som mener å ha hjemmel til å inngå en kontrakt uten å kunngjøre konkurransen i samsvar med § 17-4, kan etter at valg av leverandør er besluttet, kunngjøre i Doffin at kontrakt vil bli inngått.

§ 17-6. *Kunngjøring av kontraktsinngåelse*

(1) Oppdragsgiver som har inngått en kontrakt eller en rammeavtale, skal kunngjøre kontraktsinngåelsen i Doffin snarest og senest 30 dager etter at kontrakten eller rammeavtalen ble inngått.

(2) Oppdragsgiver har ikke plikt til å kunngjøre inngåelse av kontrakter under rammeavtaler.

(3) Oppdragsgiver som har inngått en kontrakt under en dynamisk innkjøpsordning, skal kunngjøre kontraktsinngåelsen senest 30 dager etter at kontrakten ble inngått. Oppdragsgiver kan i stedet velge å kunngjøre kontraktsinngåelser samlet hvert kvartal. I så fall skal oppdragsgiver kunngjøre kontraktsinngåelsene senest 30 dager etter utløpet av det kvartal kontrakten ble inngått.

(4) Dersom oppdragsgiver har kunngjort konkurransen ved en forhåndskunngjøring og ikke vil inngå flere kontrakter i tidsrommet som forhåndskunngjøringen dekker, skal oppdragsgiver angi dette i kunngjøringen av kontraktsinngåelsen.

(5) Oppdragsgiver kan unnta visse opplysninger fra publisering dersom publisering vil

a) hindre håndhevelse av regler eller på annen måte være i strid med offentlige interesser,
b) skade bestemte offentlige eller private virksomheters legitime økonomiske interesser eller
c) skade konkurransen mellom leverandørene.

(6) Ved kontrakter om forsknings- og utviklingstjenester kan oppdragsgiver i kunngjøringen begrense opplysninger om tjenestenes art og omfang på følgende måte:

a) hvis kontrakt er inngått etter §§ 9-2 eller 9-3, kan opplysningene begrenses til "tjenester vedrørende forskning og utvikling", og
b) hvis konkurransen er kunngjort, kan opplysningene begrenses til opplysninger som ikke er mindre detaljerte enn opplysningene i kunngjøringen av konkurransen.

Kapittel 18. Gjennomføring av konkurransen

Fremgangsmåte og invitasjoner

§ 18-1. *Fremgangsmåte ved valg av leverandør*

(1) Oppdragsgiver skal velge tilbud på grunnlag av tildelingskriterier fastsatt etter reglene i § 14-1. Før oppdragsgiver tildeler kontrakt, skal han kontrollere

a) om leverandørene oppfyller kvalifikasjonskravene, jf. kapittel 12,
b) om det for øvrig foreligger grunner til avvisning, jf. kapittel 19, og
c) om leverandørene oppfyller eventuelle utvelgelseskriterier, jf. § 12-6.

(2) Ved åpen anbudskonkurranse kan oppdragsgiver velge å evaluere tilbudene før han kontrollerer om leverandøren oppfyller kvalifiksjonskravene, eller om det for øvrig foreligger grunner til avvisning.

§ 18-2. *Invitasjon til å gi tilbud eller bekrefte interesse*

(1) Ved begrenset anbudskonkurranse, konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring og konkurransepreget dialog skal oppdragsgiver skriftlig og samtidig invitere leverandørene til å gi tilbud eller delta i dialogen.

(2) Dersom oppdragsgiver har kunngjort konkurransen i en forhåndskunngjøring, jf. § 17-4 annet ledd, skal han samtidig og skriftlig invitere leverandørene som har meldt sin interesse, til å bekrefte interessen.

(3) Oppdragsgiver skal angi internettadressen hvor anskaffelsesdokumentene er tilgjengelig, i invitasjonen. Dersom oppdragsgiver ikke har gitt gratis, direkte og ubegrenset tilgang til anskaffelsesdokumentene av grunner som nevnt i § 16-4, og dokumentene ikke er gjort tilgjengelig på annen måte, skal han oversende dem sammen med invitasjonen. Invitasjonen skal i tillegg inneholde opplysninger som angitt i vedlegg 6.

Tilbudet

§ 18-3. *Tilbudets utforming*

[FU har foreslått endringer i tilsvarende bestemmelse i forskrift om offentlige anskaffelser del II.]

§ 18-4. *Alternative tilbud*

(1) Oppdragsgiver kan tillate eller kreve alternative tilbud. I så fall skal han angi dette i kunngjøringen eller invitasjonen til å bekrefte interesse. Alternative tilbud skal ha tilknytning til leveransen.

(2) Oppdragsgiver kan fastsette at leverandørene kan gi alternative tilbud bare når de også gir tilbud som er i samsvar med løsningen som er beskrevet i anskaffelsesdokumentene.

(3) Oppdragsgiver skal angi hvilke absolutte krav de alternative tilbudene skal oppfylle, og eventuelle særlige krav som gjelder for utformingen av alternative tilbud, i kunngjøringen eller invitasjonen til å bekrefte interesse.

(4) Dersom oppdragsgiver tillater eller krever alternative tilbud, skal han sikre at tildelingskriteriene kan anvendes ved evalueringen av både alternative tilbud og tilbud som er i samsvar med løsningen som er beskrevet i anskaffelsesdokumentene.

§ 18-5. *Ettersending av opplysninger og dokumentasjon*

Oppdragsgiver kan skriftlig be leverandørene ettersende, supplere, klargjøre eller utfylle mottatte opplysninger og dokumentasjon innen en kort tilleggsfrist dersom opplysningene eller dokumentasjonen inneholder eller synes å inneholde feil eller mangler, eller dersom bestemte dokumenter mangler.

Gjennomføring av ulike anskaffelsesprosedyrer

§ 18-6. *Gjennomføring av åpen anbudskonkurranse*

(1) I en åpen anbudskonkurranse kan alle interesserte leverandører gi tilbud. Oppdragsgiver skal evaluere samtlige tilbud han ikke avviser.

(2) Det er ikke tillatt å endre tilbudene eller forsøke å endre tilbudene gjennom forhandlinger.

§ 18-7. *Gjennomføring av begrenset anbudskonkurranse*

(1) I en begrenset anbudskonkurranse kan alle interesserte leverandører levere forespørsel om å delta i konkurransen. Bare de leverandørene som blir invitert av oppdragsgiver, kan gi tilbud.

(2) Det er ikke tillatt å endre tilbudene eller forsøke å endre tilbudene gjennom forhandlinger.

§ 18-8. *Gjennomføring av konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring*

(1) I en konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring kan alle interesserte leverandører levere forespørsel om å delta i konkurransen. Bare de leverandørene som blir invitert av oppdragsgiver, kan gi tilbud.

(2) Oppdragsgiver skal forhandle med alle leverandørene om det første tilbudet og alle etterfølgende tilbud. Forhandlingene kan gjelde alle sider ved tilbudet og anskaffelsesdokumentene, unntatt tildelingskriteriene og absolutte krav.

(3) Endringer i konkurransegrunnlaget skal umiddelbart sendes til alle gjenværende leverandører. I etterkant av slike endringer skal oppdragsgiver gi leverandørene tilstrekkelig tid til eventuelt å gi reviderte tilbud.

(4) Oppdragsgiver skal avslutte forhandlingene ved å sette en felles frist for mottak av endelige tilbud fra de gjenværende leverandørene. Det er ikke tillatt å forhandle om de endelige tilbudene.

(5) Oppdragsgiver kan tildele kontrakt uten å gjennomføre forhandlinger dersom han har forbeholdt seg denne retten i kunngjøringen eller invitasjonen til å bekrefte interesse. Dette gjelder ikke ved inngåelse av innovasjonspartnerskap.

§ 18-9. *Gjennomføring av konkurransepreget dialog*

(1) I en konkurransepreget dialog kan alle interesserte leverandører levere forespørsel om å delta i konkurransen. Bare de leverandørene som blir invitert av oppdragsgiver, kan delta i dialogen.

(2) Oppdragsgiver skal innlede dialog med alle leverandørene. Formålet med dialogen skal være å identifisere og definere hvordan oppdragsgivers behov best kan oppfylles. Oppdragsgiver kan drøfte alle sider ved anskaffelsen med leverandørene i dialogen.

(3) Oppdragsgiver kan tilby premier eller betaling til leverandørene som deltar i dialogen.

§ 18-10. *Avslutning av konkurransepreget dialog*

(1) Når oppdragsgiver har funnet løsningene som kan oppfylle hans behov, skal han avslutte dialogen. Oppdragsgiver skal invitere de gjenværende leverandørene i dialogen til å gi endelige tilbud basert på løsningene de har fremlagt og presisert i dialogen. De endelige tilbudene skal innholde alle elementer som er obligatoriske og nødvendige for å gjennomføre løsningene.

(2) På forespørsel fra oppdragsgiver kan leverandørene avklare, presisere og optimere tilbudene. Avklaringer kan ikke innebære endringer i grunnleggende sider ved tilbudene eller anskaffelsesdokumentene, inkludert behovene og kravene oppdragsgiver har fastsatt, dersom det er sannsynlig at slike endringer fører til konkurransevridning eller forskjellsbehandling.

(3) Oppdragsgiver kan ferdigforhandle kontraktsvilkårene med den valgte leverandøren for å få bekreftet finansielle forpliktelser eller andre vilkår i tilbudet. Forhandlingene kan ikke føre til endringer i grunnleggende sider ved tilbudet eller anskaffelsesdokumentene, inkludert behovene og kravene oppdragsgiver har fastsatt, dersom det er sannsynlig at slike endringer fører til konkurransevridning eller forskjellsbehandling.

§ 18-11. *Forhandlinger og dialog*

(1) Oppdragsgiver skal behandle leverandørene likt i forhandlingene eller dialogen. Oppdragsgiver kan ikke på en diskriminerende måte gi opplysninger som kan gi noen leverandører en fordel fremfor andre.

(2) Under forhandlingene eller dialogen skal oppdragsgiver ikke uten samtykke gi øvrige leverandører tilgang til løsninger eller andre fortrolige opplysninger som en leverandør har gitt. Et samtykke skal gjelde de bestemte opplysningene som oppdragsgiver planlegger å gi tilgang til.

(3) På forespørsel fra en berørt leverandør skal oppdragsgiver snarest mulig, og senest 15 dager etter mottak av forespørselen, gi leverandøren en skriftlig meddelelse om gjennomføringen av og status på forhandlingene eller dialogen.

§ 18-12. *Reduksjon av antallet tilbud eller løsninger*

(1) I en konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring eller konkurransepreget dialog kan oppdragsgiver beslutte at forhandlingene eller dialogen skal skje i flere faser for å redusere antallet tilbud eller løsninger. Slike reduksjoner skal foretas på grunnlag av tildelingskriteriene.

(2) Oppdragsgiver skal angi om han forbeholder seg retten til å redusere antallet tilbud eller løsninger, i kunngjøringen eller invitasjonen til å bekrefte interesse.

(3) I den siste fasen av forhandlingene eller dialogen skal antallet tilbud eller løsninger være tilstrekkelig til å sikre reell konkurranse. Dette gjelder bare i den utstrekning det foreligger tilstrekkelig mange gjenværende tilbud eller løsninger.

(4) I en konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring kan oppdragsgiver redusere antallet tilbud eller løsninger første gang i forkant av forhandlingene. Dette gjelder ikke ved inngåelse av innovasjonspartnerskap.

(5) Oppdragsgiver skal snarest mulig gi leverandørene som har fått sitt tilbud forkastet, en skriftlig meddelelse om dette. Meddelelsen skal inneholde en kort begrunnelse.

Kapittel 19. Avvisning

Avvisning på grunn av formalfeil

§ 19-1. *Avvisning på grunn av formalfeil*

(1) Oppdragsgiver skal avvise et tilbud

a) som ikke er mottatt innentilbudsfristen, eller

b) som ikke er levert elektronisk, unntatt når oppdragsgiver har gjort unntak fra kravet om bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler etter § 16-4.

(2) Oppdragsgiver kan avvise en leverandør eller et tilbud

a) når forespørselen om å delta i konkurransen ikke er mottatt innen fristen, eller

b) når forespørslen om å delta i konkurransen eller tilbudet ikke oppfyller kravene til utforming.

Avvisning på grunn av forhold ved leverandøren

§ 19-2. ***Avvisning på grunn av forhold ved leverandøren***

(1) Oppdragsgiver skal avvise en leverandør

a) som ikke oppfyller kvalifikasjonskravene,

b) når det foreligger inhabilitet som oppdragsgiver ikke kan avhjelpe med mindre inngripende tiltak, eller

c) som har oppnådd en urimelig konkurransefordel ved å delta i forberedelsen av konkurransen, jf. § 7-2. Før leverandøren avvises, skal oppdragsgiver gi ham mulighet til å sannsynliggjøre at deltakelsen i forberedelsen ikke vil medføre konkurransevridning.

(2) Oppdragsgiver kan avvise en leverandør når han er kjent med at leverandøren er rettskraftig dømt eller har vedtatt et forelegg for følgende straffbare forhold:

a) deltakelse i en kriminell organisasjon,

b) korrupsjon,

c) bedrageri,

d) terrorhandlinger eller straffbare handlinger med forbindelse til terroraktivitet,

e) hvitvasking av penger eller finansiering av terrorisme eller

f) barnearbeid og andre former for menneskehandel.

(3) Oppdragsgiver kan også avvise en leverandør

a) når oppdragsgiver er kjent med at leverandøren ikke har oppfylt sine forpliktelser til å betale skatter, avgifter og trygdeavgifter i den stat han er etablert, eller i Norge,

b) som er konkurs, gjenstand for insolvensbehandling eller under avvikling, har fått tvungen gjeldsordning eller stanset forretningsførselen, har sine aktiva forvaltet av en konkursforvalter eller retten, eller er i en tilsvarende prosess,

c) når oppdragsgiver kan dokumentere at leverandøren har begått alvorlige eller gjentatte brudd på regler om miljø, arbeidsforhold og sosiale forhold som følger av nasjonalt regelverk, EØS-regelverk, tariffavtaler eller internasjonale avtaler som nevnt i vedlegg 7,

d) når det foreligger en interessekonflikt mellom oppdragsgiver og leverandøren som kan påvirke kontraktens oppfyllelse negativt,

e) når oppdragsgiver har klare holdepunkter for at leverandøren har inngått avtale med hensikt å vri konkurransen,

f) som tidligere har begått alvorlige eller gjentatte kontraktsbrudd i forbindelse med oppfyllelsen av en kontrakt. Dette forutsetter at et slikt brudd har ført til heving av kontrakten, erstatning eller lignende sanksjoner;

g) som har gitt grovt uriktige eller misvisende opplysninger som kan få vesentlig innflytelse på oppdragsgivers beslutninger om avvisning, utvelgelse eller tildeling, eller som har unnlatt å gi slike opplysninger,

h) som har forsøkt å påvirke oppdragsgivers beslutninger eller få tilgang til fortrolige opplysninger som kan gi leverandøren en urettmessig konkurransefordel, eller

i) når oppdragsgiver kan dokumentere at leverandøren for øvrig i sitt yrke har begått alvorlige feil som medfører tvil om hans integritet.

(4) En oppdragsgiver som nevnt i § 1-2 første ledd bokstav a til c skal avvise en leverandør for

a) overtredelser som nevnt i annet ledd og
b) overtredelser som nevnt tredje ledd bokstav a som er slått fast ved rettskraftig dom eller endelig forvaltningsvedtak.

(5) Oppdragsgiver kan unnlate å avvise en leverandør etter fjerde ledd når allmenne hensyn gjør det nødvendig å inngå kontrakten med leverandøren. Oppdragsgiver kan ikke avvise en leverandør etter tredje ledd når avvisning vil være klart uforholdsmessig.

(6) Avvisning etter denne bestemmelsen kan skje for handlinger eller unnlatelser som er foretatt både før og under konkurransen.

§ 19-3. *Identifikasjon*

(1) Ved vurderingen av om en leverandør skal avvises etter § 19-2 fjerde ledd, jf. § 19-2 annet ledd, skal oppdragsgiver sidestille feil eller overtredelser begått av en person som er medlem av leverandørens administrasjons-, ledelses- eller tilsynsorgan, eller som har kompetanse til å representere, kontrollere eller treffe beslutninger i slike organer, med feil eller overtredelser begått av leverandøren selv.

(2) Ved vurderingen av om en leverandør kan eller skal avvises etter øvrige regler i § 19-2, kan oppdragsgiver sidestille feil eller overtredelser begått av personer som nevnt i første ledd med feil eller overtredelser begått av leverandøren selv.

(3) Ved vurderingen av om en leverandør kan eller skal avvises etter § 19-2, vil oppdragsgiver kunne sidestille feil eller overtredelser begått av en annen juridisk person med feil eller overtredelser begått av leverandøren selv. Avvisning i slike tilfeller må bero på en vurdering av graden av tilknytning mellom virksomhetene, inkludert personfellesskap og styrefellesskap, og omgåelsesbetraktninger.

§ 19-4. *Utskiftning av underleverandører*

(1) Hvis oppdragsgiver i løpet av konkurransen blir kjent med at en underleverandør er i en situasjon som nevnt i § 19-2 første ledd bokstav b eller c eller annet eller tredje ledd, kan han kreve at leverandøren skifter ut underleverandøren.

(2) Hvis en oppdragsgiver som nevnt i § 1-2 første ledd bokstav a til c i løpet av konkurransen blir kjent med at en underleverandør er i en situasjon som nevnt i § 19-2 fjerde ledd, skal han kreve at leverandøren skifter ut underleverandøren.

(3) Første og annet ledd gjelder tilsvarende for underleverandører som leverandøren engasjerer etter tildeling av kontrakt, når oppdragsgiver har krevd dokumentasjon for slike forhold etter fjerde ledd.

(4) Oppdragsgiver som ønsker å kontrollere om en underleverandør er i en situasjon som nevnt i § 19-2, kan kreve at leverandøren fremlegger dokumentasjon etter reglene i § 19-7. Reglene i forskrift om offentlige anskaffelser § 12-11 gjelder tilsvarende. For underleverandører som blir engasjert etter at kontrakt er inngått, kan

oppdragsgiver kreve at leverandøren fremlegger sertifikater eller annen dokumentasjon i stedet for egenerklæringer.

§ 19-5. ***Tiltak for å unngå avvisning etter § 19-2***

(1) Oppdragsgiver kan ikke avvise en leverandør etter § 19-2 annet ledd, tredje ledd bokstav b til i eller fjerde ledd dersom leverandøren kan dokumentere å ha gjennomført følgende tiltak som viser at han likevel har tilstrekkelig integritet og evne til å utføre kontrakten:

a) betaling av eller tilsagn om å betale erstatning for eventuelle skader som følge av forholdet,
b) aktivt samarbeid med myndighetene for å klargjøre fakta og omstendigheter ved forholdet og
c) egnede tekniske, organisatoriske og personalmessige tiltak for å forebygge gjentakelser.

(2) Ved vurderingen av om tiltakene som nevnt i første ledd er tilstrekkelige, skal oppdragsgiver legge vekt på grovheten av og de særlige omstendighetene ved feilen eller overtredelsen. Dersom oppdragsgiver ikke vurderer tiltakene som tilstrekkelige, skal han gi leverandøren en begrunnelse.

(3) Oppdragsgiver kan ikke avvise en leverandør etter § 19-2 tredje ledd bokstav a dersom leverandøren har betalt skyldige beløp, inkludert renter og bøter, eller inngått en bindende betalingsavtale.

§ 19-6. ***Avvisningsperiode***

(1) Oppdragsgiver kan avvise en leverandør etter § 19-2 annet ledd i inntil fem år fra datoen for den rettskraftige dommen eller vedtakelsen av forelegget.

(2) Oppdragsgiver kan avvise en leverandør etter § 19-2 tredje ledd bokstav a så lenge leverandøren ikke har oppfylt sine forpliktelser.

(3) Oppdragsgiver kan avvise en leverandør etter § 19-2 tredje ledd bokstav b, c og e til i i inntil tre år fra den relevante hendelsen.

§ 19-7. ***Dokumentasjon for fravær av avvisningsgrunner***

(1) Oppdragsgiver skal godta følgende dokumentasjon som tilstrekkelig bevis for det at ikke foreligger avvisningsgrunner:

a) vandelsattest eller tilsvarende dokument utstedt av et kompetent organ i leverandørens hjemstat eller den stat hvor leverandøren er etablert, som viser at det ikke foreligger avvisningsgrunner som nevnt i § 19-2 annet ledd, og
b) attest utstedt av en kompetent myndighet i leverandørens hjemstat eller den stat hvor leverandøren er etablert, som viser at det ikke foreligger avvisningsgrunner som nevnt i § 19-2 tredje ledd bokstav a og b.

(2) Dersom det ikke utstedes slike dokumenter i leverandørens hjemstat eller den stat hvor han er etablert, eller dersom de ikke dekker alle avvisningsgrunnene nevnt i § 19-2 annet ledd og tredje ledd bokstav a og b, kan leverandøren i stedet

fremlegge en erklæring avgitt under ed eller en forsikring avgitt for et kompetent organ i leverandørens hjemstat eller den stat hvor han er etablert.

Avvisning på grunn av forhold ved tilbudet

§ 19-8. ***Avvisning på grunn av forhold ved tilbudet***

(1) Oppdragsgiver skal avvise et tilbud

a) som ikke kan anses bindende,

b) som inneholder vesentlige avvik fra anskaffelsesdokumentene,

c) som er et alternativt tilbud som ikke oppfyller kravene i § 18-4, eller

d) som er unormalt lavt i forhold til ytelsen, jf. § 19-9, fordi det ikke oppfyller regler om miljø, arbeidsforhold og sosiale forhold som følger av nasjonalt regelverk, EØS-regelverk, tariffavtaler eller internasjonale avtaler som nevnt i vedlegg 7.

(2) Oppdragsgiver kan avvise et tilbud

a) som inneholder avvik fra anskaffelsesdokumentene, uklarheter eller lignende som ikke må anses ubetydelige,

b) som er unormalt lavt i forhold til ytelsen, jf. § 19-9, av andre grunner enn dem som er nevnt i første ledd bokstav d,

c) som ikke oppfyller regler om miljø, arbeidsforhold og sosiale forhold som følger av nasjonalt regelverk, EØS-regelverk, tariffavtaler eller internasjonale avtaler som nevnt i vedlegg 7, uten å være unormalt lavt i forhold til ytelsen, jf. § 19-9, eller

d) som for øvrig er uakseptabelt.

§ 19-9. ***Unormalt lave tilbud***

(1) Hvis et tilbud virker unormalt lavt i forhold til ytelsen, skal oppdragsgiver skriftlig kreve at leverandøren redegjør for tilbudets sammensetning, for eksempel i form av opplysninger om

a) besparelser ved fremstillingsmåten, utførelsen av tjenestene eller byggemetoden,

b) tekniske løsninger eller usedvanlig fordelaktige vilkår som er tilgjengelige for leverandøren,

c) ytelsens nyskapende karakter,

d) oppfyllelsen av regler om miljø, arbeidsforhold og sosiale forhold som følger av nasjonalt regelverk, EØS-regelverk, tariffavtaler eller internasjonale avtaler som nevnt i vedlegg 7, og

e) eventuell offentlig støtte han har mottatt.

(2) Oppdragsgiver kan avvise tilbudet bare hvis pris- eller kostnadsnivået ikke i tilstrekkelig grad kan forklares ut fra opplysningene.

(3) Hvis oppdragsgiver finner at et tilbud er unormalt lavt fordi leverandøren har mottatt offentlig støtte, kan han likevel ikke avvise tilbudet dersom leverandøren kan dokumentere at støtten er forenelig med EØS-avtalen. Oppdragsgiver skal fastsette en

rimelig frist for mottak av dokumentasjonen. Dersom oppdragsgiver avviser leverandøren på dette grunnlaget, skal han informere EFTAs overvåkingsorgan.

Fremgangsmåten ved avvisning

§ 19-10. *Fremgangsmåten ved avvisning*

(1) Oppdragsgiver skal ta stilling til spørsmålet om avvisning etter § 19-1 og § 19-8 snarest mulig etter mottak av forespørsler om å delta i konkurransen eller tilbud.

(2) Oppdragsgiver skal ta stilling til spørsmålet om avvisning etter § 19-2 snarest mulig. Avvisning kan skje på ethvert tidspunkt i konkurransen når det viser seg at vilkårene for avvisning er oppfylt.

(3) Oppdragsgiver skal snarest mulig gi leverandøren en skriftlig meddelelse om avvisningen. Meddelelsen skal inneholde en kort begrunnelse.

Kapittel 20. Avslutning av konkurransen

§ 20-1. *Meddelelse om valg av leverandør og begrunnelse*

(1) Oppdragsgiver skal skriftlig og samtidig gi berørte leverandører en meddelelse om valget av leverandør før kontrakten inngås. Oppdragsgiver skal gi en begrunnelse for valget og angi karensperioden i meddelelsen.

(2) Begrunnelsen skal inneholde navnet på den valgte leverandøren og en redegjørelse for det valgte tilbudets egenskaper og relative fordeler i samsvar med tildelingskriteriene.

(3) Oppdragsgiver kan unnta visse opplysninger fra begrunnelsen dersom utsendelse vil

a) hindre håndhevelse av regler eller på annen måte være i strid med offentlige interesser,
b) skade bestemte offentlige eller private virksomheters legitime økonomiske interesser eller
c) skade konkurransen mellom leverandørene.

(4) Dersom oppdragsgiver finner at beslutningen om valg av leverandør er i strid med reglene i denne forskriften, kan beslutningen omgjøres frem til kontrakten er inngått.

(5) Kontrakten eller rammeavtalen anses inngått når begge parter har signert kontrakten eller rammeavtalen.

§ 20-2. *Karensperiode før inngåelse av kontrakt*

(1) Oppdragsgiver kan tidligst inngå kontrakt eller rammeavtale etter utløpet av en karensperiode fastsatt av oppdragsgiver. Karensperioden skal være minst 10 dager regnet fra dagen etter at meddelelsen om valget av leverandør er sendt. Dersom oppdragsgiver har gjort unntak fra kravet om bruk av elektronisk kommunikasjon, skal karensperioden være minst 15 dager.

(2) Kravet om karensperiode gjelder ikke

a) når oppdragsgiver ikke har plikt til å kunngjøre konkurranse, jf. §§ 9-2 og 9-3,

b) når den valgte leverandøren er den eneste berørte leverandøren,
c) ved tildeling av kontrakter under en rammeavtale eller
d) ved tildeling av kontrakter under en dynamisk innkjøpsordning.

§ 20-3. *Suspensjon av oppdragsgivers adgang til å inngå kontrakt*

(1) Ved begjæring om midlertidig forføyning etter oppdragsgivers valg av leverandør suspenderes oppdragsgivers adgang til å inngå kontrakt

c) når oppdragsgiver har fastsatt en karensperiode etter § 20-2 første ledd og begjæringen er fremsatt innen utløpet av karensperioden, eller
d) når oppdragsgiver har publisert en intensjonskunngjøring etter § 17-5 og begjæringen er fremsatt innen ti dager regnet fra dagen etter datoen for kunngjøringen.

(2) Suspensjonen inntrer når begjæringen er forkynt for saksøkte. Saksøkte informeres om suspensjonsvirkningen ved forkynnelsen.

(3) Tingretten skal samtidig som begjæringen sendes til forkynnelse, beramme muntlig forhandling til behandling av begjæringen. Partene kan samtykke i at behandlingen i stedet skal være skriftlig.

(4) Suspensjonen varer inntil tingretten har tatt stilling til begjæringen. Suspensjonen opphører likevel tidligst ved utløpet av karensperioden eller etter ti dager regnet fra dagen etter datoen for intensjonskunngjøringen.

(5) Det inntrer ikke suspensjon ved anke over tingrettens avgjørelse.

§ 20-4. *Avlysning av konkurransen*

(1) Oppdragsgiver kan avlyse konkurransen med øyeblikkelig virkning dersom det foreligger en saklig grunn.

(2) Oppdragsgiver skal snarest mulig gi leverandørene en skriftlig meddelelse om avlysningen. Meddelelsen skal inneholde en kort begrunnelse og eventuelle opplysninger om at han vil gjennomføre en ny konkurranse om den samme anskaffelsen.

Kapittel 21. Anskaffelsesprotokoll og dokumentasjonsplikt

§ 21-1. *Anskaffelsesprotokoll*

(1) Oppdragsgiver skal fortløpende føre protokoll for gjennomføringen av anskaffelsen.

(2) Protokollen skal inneholde følgende opplysninger i den utstrekning de er relevante:

a) oppdragsgivers navn og adresse,
b) en beskrivelse av hvilken ytelse som skal anskaffes, og den anslåtte verdien av anskaffelsen,
c) begrunnelsen for å bruke konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring eller anskaffelse uten konkurranse,
d) begrunnelsen for at oppdragsgiver har benyttet unntak fra kravet om bruk av elektronisk kommunikasjon ved mottak av tilbud,

e) navn på alle leverandører som har levert forespørsel om å delta i konkurransen,
f) navn på alle leverandører som er valgt ut i en konkurranse hvor det settes en grense for antallet deltakere, og begrunnelsen for utvelgelsen,
g) navn på alle leverandører som har levert tilbud,
h) navn på alle leverandører som er avvist, og begrunnelsen for å avvise deres forespørsel om å delta i konkurransen eller deres tilbud,
i) navn på alle leverandører som har fått sitt tilbud forkastet, og begrunnelsen for reduksjonen,
j) tilfeller av inhabilitet og eventuelle avhjelpende tiltak,
k) navn på den valgte leverandøren, begrunnelsen for valget og kontraktens verdi,
l) hvilke deler av kontrakten den valgte leverandøren planlegger at underleverandører skal utføre, og underleverandørenes navn, forutsatt at opplysningene er kjent,
m) begrunnelsen for at oppdragsgiver avlyser konkurransen og
n) andre vesentlige forhold eller vesentlige beslutninger.

(3) Ved tildeling av kontrakter under rammeavtaler gjelder plikten til å føre protokoll bare når oppdragsgiver gjenåpner konkurransen.

§ 21-2. *Dokumentasjonsplikt*

(1) Oppdragsgiver skal dokumentere gjennomføringen av anskaffelsen.

(2) Oppdragsgiver skal oppbevare dokumentasjon som er tilstrekkelig til å begrunne alle beslutninger i anskaffelsesprosessen, i minst tre år fra tidspunktet for tildeling av kontrakt. Dette gjelder også beslutninger om å benytte unntak fra reglene i anskaffelsesloven eller denne forskrift.

(3) Oppdragsgiver skal oppbevare kontrakten gjennom hele kontraktsperioden.

§ 21-3. *Innsyn i kontrakten*

(1) Oppdragsgiver skal gi innsyn i kontrakten for vare- og tjenestekontrakter med en verdi på minst [1 mill euro] ekskl. mva. og for bygge- og anleggskontrakter med en verdi på minst [10 mill euro] ekskl. mva.

(2) Innsyn i spesifikke dokumenter eller opplysninger kan likevel avslås i det omfang og på de vilkår det gjelder unntak fra innsynsretten i offentleglova. Der slike unntaksbestemmelser ikke kommer direkte til anvendelse, gjelder disse bestemmelsene tilsvarende.

Kapittel 22. Rammeavtaler, innovasjonspartnerskap og dynamiske innkjøpsordninger

Rammeavtaler

§ 22-1. *Rammeavtaler*

(1) Oppdragsgiver skal følge reglene i denne forskriften ved inngåelse av rammeavtaler.

(2) Oppdragsgiver skal tildele kontrakter under en rammeavtale på grunnlag av objektive regler som sikrer likebehandling av leverandørene. Reglene skal være angitt i konkurransegrunnlaget.

(3) Dersom reglene for tildeling av kontrakter innebærer at oppdragsgiver skal gjenåpne konkurransen, skal oppdragsgiver

a) fastsette en tilstrekkelig frist for mottak av tilbud og
b) tildele kontrakten til leverandøren som har gitt det beste tilbudet på grunnlag av tildelingskriteriene i konkurransegrunnlaget for rammeavtalen.

(4) Oppdragsgiver kan ikke inngå rammeavtaler for mer enn åtte år, med mindre det foreligger særlige forhold, for eksempel knyttet til leveransens karakter.

(5) Oppdragsgiver skal ikke misbruke rammeavtaler for å hindre, begrense eller vri konkurransen.

Innovasjonspartnerskap

§ 22-2. *Innovasjonspartnerskap*

(1) Oppdragsgiver kan inngå et innovasjonspartnerskap for å utvikle og anskaffe innovative varer, tjenester eller bygge- og anleggsarbeider. Oppdragsgiver skal i så fall bruke konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring.

(2) Oppdragsgiver kan inngå innovasjonspartnerskap med en partner eller flere partnere som gjennomfører separate forsknings- eller utviklingsaktiviteter.

(3) Oppdragsgiver kan anskaffe de utviklede varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene bare når de oppfyller de avtalte ytelsesmålene og ikke overstiger de avtalte maksimumskostnadene.

(4) Innovasjonspartnerskapet skal sette delmål for forsknings- og innovasjonsprosessen som partneren eller partnerne skal oppfylle.

(5) Innovasjonspartnerskapet skal struktureres i faser etter rekkefølgen av trinnene i forsknings- og innovasjonsprosessen. Prosessen kan inkludere produksjonen av varene, utførelsen av tjenestene eller ferdigstillelsen av bygge- og anleggsarbeidene.

(6) Oppdragsgiver skal sørge for at innovasjonspartnerskapets struktur, og særlig varigheten og verdien av dets faser, reflekterer graden av innovasjon i den foreslåtte løsningen og rekkefølgen av forsknings- og utviklingsaktivitetene som er nødvendige for å utvikle en innovativ løsning som foreløpig ikke er tilgjengelig på markedet. Den anslåtte verdien av varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene som oppdragsgiver skal anskaffe, skal stå i forhold til investeringene som er nødvendige for å utvikle dem.

(7) Etter hvert trinn i prosessen kan oppdragsgiver avslutte innovasjonspartnerskapet eller redusere antallet partnere ved å si opp individuelle kontrakter på grunnlag av de avtalte delmålene. Dette gjelder bare når oppdragsgiver har forbeholdt seg denne retten og angitt vilkårene for å benytte den i anskaffelsesdokumentene.

(8) I et innovasjonspartnerskap med flere partnere kan oppdragsgiver ikke uten samtykke gi øvrige partnere tilgang til løsninger eller andre fortrolige opplysninger som en partner har gitt innenfor rammene av partnerskapet. Et samtykke skal gjelde de bestemte opplysningene som oppdragsgiver planlegger å gi tilgang til.

(9) Oppdragsgiver skal betale vederlag i passende avdrag til partneren eller partnerne i innovasjonspartnerskapet.

Dynamiske innkjøpsordninger

§ 22-3. *Generelle regler om dynamiske innkjøpsordninger*

(1) Oppdragsgiver kan bruke en dynamisk innkjøpsordning til å anskaffe ytelser som ikke trenger særlige tilpasninger for å oppfylle hans krav, for eksempel hyllevarer.

(2) Alle leverandører skal gis mulighet til å søke om opptak i ordningen under hele dens varighet.

(3) Oppdragsgiver skal gjennomføre ordningen som en fullt ut elektronisk prosess. All kommunikasjon skal skje ved bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler.

(4) Ordningen kan deles inn i kategorier som er objektivt definert på grunnlag av egenskapene ved anskaffelsene som skal gjennomføres innenfor den enkelte kategori. Slike egenskaper kan blant annet være den maksimalt tillatte størrelsen på kontraktene eller det geografiske området hvor kontraktene skal utføres.

(5) Oppdragsgiver kan ikke kreve gebyr fra leverandørene for søknad om opptak i eller gjennomføring av ordningen.

§ 22-4. *Etablering av en dynamisk innkjøpsordning*

(1) Ved etablering av en dynamisk innkjøpsordning skal oppdragsgiver bruke begrenset anbudskonkurranse.

(2) Oppdragsgiver skal kunngjøre etableringen av ordningen etter reglene i § 17-1.

(3) Oppdragsgiver skal angi ordningens varighet i kunngjøringen. Oppdragsgiver skal kunngjøre endringer i ordningens varighet

a) ved en kunngjøring som nevnt i annet ledd dersom ordningen ikke avsluttes, eller
b) ved en kunngjøring av kontraktsinngåelse, jf. § 17-6, dersom ordningen avsluttes.

(4) Oppdragsgiver skal gi gratis, direkte og ubegrenset elektronisk tilgang til konkurransegrunnlaget etter reglene i § 8-3 under hele ordningens varighet. Konkurransegrunnlaget skal inneholde følgende opplysninger:

a) hvilke ytelser og den anslåtte mengden oppdragsgiver planlegger å anskaffe,
b) eventuelle kategorier ordningen er delt inn i, egenskapene som definerer dem, og hvilke kvalifikasjonskrav som gjelder for hver enkelt kategori, og
c) andre opplysninger av betydning, inkludert hvordan ordningen virker, hvilket elektronisk utstyr som brukes, og tekniske ordninger og spesfikasjoner for tilkopling.

§ 22-5. *Opptak i en dynamisk innkjøpsordning*

(1) Alle leverandører som oppfyller kvalifikasjonskravene, skal tas opp i den dynamiske innkjøpsordningen. Oppdragsgiver kan ikke sette grenser for antallet leverandører som vil bli tatt opp i ordningen.

(2) Oppdragsgiver skal fastsette en frist for mottak av søknader om opptak i ordningen før han sender invitasjonene til å gi tilbud på den første anskaffelsen under ordningen. Fristen skal være minst 30 dager regner fra den dagen oppdragsgiver sender den alminnelige kunngjøringen til TED-databasen eller invitasjonen til å bekrefte interesse. Det gjelder ingen frist for mottak av søknader etter at oppdragsgiver har sendt invitasjonen til å gi tilbud på den første anskaffelsen.

(3) Oppdragsgiver skal kontrollere om leverandøren oppfyller kvalifikasjonskravene, senest 10 virkedager etter mottak av søknaden om opptak i ordningen. Fristen forlenges til 15 virkedager i særlig begrunnede tilfeller, særlig når det er nødvendig for å vurdere supplerende dokumentasjon eller på annen måte kontrollere om leverandøren oppfyller kvalifikasjonskravene.

(4) Oppdragsgiver kan i anskaffelsesdokumentene fastsette en lengre frist enn angitt i tredje ledd for å vurdere søknader som mottas før han sender ut den første invitasjonen til å gi tilbud under ordningen.

(5) Oppdragsgiver skal snarest mulig informere leverandørene om de er tatt opp i ordningen.

§ 22-6. *Anskaffelser under en dynamisk innkjøpsordning*

(1) For hver anskaffelse under den dynamiske innkjøpsordningen skal oppdragsgiver invitere alle leverandører som er tatt opp i ordningen, til å gi tilbud, jf. § 18-2. Dersom ordningen er delt inn i kategorier, skal oppdragsgiver bare invitere leverandørene som er tatt opp i den kategorien som anskaffelsen gjelder.

(2) Oppdragsgiver kan ikke sende invitasjonen til å gi tilbud på den første anskaffelsen før han har vurdert søknadene om opptak i ordningen som han har mottatt innen fristen i § 22-5 annet ledd.

(3) Fristen for mottak av tilbud skal være minst 10 dager fra den dagen invitasjonen ble sendt. Oppdragsgiver kan fastsette en kortere frist i samarbeid med leverandørene som er tatt opp i ordningen, etter reglene i § 10-3 annet ledd.

(4) Oppdragsgiver skal velge tilbud på grunnlag av tildelingskriteriene i kunngjøringen eller invitasjonen til å bekrefte interesse. Tildelingskriteriene kan presiseres i invitasjonen til å gi tilbud.

(5) Oppdragsgiver skal kunngjøre inngåelsen av kontrakten etter reglene i § 17-6 tredje ledd.

(6) Oppdragsgiver kan på et hvilket som helst tidspunkt kreve at leverandørene som er tatt opp i ordningen, leverer en oppdatert egenerklæring, jf. forskrift om offentlige anskaffelser § 12-11, senest etter fem virkedager. Reglene i forskrift om offentlige anskaffelser § 12-11 sjette til niende ledd gjelder under hele ordningens varighet.

Kapittel 23. Elektroniske verktøy

Elektroniske kataloger

§ 23-1. *Elektroniske kataloger*

(1) Oppdragsgiver kan kreve eller tillate at leverandørene gir tilbud i form av en elektronisk katalog, eller at tilbudet omfatter en elektronisk katalog. Tilbud som gis i form av en elektronisk katalog, kan ledsages av andre dokumenter som gjør tilbudet fullstendig.

(2) Oppdragsgiver skal angi i kunngjøringen eller invitasjonen til å bekrefte interesse om leverandørene skal eller kan gi tilbud i form av elektroniske kataloger. Oppdragsgiver skal gi alle nødvendige opplysninger om format, hvilket elektronisk utstyr som brukes, og tekniske ordninger og spesifikasjoner for tilkopling i anskaffelsesdokumentene, jf. §§ 16-2 og 16-5.

(3) Dersom oppdragsgiver har inngått en rammeavtale med flere leverandører etter en konkurranse hvor tilbudene er gitt i form av elektroniske kataloger, kan han beslutte at gjenåpningen av konkurransen om en bestemt kontrakt skal skje på grunnlag av oppdaterte kataloger. Oppdragsgiver skal i så fall

a) invitere leverandørene til å levere katalogene på nytt, slik at de er tilpasset kravene til den bestemte kontrakten; eller
b) informere leverandørene om at han har til hensikt å bruke opplysninger som er relevante for den bestemte kontrakten, i de allerede mottatte katalogene. Denne fremgangsmåten kan oppdragsgiver bruke bare når han har opplyst om den i anskaffelsesdokumentene for rammeavtalen.

(4) Dersom oppdragsgiver gjenåpner konkurransen om en bestemt kontrakt etter tredje ledd bokstav b, skal han informere leverandørene om dato og klokkeslett for når han vil hente ut opplysningene, og gi leverandørene mulighet til å avvise en slik uthenting. Før tildeling av kontrakt skal oppdragsgiver fremlegge opplysningene for den enkelte leverandør og gi ham mulighet til å bekrefte eller avkrefte at tilbudet, basert på disse opplysningene, ikke inneholder feil.

(5) Dersom oppdragsgiver har etablert en dynamisk innkjøpsordning, kan han kreve at leverandørene gir tilbud på en bestemt kontrakt i form av en elektronisk katalog. Oppdragsgiver kan også inngå kontrakt etter reglene i tredje ledd bokstav b og fjerde ledd dersom søknaden om opptak i den dynamiske innkjøpsordningen inneholder en elektronisk katalog som oppfyller spesifikasjonene for katalogen og er levert i det formatet oppdragsgiver har fastsatt. Når oppdragsgiver informerer leverandørene om at han vil inngå kontrakt etter reglene i tredje ledd bokstav b, skal de ferdigstille katalogene.

Elektroniske auksjoner

§ 23-2. *Generelle regler om elektroniske auksjoner*

(1) Ved åpen anbudskonkurranse, begrenset anbudskonkurranse og konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring kan oppdragsgiver avholde en elektronisk auksjon før tildeling av kontrakt. Dette gjelder bare når

innholdet i konkurransegrunnlaget, særlig kravsspesifikasjonene, kan fastsettes nøyaktig og kvantifiseres.

(2) Oppdragsgiver kan ikke avholde en elektronisk auksjon ved anskaffelser av tjenester eller bygge- og anleggsarbeider som omfatter intellektuell innsats som gjør at tilbudene ikke kan rangeres med automatiske evalueringsmetoder.

(3) Oppdragsgiver kan avholde en elektronisk auksjon ved gjenåpning av konkurransen under en rammeavtale, og ved tildeling av kontrakter under en dynamisk innkjøpsordning.

§ 23-3. *Forberedelse av en elektronisk auksjon*

(1) Oppdragsgiver skal strukturere den elektroniske auksjonen som en elektronisk prosess hvor leverandørene gjentagende tilbyr lavere priser eller lavere verdier av kvantifiserbare elementer i tilbudet.

(2) Auksjonen skal baseres på

a) pris alene dersom oppdragsgiver skal velge tilbud på grunnlag av laveste pris, eller
b) pris, verdier av kvantifiserbare elementer i tilbudet eller en kombinasjon av pris og slike verdier dersom oppdragsgiver skal velge tilbud på grunnlag av laveste kostnad eller beste forhold mellom pris og kvalitet.

(3) Dersom oppdragsgiver skal avholde en elektronisk auksjon, skal han angi dette i kunngjøringen eller invitasjonen til å bekrefte interesse. Anskaffelsesdokumentene skal minst inneholde følgende opplysninger:

a) elementene hvis verdier er gjenstand for elektronisk auksjon, kvantifisert og uttrykt i tall eller prosentdeler,
b) eventuelle begrensninger på verdiene som leverandørene kan tilby, slik de fremgår av kravspesifikasjonene,
c) hvilke opplysninger oppdragsgiver vil gi leverandørene under gjennomføringen av auksjonen, og eventuelt når de vil motta disse opplysningene,
d) relevante opplysninger om auksjonsprosessen, inkludert hvordan auksjonen skal avsluttes,
e) vilkårene for tilbudsgivningen, særlig eventuelle krav til minste tillatte forskjeller mellom tilbudene, og
f) relevante opplysninger om det elektroniske utstyret som leverandørene skal benytte, og tekniske ordninger og spesifikasjoner for tilkopling.

(4) Før oppdragsgiver gjennomfører auksjonen, skal han evaluere tilbudene i henhold til tildelingskriteriene og deres angitte vekt.

§ 23-4. *Gjennomføring av en elektronisk auksjon*

(1) Oppdragsgiver skal samtidig invitere alle leverandører som ikke er avvist, til å delta i den elektroniske auksjonen.

(2) Invitasjonen skal inneholde følgende opplysninger:

a) en evaluering av leverandørens tilbud, jf. § 23-3 fjerde ledd;

b) den matematiske formelen som skal brukes til å rangere tilbudene automatisk på grunnlag av de nye prisene eller verdiene som leverandørene tilbyr. Dersom oppdragsgiver skal velge tilbud på grunnlag av laveste kostnad eller beste forhold mellom pris og kvalitet, skal formelen inneholde tildelingskriterienes vekt. Når vekten er angitt innenfor et område med et passende maksimalt utslag, skal oppdragsgiver fastsette en bestemt verdi. Dersom oppdragsgiver tillater alternative tilbud, skal han angi en egen formel for hvert alternative tilbud; og
c) alle relevante opplysninger for individuell tilkopling, samt dato og klokkeslett for auksjonen.

(3) Auksjonen kan tidligst begynne to virkedager etter at oppdragsgiver sender invitasjonen.

(4) Auksjonen kan foregå i flere faser. I hver fase skal oppdragsgiver umiddelbart gi leverandørene tilstrekkelige opplysninger til at de til enhver tid kan fastslå sin respektive rangering. Oppdragsgiver kan gi opplysninger om tilbudte priser eller verdier dersom dette er angitt i konkurransegrunnlaget. Under auksjonen kan oppdragsgiver også opplyse om antallet gjenværende deltakere, men ikke deres identitet.

§ 23-5. *Avslutning av en elektronisk auksjon*

(1) Oppdragsgiver skal avslutte den elektroniske auksjonen på en eller flere av følgende måter:

a) den dagen og på det klokkeslettet som er angitt i konkurransegrunnlaget,
b) når oppdragsgiver ikke mottar nye priser eller verdier som oppfyller kravene til minste tillatte forskjeller mellom tilbudene, innen fristen som oppdragsgiver har satt for hvor lang tid som skal gå fra mottak av den sist tilbudte prisen eller verdien til auksjonen vil bli avsluttet, eller
c) når det angitte antallet faser er gjennomført.

(2) Dersom oppdragsgiver vil avslutte auksjonen etter første ledd bokstav c, eventuelt kombinert med bokstav b, skal invitasjonen til å delta i auksjonen inneholde en tidsplan for hver fase.

(3) Etter at auksjonen er avsluttet, skal oppdragsgiver velge tilbud på grunnlag av resultatet av auksjonen etter reglene i § 14-1.

Kapittel 24. Endringer i kontrakten og oppsigelse

Endringer i kontrakten

§ 24-1. *Endringsklausuler*

Oppdragsgiver kan fastsette endringsklausuler i en kontrakt eller rammeavtale, for eksempel en prisindeksklausul eller opsjon. Det skal fremgå klart av klausulen hvilke endringer som kan foretas, i hvilket omfang og på hvilke vilkår. Den kan ikke åpne for at anskaffelsens overordnede karakter blir endret. Oppdragsgiver skal angi endringsklausuler i anskaffelsesdokumentene.

§ 24-2. ***Endringer som ikke er tillatt***

(1) Oppdragsgiver kan ikke foreta vesentlige endringer i en kontrakt eller rammeavtale uten å gjennomføre en ny konkurranse etter reglene i denne forskriften.

(2) En endring er vesentlig dersom den fører til at innholdet i kontrakten eller rammeavtalen blir avgjørende forskjellig fra den opprinnelige kontrakten eller rammeavtalen. Endringen er vesentlig dersom den

a) gjelder nye betingelser som, hvis de hadde vært en del av den opprinnelige konkurransen, ville ha ført til at andre leverandører potensielt kunne ha deltatt, eller at oppdragsgiver kunne tildelt kontrakten eller rammeavtalen til en annen leverandør,
b) endrer kontraktens eller rammeavtalens økonomiske balanse til fordel for leverandøren,
c) utvider kontraktens eller rammeavtalens omfang betydelig eller
d) gjelder skifte av leverandør i andre tilfeller enn dem som er nevnt i § 24-3 første ledd bokstav d.

§ 24-3. ***Endringer som er tillatt***

(1) En endring er ikke vesentlig etter § 24-2 og kan foretas uten at oppdragsgiver må gjennomføre en ny konkurranse etter reglene i denne forskriften, dersom den

a) foretas etter en endringsklausul som nevnt i § 24-1;
b) gjelder nødvendige tilleggsleveranser som, uavhengig av deres verdi, ikke inngikk i den opprinnelige kontrakten. Dette gjelder bare når et skifte av leverandør
    1. ikke kan skje av tekniske eller økonomiske grunner, for eksempel fordi tilleggsleveransene må kunne erstatte eller være kompatible med eksisterende utstyr, software, tjenester eller installasjoner som ble anskaffet ved den opprinnelige kontrakten, og
    2. vil føre til betydelige vanskeligheter eller vesentlige ekstrakostnader for oppdragsgiver;
c) er nødvendig som følge av omstendigheter som en aktsom oppdragsgiver ikke kunne forutse. Dette gjelder bare når anskaffelsens overordnede karakter ikke blir endret;
d) gjelder skifte av leverandør ved at en ny leverandør helt eller delvis trer inn i den eksisterende leverandørens rettigheter og plikter som følge av en omstrukturering, for eksempel ved overtakelse, fusjon, oppkjøp eller konkurs. Dette gjelder bare når den nye leverandøren oppfyller de opprinnelige kvalifikasjonskravene, det ikke foretas andre vesentlige endringer i kontrakten og skiftet av leverandør ikke skjer for å omgå denne forskriften.

Oppdragsgiver skal kunngjøre endringer som nevnt i bokstav b og c etter reglene § 17-1.

(2) Uavhengig av om en endring er vesentlig etter § 24-2, kan oppdragsgiver foreta endringer i en kontrakt eller rammeavtale uten å gjennomføre en ny konkurranse

etter reglene i denne forskriften dersom prisøkningen som følge av endringen ikke overstiger

a) terskelverdiene i § 4-3 og
b) 10 prosent av den opprinnelige kontraktsverdien for vare- og tjenestekontrakter eller 15 prosent av den opprinnelige kontraktsverdien for bygge- og anleggskontrakter.

Dette gjelder bare når anskaffelsens overordnede karakter ikke blir endret. Dersom det foretas flere endringer etter hverandre, skal prisøkningen beregnes på grunnlag av den samlede prisøkningen som følge av alle endringene.

(3) Dersom kontrakten inneholder en prisindeksklausul, skal prisøkningen som følge av endringer etter annet ledd beregnes med utgangspunkt i den justerte prisen.

Oppsigelse

§ 24-4. *Oppsigelse i særlige tilfeller*

Oppdragsgiver kan si opp en kontrakt dersom

a) det er foretatt vesentlige endringer i kontrakten som krever at oppdragsgiver gjennomfører en ny konkurranse, jf. § 24-2,
b) leverandøren på tidspunktet for tildeling av kontrakten var i en situasjon som nevnt i § 19-2 annet ledd eller
c) EFTA-domstolen har slått fast at oppdragsgiver har begått et brudd på EØS-avtalen som innebærer at oppdragsgiver ikke skulle ha inngått kontrakten med den valgte leverandøren.

Kapittel 25. Samordnede innkjøp

§ 25-1. *Innkjøpssentraler*

(1) Oppdragsgiver kan anskaffe

a) varer og tjenester fra innkjøpssentraler eller
b) varer, tjenester og bygge- og anleggsarbeider gjennom innkjøpssentraler. Dette kan skje ved at oppdragsgiver bruker kontrakter eller rammeavtaler inngått eller dynamiske innkjøpsordninger etablert av en innkjøpssentral. Oppdragsgiver skal i så fall være identifisert i kunngjøringen.

(2) En oppdragsgiver som har anskaffet ytelser fra eller gjennom en innkjøpssentral, anses å ha overholdt reglene i denne forskriften. Oppdragsgiver er likevel ansvarlig for å overholde reglene for de deler av anskaffelsen som han selv gjennomfører, inkludert tildeling av kontrakt under innkjøpssentralens rammeavtale eller dynamiske innkjøpsordning.

(3) En innkjøpssentral skal bruke elektroniske kommunikasjonsmidler ved gjennomføringen av alle konkurranser.

(4) Oppdragsgiver kan tildele kontrakter om sentraliserte innkjøpsaktiviteter til en innkjøpssentral uten å følge reglene i denne forskriften. Slike kontrakter kan også inkludere tilknyttede innkjøpstjenester.

§ 25-2. ***Anskaffelser som gjennomføres i fellesskap***

(1) Oppdragsgivere kan gjennomføre anskaffelser i fellesskap.

(2) Når oppdragsgivere gjennomfører anskaffelser i fellesskap i alle oppdragsgivernes navn, er de felles ansvarlig for å overholde reglene i denne forskriften. Dette gjelder også når en av oppdragsgiverne gjennomfører anskaffelsen på vegne av de andre oppdragsgiverne.

(3) Når oppdragsgivere gjennomfører bare deler av anskaffelsen i fellesskap, er de felles ansvarlig for å overholde reglene i denne forskriften bare for delene som de gjennomfører i fellesskap. Hver oppdragsgiver er ansvarlig for å overholde reglene for delene som de gjennomfører på egne vegne.

§ 25-3. ***Samordnede innkjøp med oppdragsgivere fra andre EØS-stater***

(1) Oppdragsgiver kan anskaffe ytelser fra eller gjennom en innkjøpssentral i en annen EØS-stat etter reglene i § 25-1. Innkjøpssentralen skal gjennomføre sine anskaffelser etter reglene i den staten hvor sentralen er lokalisert. Disse reglene skal også gjelde dersom oppdragsgiver selv tildeler kontrakt under en rammeavtale eller en dynamisk innkjøpsordning.

(2) Oppdragsgivere fra forskjellige EØS-stater kan i fellesskap inngå en kontrakt eller rammeavtale eller etablere en dynamisk innkjøpsordning. De kan også i fellesskap tildele kontrakter under en rammeavtale eller en dynamisk innkjøpsordning.

(3) Med mindre annet følger av en internasjonal avtale, skal oppdragsgivere som foretar en anskaffelse i fellesskap etter annet ledd, inngå en avtale som fastsetter

a) oppdragsgivernes ansvarsområder og hvilke nasjonale regler som skal gjelde. Oppdragsgiverne kan fordele ansvaret til en eller flere av oppdragsgiverne og velge reglene i en EØS-stat hvor minst en av oppdragsgiverne er lokalisert. Fordelingen skal angis i anskaffelsesdokumentene; og
b) den interne organiseringen av anskaffelsen, inkludert gjennomføringen av konkurransen, fordelingen av varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene som skal anskaffes, og inngåelsen av kontrakter.

(4) Oppdragsgiver anses å ha overholdt reglene i denne forskriften når han foretar en anskaffelse fra en oppdragsgiver som er ansvarlig for gjennomføringen av anskaffelsen etter tredje ledd.

(5) Når oppdragsgivere fra forskjellige EØS-stater har etablert en juridisk enhet som skal gjennomføre felles anskaffelser for oppdragsgiverne, kan de begrense samarbeidet til en bestemt periode, visse typer kontrakter eller til en eller flere bestemte kontrakter. Samarbeidet kan også gjelde for en ubestemt periode dersom dette er fastsatt i stiftelsesdokumentet. Følgende regler skal gjelde når den juridiske enheten gjennomfører anskaffelser:

a) reglene i EØS-staten hvor enheten er lokalisert, eller
b) reglene i EØS-staten hvor enheten utfører sine aktiviteter.

Det kompetente organet under den juridiske enheten skal beslutte hvilke nasjonale regler som skal gjelde.

(6) Oppdragsgiver skal ikke bruke fremgangsmåtene i denne bestemmelsen for å unngå at nasjonale regler i lov eller forskrift skal gjelde.

Kapittel 26. Sanksjoner ved ulovlige direkte anskaffelser mv.

§ 26-1. *Søksmål om å kjenne kontrakten uten virkning*

§ 26-2. *Søksmål om å avkorte kontrakten eller ilegge oppdragsgiver overtredelsesgebyr*

§ 26-3. *Tidsfrister ved søksmål etter § 26-1 og § 26-2*

Del IV. Plan- og designkonkurranser

Kapittel 27. Plan og designkonkurranser

§ 27-1. *Definisjon*

En plan- og designkonkurranse er en anskaffelsesprosedyre som gjør det mulig for oppdragsgiver å få utarbeidet en plan eller en design gjennom en konkurranse der en jury kårer en eller flere vinnere. Oppdragsgiver kan gjennomføre en plan- og designkonkurranse:

a) som en del av en anskaffelsesprosedyre som skal lede til tildelingen av en tjenestekontrakt med eller uten premier og utbetalinger til deltakerne, eller
b) utelukkende med premier og utbetalinger til deltakerne. Oppdragsgiver kan i så fall eventuelt inngå en etterfølgende tjenestekontrakt etter reglene i § 9-2 første ledd bokstav c eller § 9-3 bokstav g.

§ 27-2. *Kunngjøring*

(1) Oppdragsgiver skal kunngjøre en plan- og designkonkurranse i Doffin i samsvar med § 17-1.

(2) Dersom oppdragsgiver planlegger å tildele en etterfølgende tjenestekontrakt etter reglene i § 9-2 første ledd bokstav c eller § 9-3 bokstav g, skal han angi dette i kunngjøringen.

(3) Oppdragsgiver skal kunngjøre resultatene av en plan- og designkonkurranse etter reglene i § 17-6.

§ 27-3. *Organiseringen av plan- og designkonkurranser og utvelgelsen av deltakere*

(1) Ved gjennomføring av en plan- og designkonkurranse gjelder reglene i kapittel 16, §§ 12-3 og 12-5 tilsvarende.

(2) Dersom oppdragsgiver begrenser antallet deltakere i en plan- og designkonkurranse, skal han fastsette klare og ikke-diskriminerende

utvelgelseskriterier. Antallet deltakere som oppdragsgiver velger ut, skal være tilstrekkelig til å sikre reell konkurranse.

(3) Oppdragsgiver skal angi kriterier for juryens valg av vinner eller vinnere i kunngjøringen.

§ 27-4. *Juryen*

(1) Juryen skal utelukkende bestå av fysiske personer som er uavhengige av deltakerne i konkurransen. Dersom oppdragsgiver krever at deltakerne har særskilte faglige kvalifikasjoner, skal minst en tredjedel av medlemmene i juryen ha tilsvarende kvalifikasjoner.

(2) Juryen skal foreta selvstendige og uavhengige vurderinger.

(3) Deltakerne skal levere sine planer og prosjekter anonymt. Anonymiteten skal bevares frem til juryens beslutning eller uttalelse foreligger.

(4) Juryen skal evaluere planene og prosjektene i henhold til kriteriene angitt i kunngjøringen. Juryen skal dokumentere evalueringen i en protokoll som alle medlemmene skal signere. Protokollen skal inneholde juryens merknader og eventuelle spørsmål som krever klargjøring. Spørsmålene kan gjelde alle sider ved prosjektene.

(5) Juryen kan be deltakerne om å svare på spørsmålene angitt i protokollen. Det skal føres et fullstendig referat av kommunikasjonen mellom medlemmene i juryen og deltakerne.

§ 27-5. *Sanksjoner ved ulovlige direkte anskaffelser*

For plan- og designkonkurranser gjelder reglene i kapittel 26 tilsvarende for forhold som nevnt i § 26-1 *[om ulovlige direkte anskaffelser]*.

Del V. Avsluttende bestemmelser

Kapittel 28. Avsluttende bestemmelser

§ 28-1. *Verneting for anskaffelser i oljesektoren mv.*

Søksmål om brudd på denne forskriften reises for Stavanger tingrett når oppdragsgiver utøver aktiviteter som definert i § 1-9.

§ 28-2. *Ikraftsetting*

Forskriften gjelder fra den tid departementet bestemmer. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 7. april 2006 nr. 403 om innkjøpsregler i forsyningssektorene.

§ 28-3. *Overgangsregler*

Forskriften gjelder for anskaffelser hvor oppdragsgiver kunngjør konkurransen etter forskriftens ikraftsetting. For anskaffelser hvor oppdragsgiver ikke kunngjør konkurransen, gjelder forskriften dersom kontrakten inngås etter forskriftens ikraftsetting.

Vedlegg 1. Liste over prosedyrer som nevnt i § 1-2 fjerde ledd

En rettighet som er tildelt i samsvar med en av følgende prosedyrer, utgjør ikke en enerett eller særrett som definert i § 1-2 fjerde ledd:

a) anskaffelsesprosedyrer med forutgående kunngjøring av konkurransen som gjennomføres i samsvar med
   a. denne forskriften
   b. forskrift om offentlige anskaffelser
   c. forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser
   d. forskrift om konsesjonskontrakter

b) utstedelse av tillatelse til å drive naturgassfasiliteter i samsvar med prosedyren i direktiv 2009/73/EF artikkel 4

c) tillatelse eller oppfordring til å gi tilbud på nye kraftverk i samsvar med direktiv 2009/72/EF

d) utstedelse av tillatelse til å levere posttjenester med eller uten enerett i samsvar med prosedyrene i direktiv 97/67/EF artikkel 9

e) utstedelse av tillatelse til å utføre aktiviteter vedrørende utnyttelse av hydrokarbon i samsvar med direktiv 94/22/EF

f) offentlige tjenestekontrakter som definert i forordning nr. 1370/2007 med sikte på offentlig persontransport med buss, sporvogn, jernbane eller t-bane som tildelt på grunnlag av en konkurranse i samsvar med forordningens artikkel 5 nr. 3, forutsatt at fristen er i samsvar med forordningens artikkel 4 nr. 3 eller 4

Vedlegg 2. Bygge- og anleggsarbeider

Ved motstrid mellom CPV og NACE gjelder CPV-klassifikasjonen.

NACE Rev. 1[2]				CPV-kode
HOVEDAVDELING F			BYGGE- OG ANLEGGSVIRKSOMHET	
Hovedgruppe	Gruppe	Undergruppe	Beskrivelse	
45			Bygge- og anleggsvirksomhet	45000000
	45,1		Forberedende anleggsarbeid	45100000
		45,11	Nedrivning av bygninger og jordarbeid	45110000

[2] Rådsforordning (EØF) nr. 3037/90 av 9. oktober 1990 om statistisk klassifisering av økonomisk virksomhet innen De europeiske fellesskap.

		45,12	Prøvedrilling- og boring	45120000
	45,2		Deler av eller komplette byggekonstruksjoner samt anleggsarbeider	45200000
		45,21	Oppføring av bygninger og anleggsarbeider	45210000 Unntatt: -45213316 45220000 45231000 45232000
		45,22	Montasje av takkonstruksjoner og taktekking samt følgearbeid	45261000
		45,23	Bygging av veier, flyplasser og idrettsanlegg	45212212 og DA03 (offentlig*) 45230000 Unntatt: -45231000 -45232000 -45234115
		45,24	Anleggsarbeider i forbindelse med vannprosjekter	45240000
		45,25	Andre spesialiserte bygge- og anleggsarbeider	45250000 45262000
	45,3		Bygningsinstallasjonsarbeid	45300000
		45,31	Installasjon av elektriske ledninger og armaturer	45213316 45310000 Unntatt: -45316000
		45,32	Isoleringsarbeid	45320000
		45,33	Blikkenslager- og rørleggerarbeid	45330000
		45,34	Annet bygningsinstallasjonsarbeid	45234115 45316000 45340000
	45,4		Ferdigstillende bygningsarbeid	45400000
		45,41	Pussearbeid	45410000
		45,42	Snekkermonteringsarbeid	45420000
		45,43	Utførelse av gulvlegging og veggbekledning	45430000
		45,44	Maler- og glassarbeid	45440000
		45,45	Øvrige arbeider i forbindelse med ferdiggjøring av bygninger	45212212 og DA04

* Jf. hovedgruppe D, gruppe A i EU-kommisjonens forordning (EF) nr. 213/2008 av 28. november 2007 om en felles klassifikasjon for offentlige innkjøp (CPV).

				(private*) 45450000
	45,5		Utleie av entreprenørmateriell og -utstyr med operatør	45500000
		45,50	Utleie av entreprenørmateriell og -utstyr med operatør	45500000

Vedlegg 3. Særlige tjenester

CPV-kode	Beskrivelse
75200000	Samfunnstjenester
75231200	Tjenester i tilknytning til forvaring eller rehabilitering av kriminelle
75231240	Tilsynsvergetjenester
79611000	Jobbsøkingstjenester
79622000	Formidling av hushjelpspersonal
79624000	Formidling av pleiepersonal
79625000	Formidling av medisinsk personal
85000000–85323000	Helse- og sosialtjenesteyting
98133100	Forbedring av samfunnet og støttetjenester til befolkningen
98133000	Tjenester levert av sosiale medlemskapsorganisasjoner
98200000	Konsulenttjenester for likestilling
98500000	Lønnet arbeid i private husholdninger
98513000–98514000	Arbeidskrafttjenester innen private husholdninger og husarbeid
85321000	Administrative tjenester i forbindelse med sosialtjenester
85322000	Kommunale handlingsprogrammer
75000000	Offentlig administrasjon, forsvars- og trygdetjenester
75121000	Administrative utdanningstjenester
75122000	Administrative helsetjenester
75124000	Administrative tjenester i forbindelse med rekreasjon, kultur og religion
79995000	Administrasjon av bibliotek
79995100	Arkiveringstjenester
79995200	Katalogisering
80000000–80660000	Tjenester i forbindelse med trening og utdannelse
92000000–92700000	Rekreasjon, kultur og sport
79950000	Organisering av utstillinger, messer og kongresser
79951000	Organisering av seminarer
79952000	Organisering av arrangement

79952100	Organisering av kulturarrangement
79953000	Organisering av festival
79954000	Organisering av selskap
79955000	Organisering av moteshow
79956000	Organisering av messer og utstillinger
79957000	Organisering av auksjoner
75300000	Obligatoriske trygdetjenester
75310000	Bidragstjenester
75311000	Sykebidrag
75312000	Bidrag i forbindelse med svangerskap og fødsel
75313000	Uføretrygd
75313100	Bidrag ved midlertidig uførhet
75314000	Arbeidsledighetstrygd
75320000	Pensjonsordninger for statlige ansatte
75330000	Familiebidrag
75340000	Barnebidrag
98000000	Andre kommunale, sosiale og personlige tjenester
98120000	Tjenester levert av fagforeninger
98132000	Tjenester levert av politiske organisasjoner
98133110	Tjenester utført av ungdomsorganisasjoner
98130000	Diverse medlemsorganisasjontjenester
98131000	Religiøse tjenester
55100000–55410000	Hotelltjenester
55521000–55521200	Catering til private
55521100	Matombringingstjenester
55521200	Matleveransetjenester
55520000	Cateringvirksomhet
55522000	Catering til transportvirksomheter
55523000	Catering til andre virksomheter eller institusjoner
55524000	Catering til skoler
55510000	Kantinevirksomhet
55511000	Kantine- og annen kafeteriavirksomhet med begrenset adgang
55512000	Drift av kantiner
55523100	Tjenesteytelser i forbindelse med skolemåltider
79100000–79140000	Juridiske tjenester
75231100	Administrative tjenester vedrørende domstoler

75100000–75120000	Offentlig forvaltning
75123000	Administrative boligtjenester
75125000–75131000	Administrative tjenester vedrørende turisme, støttetjenester for staten, statlige tjenester
75200000–75231000	Samfunnstjenester
75231210–75231230	Tjenester i forbindelse med fengsling, fangeledsagelse, fengselstjenester
75240000–75252000	Tjenester vedrørende allmenn sikkerhet, lov og orden og Brannvesen og redningstjenester
79430000	Krisehåndteringstjenester
98113100	Kjernefysiske sikkerhetstjenester
79700000–79723000	Etterforsknings- og sikkerhetstjenester
98900000	Tjenester utført av internasjonale organisasjoner og organer
98910000	Tjenester særskilt knyttet til internasjonale organisasjoner og organ
64000000	Post- og telekommunikasjonstjenester
64100000	Post- og budtjenester
64110000	Posttjenester
64111000	Posttjenester tilknyttet aviser og tidsskrifter
64112000	Posttjenester tilknyttet brev
64113000	Posttjenester tilknyttet pakker
64114000	Postkontortjenester
64115000	Utleie av postbokser
64116000	Poste restantetjenester
64122000	Interne post- og budtjenester
50116510	Regummiering av dekk
71550000	Smedtjenester

Vedlegg 4. Særlige tjenester som er omfattet av § 6-3

CPV-kode	**Beskrivelse**
75121000	Administrative utdanningstjenester
75122000	Administrative helsetjenester
75123000	Administrative boligtjenester

79622000	Formidling av hushjelpspersonell
79624000	Formidling av pleiepersonell
79625000	Formidling av medisinsk personell
80110000	Førskoleundervisning
80300000	Videregående utdannelse
80420000	E-læringstjenester
80430000	Voksenundervisning på universitetsnivå
80511000	Personaleutdannelse
80520000	Utdannelsesfasiliteter
80590000	Opplæringstjenester
85000000-85323000	Helse- og sosial tjenesteyting
92500000	Biblioteker, arkiver, museer og andre kulturtjenester
92600000	Tjenester vedrørende sport
98133000	Tjenester levert av sosiale medlemskapsorganisasjoner
98133110	Tjenester utført av ungdomsorganisasjoner

Vedlegg 5. Rettsakter som angir felles metode for beregning av livssykluskostnader, jf. § 14-2

- Direktiv 2009/33/EF om fremme av renere og mer energieffektive kjøretøy til veitransport

Vedlegg 6. Invitasjon til å levere tilbud, delta i konkurransepreget dialog eller bekrefte interesse etter § 18-2

1. Invitasjon til å levere tilbud eller delta i dialogen etter § 18-2 skal inneholde følgende opplysninger, med mindre dette allerede står i anskaffelsesdokumentene:
    a) Referanse til publisert kunngjøring.
    b) Hvilke frister som gjelder for mottak av tilbud, adresse for mottak av tilbud og på hvilket språk tilbudet skal utformes. For konkurransepreget dialog eller innovasjonspartnerskap skal denne informasjonen likevel ikke fremkomme i invitasjonen til å delta i dialogen eller til å forhandle, men skal fremkomme i invitasjonen til å levere tilbud.
    c) Der valgt prosedyre er konkurransepreget dialog skal det fremkomme dato for når dialogen skal begynne, hvilket sted dialogen skal foregå og på hvilket språk,
    d) Referanse til dokumenter som skal fremlegges,
    e) Den relative vektingen som gis tildelingskriteriene eller, hvis det er hensiktsmessig, kriteriene i prioritert rekkefølge.

2. Der oppdragsgiver har kunngjort konkurransen med en forhåndskunngjøring, skal han samtidig og skriftlig invitere samtlige leverandører til å bekrefte sin interesse før oppdragsgiver velger ut tilbydere eller hvilke leverandører som skal delta i forhandlingene.

   Invitasjonen skal inneholde følgende opplysninger, med mindre dette allerede står i anskaffelsesdokumentene:
   a) Hva kontrakten gjelder, leveransens kvanititet,alle opsjoner, og eventuelt når opsjoneen kan gjøres gjeldende og, hvor det er mulig, anslått dato for publisering av kunngjøring av konkurranse.
   b) Om valgt anskaffelsesprosedyre er begrenset anbudskonkurranse eller konkurransepreget dialog.
   c) Hvis det er hensiktsmessig: Hvilken dato kontraktsytelsen skal begynne eller avslutte.
   d) Der elektronisk tilgang ikke kan gis, skal oppdragsgiver opplyse om hvordan leverandøren kan få tilgang til dokumentene.
   e) Adressen til oppdragsgiveren som skal tildele kontrakten.
   f) Kvalifikasjonskrav.
   g) Om kontrakten gjelder kjøp, leasing, leie, eller kombinasjon av disse.
   h) Vektingen av tildelingskriteriene eller, hvis det er hensiktsmessig, kriteriene i prioritert rekkefølge.

Vedlegg 7. Internasjonale konvensjoner

- ILOs konvensjon nr. 87 om foreningsfrihet og vern av organisasjonsretten

- ILOs konvensjon nr. 98 om retten til å organisere seg og til å føre kollektive forhandlinger

- ILOs konvensjon nr. 29 om tvangsarbeid

- ILOs konvensjon nr. 105 om avskaffelse av tvangsarbeid

- ILOs konvensjon nr. 138 om minstealder for adgang til sysselsetting

- ILOs konvensjon nr. 111 om diskriminering i sysselsetting og yrke

- ILOs konvensjon nr. 100 om lik lønn for mannlige og kvinnelige arbeidere for arbeid av lik verdi

- ILOs konvensjon nr. 182 om forbud mot og umiddelbare tiltak for å avskaffe de verste former for barnearbeid

- Wienkonvensjonen om beskyttelse av ozonlaget og Montrealprotokollen

- Baselkonvensjonen om kontroll av grensekryssende transport av farlig avfall og dets disponering

- Stockholmkonvensjonen om persistente organiske miljøgifter

- Rotterdamkonvensjonen om informasjon og forhåndssamtykke i handel med visse farlige kjemikalier